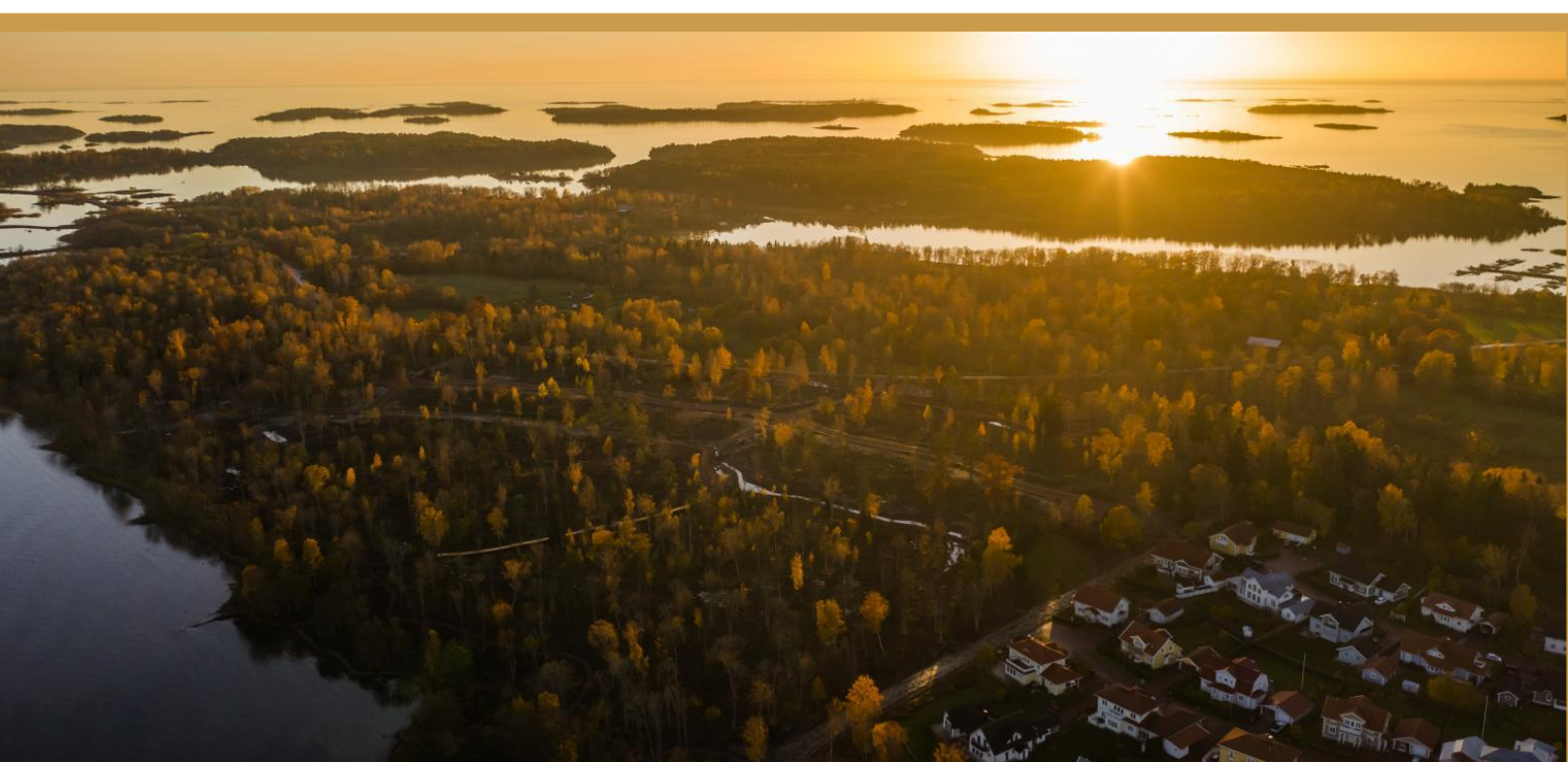

Bokslut 2020

MARIEHAMNS
STAD

Stadens organisation

Politiska organ	Administrativa organ
STADSFULLMÄKTIGE	
STADSSTYRELSEN	STADSLEDNINGEN
	STADSDIREKTÖREN
	STABER
	Stadskansliet
	Finanskansliet
	Personalkansliet
Stadsutvecklingsnämnden	Stadsarkitektkansliet
	SEKTORER
Bildningsnämnden	Bildningssektorn
Infrastrukturnämnden	Infrastruktursektorn
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidssektorn
Socialnämnden	Socialsektorn
Byggnadsnämnden	Byggnadsinspektionen
Äldrerådet	

Innehållsförteckning

Stadens organisation.....	2
Förtroendevalda.....	4
Stadsdirektörens överblick.....	6
Stadsfullmäktiges måluppfyllelse för verksamheterna 2020.....	8
Ekonomisk översikt	12
Resultaträkning.....	12
Balansräkning	13
Finansieringsanalys.....	14
Finansiella nyckeltal.....	15
Årsbidrag.....	16
Avskrivningar och nedskrivningar.....	16
Investering	16
Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område.....	17
Koncernen	24
Personal	34
Miljö	38
Demokrati	47
Upphandling.....	51
Stadsledningen.....	52
Stadsutvecklingsnämnden	61
Bildningsnämnden	68
Kultur- och fritidsnämnden	75
Socialnämnden.....	83
Infrastrukturnämnden	91
Byggnadsnämnden.....	109
Förtroendevalda i nämnder 2020	112
Redogörelse över hur stadens interna tillsyn har ordnats.....	113
Dataledning.....	115
Bokslutsnoter	125
Behandling av årets resultat	139
Bokslutets undertecknande	139
Revisionsanteckning.....	140

Förtroendevalda

Stadsfullmäktige 2020–23 i ordning enligt listan nedan.

Stadsfullmäktige 2021

Namn	Parti
Birney Julia	L
Boström Henrik	M
Rautanen Petri	M
Dzene Kristine	S
Eckerman Jessy	S
Ehn Johan, ordförande	M
Ferrari Michele	L
Fogelström Karl-Johan	S
Forsbom Tom	M
Granlund Rolf	ÅF
Gunell Camilla, II vice ordförand	S
Göthlin Anton	OBS
Husell-Karlström Anita	C
Hägerstrand Björn	M
Hägglblom Bert, I vice ordförande	OBS
Isaksson Joanna	L
Jansson Roger	M
Kemetter Sara	S
Nordlund Roger	C
Nylund Conny	OBS
Röblom Alfons	HI
Sjögren Katrin	L
Sjöström Erica	C
Sundback Barbro	S
Söderdahl Robert	L
Söderlund Pernilla	Lib
Vävare Susanne	HI

Övre raden från vänster: Peter Enberg, Ingrid Zetterman, Jonny Andersen, Henrik Löthman.
Nedre raden från vänster: Ola Sundberg, Nina Fellman, Anders Holmberg, Terese Åsgård, Anna Holmström.

Stadsstyrelsen 2021

Namn	Parti
Andersen Jonny	Lib
Enberg Peter, I vice ordförande	M
Fellman Nina	S
Holmberg Anders	Obs
Holmström Anna, II vice ordförande	C
Löthman Henrik	S
Sundberg Ola	HI
Zetterman Ingrid, ordförande	Lib
Åsgård Terese	M

Stadsdirektörens överblick

År 2020 inledde ett nyvalt fullmäktige sin mandatperiod. Ingen kunde ana att det var en pandemi som skulle komma att präglade den första halvan av mandatperioden.

Pandemin har kraftigt påverkat och påverkar fortfarande verksamheten i staden. Fjolåret var ett märkligt och belastande år. Mycket tid lades i början av pandemin på beredskap, genomförande av alla restriktioner och begränsningar samt uppföljning och kommunikation samtidigt som verksamheten skulle hållas i gång. Organiseringen har krävt mycket tilläggssarbete, flexibilitet och ändamålsenliga lösningar av stadens personal i det krävande arbetet. Speciellt omställningen bland vårdpersonalen och undervisningspersonalen var stor. Sjukfrånvaron har stigit då personal vid minsta förkylningssymptom skulle stanna hemma och var högst av naturliga skäl bland vårdpersonalen.

Pandemins inverkan på ekonomin har varit betydande under året. Den har föranlett direkta tilläggskostnader för verksamheten motsvarande ca 0,6 Meuro och ett bortfall i verksamhetsintäkter på totalt ca 0,36 Meuro. Med bl.a begränsade öppethållningstider var personalkostnaderna 1 Meuro lägre än budget. Så gott som alla verksamheter har underskridit sin budget. Den största inverkan har pandemin dock haft på stadens skatteintäkter som förverkligades 3,6 Meuro lägre än budgeterat. Även ett lägre invånarantal än budgeterat påverkar skatteutvecklingen. Landskapets beslut om stöd underlättade kommunernas ekonomiska läge. Stadens andel av stödet var 2,1 Meuro. Finansieringens positiva budgetavvikelse består främst av en obudgeterad försäljningsvinst av två tomter för 1,7 Meuro. Testamenterad egendom värderad till 1,7 Meuro bokfördes som en intäkt. Resultat år 2020 är på grund av obudgeterade intäkter av engångsnatur 5,7 Meuro positivt. Budgeten visade på ett litet underskott. Minus-resultatet år 2019 var hela 3,8 Meuro så skillnaden mellan åren fluktuerar stort. Lånestocken är 25,5 Meuro, kassamedlen 7,3 Meuro, lånefordringar på koncernbolagen (hamnbolaget) 29,7 Meuro.

Vid sidan av pandemin innebar fjolåret också stora personalomställningar då 33 personer av stadens anställda överfördes till Kommunernas socialtjänst k.f. (Kst) som inledde sin verksamhet 2021 och barnomsorgens personal om 127 på grund av en lagändring överfördes från sociala sektorn till bildningssektorn. En sent inkommen slutreglering från Kst av kommunandelarna 2020 kommer att innebära en ökad intäkt för staden om 268 789,12 euro 2021.

IT-miljön har uppdaterats med redundanta servrar och stadens befintliga it-plattform för distansarbete som var föråldrad ersattes med helt nya servrar och ny teknik. Utvecklandet av flera e-formulär försnabbades då de blev särskilt viktiga under året. Staden har säkrat upp att leverantörerna har beredskap att hålla stadens kritiska it-system i gång under pandemin. Även telefonväxeln och löneutbetalningssystemet är säkrade att fungera under undantagsförhållanden.

Eftersom stadsfullmäktige fastställde nya mål under 2020 som gäller från 2021 så redovisas de gamla målen i detta bokslut. En verbal rapportering för mål och nämndernas aktiviteter ingår i budgeten. Stadsfullmäktige beslutade i budgetbehandlingen om sju nya mål för resten av mandatperioden. Indikatorer har ännu inte framtagits.

Delgeneralplanen för Mariehamns centrum har krävt större arbetsinsatser under året än vad som förutsattes. Totalt har nu fyra olika planförslag tagits fram och efter mer än sex års arbete borde vi få den godkänd för att ta oss an nya planer. En ökad inflyttning och planläggning är kommuniserande kärn. Tillväxt ligger i godkända planer och beslutsförmåga, inte i detaljer och där arbetet med grönplanen, stadens planeringsmonopol och markanvändning är viktiga instrument. Den nya stadsdelen Södra Lillängens tomter hade strykande åtgång. Med hållbarhet som ledstjärna underskreds till och med budgeten med 0,3 Meuro.

Pandemins verkningar på ekonomin är omfattande och globala. En återhämtning förutses komma år 2021 då konsumtionen igen kraftigt förväntas öka. Det oaktat lämnar pandemin ett permanent spår i världsekonomin och den nationella ekonomin för lång tid framöver. Framtiden för med sig många osäkerhetsfaktorer, inte minst gällande tillväxt, inflation och räntor. Finlands ekonomi har redan en mycket lång tid haft en långsam tillväxt och landets försörjningskvot är redan mycket ofördelaktig.

Staden måste fortsätta på sin väg att ha en ekonomi i balans och det här betyder att aktiva åtgärder fortgående krävs. Ett sådant arbete inleddes våren 2020 och fortgår under 2021 då verksamheterna ska söka åtgärder som bidrar till uppnåendet av de minskade ramarna om 2,5 % på ett kreativt och verkningsfullt sätt. Under de kommande åren behöver vi således fortgående arbeta med vår verksamhet och kostnadsstruktur samtidigt som vi hela tiden parallellt arbetar med stadens utveckling. Då ekonomin är i balans och klarar lite oförutsedda händelser innebär det en trevligare vardag för alla.

Staden kan igen stoltsera med sitt miljöarbete. I genomsnitt var kommunernas koldioxidutsläpp per invånare 6,9 ton år 2018 då man senast jämförde kommuner. Ålands genomsnitt visar 7,7 ton per invånare där Mariehamn redovisar 5,2 ton. Under 2020 fanns det endast 3,6 % fossil olja i fjärrvärmens. Fjärrvärmeförbrukningen har sänkts med nära 19 % jämfört med 2019. Fastighetsavdelningen har åstadkommit lösningar som har reducerat energiförbrukningen motsvarande 20 normalvillor enbart i biblioteket. Nabbens våtmark som också är ett uppskattat rekreationsområde har redan upptagit drygt 130 kg kväve. Flödet genom våtmarken var 751 miljoner liter under 2020 varav ungefär hälften kom från Mariehamn.

En obligatorisk reflekterande utbildning i likvärdigt bemötande för alla anställda arrangerades genast i början av året. En implementering från utbildningen i metodik för servicedesign gjordes inom kultur- och fritidssektorn utgående från "Brukarperspektivet är centralt och besökarnas behov är i fokus." Det är i kommuninvånarnas tjänst tjänstemän och förtroendevalda verkar där personalens och förtroendevaldas gemensamma uppgift är att jobba för stadens bästa, stora som små. Vår verksamhet är helt avgörande för våra invånares välmående och utveckling. Barn- och ungas välmående kommer att vara speciellt viktiga när verksamheten återgår till det nya normala. Flera åtgärder har redan påbörjats.

Barbara Heinonen
Stadsdirektör

Stadsfullmäktiges måluppfyllelse för verksamheterna 2020

- Utifrån nedanstående perspektiv, mål och indikatorer från den tidigare mandatperioden 2016–19.
(Under anslaget Stadsledningen nämns målsättningarna för mandatperioden 2020–23 som gäller från och med 2021.)

Ekonomisk hållbarhet

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

- Antalet företag med hemort i Mariehamn ska öka jämfört med indexåret 2016.
- Företag 31.12.2015: 989 st, 2016: 1 020 st, 2017: 990 st, 2018: 999 st, 2019: 970 st., 2020: Uppgifter finns ännu inte tillgängliga för året.
- Befolkningstillväxten i staden ska öka till i genomsnitt 1 procent eller 116 personer per år.
- Befolkningstillväxt 2016: 0,9 %, 2017: 1,0 %, 2018: 0,6 %, 2019: -0,5 %, 2020: 0,2 %
- Invånarnas betyg på staden som plats att leva på ska förbättras.
- 2012: 74,1 (i Nöjd-Medborgar-Index); 2015: 75,8; 2019: 75,2; 2020: Ingen medborgarundersökning är genomförd detta år.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

- Stadens lånebörda ska minska till att underskrida 25 miljoner euro.
- Lånestock 31.12. 2017: 23,8 miljoner euro, 2018: 20,9 miljoner euro, 2019: 23,7 miljoner euro (därav 5,0 miljoner vidareutlånat till dotterbolaget Mariehamns Hamn Ab), 2020: 25,5 miljoner euro (därav 2,5 miljoner vidareutlånat till dotterbolaget Mariehamns Hamn Ab)
- Stadens resultat före avskrivningar (årsbidrag) ska i genomsnitt, sett över mandatperioden, vara högre än investeringsnivån.
- Genomsnittligt resultat före avskrivningar 2016–2020: 6 916 242 euro
- Genomsnittlig investeringsnivå netto 2016–2020: 4 475 447 euro
- Skattebasen år 2019 i Mariehamn ska efter inflationsjustering ha ökat med minst 6 procent jämfört med indexåret 2016.
- Förvärvsinkomsternas inflationsjusterade beskattningsvärde under skatteåren 2016–2020; +1,3 % (utan inflationsjustering; +2,3 %).

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

- Medarbetarindex för staden som helhet ska öka till att överstiga 80.
- 2015: 80; 2018: 80; 2020: Inget medarbetarindex har tagits fram under året.
- Ledarskapsindex för staden ska öka till att överstiga 77.
- 2015: 79; 2018: 74; 2020: Inget ledarskapsindex har tagits fram under året.
- Sjukfrånvaron inom stadens verksamheter ska minska till högst 4 %.
- Sjukfrånvaro 2015: 5,02 %, 2016: 4,75 %, 2017: 4,94 %, 2018: 5,54 %, 2019: 5,38 %, 2020: 6,87 %.

Social hållbarhet

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

- Invånarnas bedömning av stadens verksamheter ska förbättras från 68,5 år 2015.
- 2019: 69,4 (i Nöjd-Medborgar-Index); 2020: Ingen medborgarundersökning är genomförd detta år.
- Antal andanröjda fysiska hinder skall vara fler än under indexåret 2016.
- Tillgänglighetsåtgärderna ingår numera som en integrerad del i arbetet med stadens byggnader, gator och den offentliga miljön. Se vidare under infrastrukturnämndens avsnitt i detta bokslut.
- Antalet e-tjänster som staden erbjuder ska öka jämfört med år 2016.
- Arbetet med att ta fram e-formulär i Offentliga Ålands e-tjänstplattform påbörjades redan under 2018. Under 2020 togs 15 nya e-formulär fram, vilket betyder att antalet formulär nästan dubblerades sedan året innan. Ibruktagnandet av e-formulär blev särskilt viktigt i och med pandemiläget.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

- Valdeltagandet i kommunalvalet 2019 ska öka i förhållande till 64,4 % i valet 2015.
- 2019: 62,2 %.
- Invånarnas bedömning av sina möjligheter till inflytande på stadens verksamheter och beslut ska förbättras.
- 2015: 55,6 (i Nöjd-Medborgar-Index); 2019: 52,3 %; 2020: Ingen medborgarundersökning är genomförd detta år.
- Antal tvärssektoriella samarbeten inom staden och samarbeten med andra kommuner, föreningar och näringsliv.
- En företagarräff arrangerades i stadshuset den 3 mars som ett samarbete mellan staden, Visit Åland, Ålands näringsliv och City Mariehamn. Företagare, förtroendevalda och tjänstemän diskuterade under fria former aktuella frågor gällande näringslivet och turismen i Mariehamn. Knappt två veckor efter träffen slog pandemin till, vilket gjorde att själva tillfället inte har följts upp. Samarbetet med Ålands näringsliv, City Mariehamn och Visit Åland har fortsatt oavbrutet. För mer information kopplad till målet om delaktighet och engagemang, se bokslutets kapitel om demokrati.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

- Den öppna arbetslöshetsgraden bland ungdomar under 25 år i Mariehamn ska minska jämfört med år 2016.
- Relativt arbetslöshetsstal, ungdomar under 25 år 31.12 2015: 5,9 %, 2016: 5,2 %, 2017: 5,1 %, 2018: 6,8 %; 2019: 6,4 %, 2020: 16,4 %.
- Det upplevda hälsotillståndet bland eleverna i grundskolan ska förbättras.
- Andelen högstadiel elever som upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt har ökat från 23 % år 2013 till 29 % år 2017. 13 % av pojkarna och 36 % av flickorna upplevde sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt 2019. Uppgifter för 2020 finns inte eftersom Hälsa i skolan görs vart annat år. Den har just nu gjorts år 2021.
Förklaring till hälsotillståndets försämring: Skolan speglar samhället och den allmänna trenden går inte åt rätt håll. Dessa nedanstående saker har genomförts eller håller på och genomförs i våra skolor:
Värdegrundsarbetet med skolvisa etiska grunder är på gång, elevråden kommer att under 2021 få uppgiften att ta fram förslag på hur man ska skapa en så bra skolatmosfär som möjligt, möjligheter till att ha tysta rum finns i skolorna, stresshantering finns inom ämnet hälsokunskap. Alla tre kuratorerna, en från varje skola, går en fortbildning i KBT. Det är en rätt omfattande fortbildning som ger dem ännu ett verktyg att arbeta med. Det finns forskning som visar på att KBT fungerar väl när det gäller lindriga depressioner

bland unga. (källa SVT). Bildningsnämnden har i sin verksamhetsplan att fortbildning i positiv pedagogik och psykologi ska fortsätta. Några lärare, en assistent och en skolcoach har gått utbildning i positiv psykologi. Planen är att positiv psykologi ska efter fortbildningar, tillämpas i alla stadens skolor. Fortbildning har genomförts, inspirationsträffar har genomförts i alla skolor. Planen är att det blir en uppföljning med Åse Fagerlund hösten 2021. Välbefinnandegrupper ska bildas i alla skolor efter att fortbildning genomförts. Bildningsnämnden uppmanar i verksamhetsplanen stadens skolor att i sina policys avskaffa oförberedda skriftliga läxförhör.

- Andelen elever som upplever att de är utsatta för mobbing ska minska.
- Andelen elever som upplevt sig mobbade: 2016; 9 %, 2017; 4 %, 2018; 7 % (hela landet; 10 %). 2019; högstadiet 8 % (hela landet 8 %) och 10 % i åk 1–6 (hela landet 14 %). 2020: Jämförbara uppgifter saknas.
- Invånarnas värdering av trygghet i staden skall förbättras.
- 2015: 81,2 (i Nöjd-Medborgar-Index); 2019: 77,9; 2020: Ingen medborgarundersökning är genomförd detta år.

Kulturell hållbarhet

Stadens invånare ska ha förutsättningar till personlig utveckling och ett innehållsrikt liv.

- Invånarnas bedömning av fritidsmöjligheter i staden skall förbättras.
- 2015: 77,9 (i Nöjd-Medborgar-Index); 2019: 78,2; 2020: Ingen medborgarundersökning är genomförd detta år.

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

- Antal egna och samproducerade kultur- och kulturarvsfrämjande evenemang ökar jämfört med 2016.
- För esplanaderna har under hösten ett utkast till planändring tagits fram.
- 11 byggnader föreslås skyddas inom planområdet för delgeneralplan för Mariehamns centrum. Bevarande av områdeskaraktär har införts i planförslaget för Sveden. Gällande K-märkning av Navigationskolan förs diskussioner med sökanden.
- Rådgivning sker kontinuerligt. Bidrag ur Mariehamns stads stadsbildsbidrag delades ut till sju objekt under året. Chiewitzpris har delats ut. Samarbete med Mariehamns museet sker kontinuerligt i samband med utställningarna. Stadsarkitekten deltog i arrangemanget av Europeiska kulturmiljödagen.

Staden månar om värdefulla kontakter och samarbeten.

- Staden omvärderar sina externa kontakter i syfte att delta i samarbeten och evenemang som ger mervärde för staden utgående från övriga målsättningar.
- Ärendet "Externa kontakter för 2020–2023" är under beredning till stadsstyrelsen.

Miljömässig hållbarhet

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

- Fortsatt ISO 14001 certifiering samt godkänd årlig ISO 14001 auditering.
- Den 3–7 februari 2020 gjorde revisorer från certifieringsorganet A3CERT besök vid stadens förvaltningsenheter. A3CERT konstaterade efter genomförd revision att Mariehamns stad har kunnat påvisa en effektiv implementering och förordade fortsatt certifiering.
- Uppfyllda miljömål, genom verkställande av årliga miljöhandlingsplaner.
- Se bokslutets kapitel om miljö.

Staden skapar förutsättningar för att invånarna ska kunna göra miljömedvetna val.

- Invånarnas bedömning av stadens insatser för att invånarna skall kunna leva miljövänligt skall förbättras.
- 2015; 60,8 (i Nöjd-Medborgar-Index); 2019: 62,1; 2020: Ingen medborgarundersökning är genomförd detta år.

Under respektive anslag redovisas måluppfyllelsen av de aktiviteter verksamheterna genomfört under år 2020.

Ekonomisk översikt

Resultaträkning

Belopp i euro	Not nr. ¹	Grundbudget år 2020	Budget 2020 ²	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020-19
Verksamhetsintäkter	2.	19 966 745,38	19 966 745,38	22 253 348,17	20 230 015,41	10,0 %
Försäljningsintäkter		11 649 734,99	11 649 734,99	11 233 643,31	11 233 715,95	0,0 %
Avgiftsintäkter		4 034 063,81	4 034 063,81	3 806 035,75	3 915 715,32	-2,8 %
Understöd och bidrag		833 148,96	833 148,96	1 887 568,04	1 290 415,09	46,3 %
Övriga intäkter		3 449 797,62	3 449 797,62	5 326 101,07	3 790 169,05	40,5 %
Tillverkning för eget bruk	25.	191 476,20	191 476,20	207 813,32	136 155,32	52,6 %
Verksamhetskostnader		-75 724 946,10	-75 918 339,10	-74 096 400,51	-74 845 915,40	-1,0 %
Personalkostnader:	25.	-45 478 493,16	-45 472 594,16	-44 420 965,28	-44 317 083,36	0,2 %
Löner och arvoden		-36 514 255,08	-36 508 355,08	-35 861 841,74	-35 798 594,96	0,2 %
Lönebikostnader:		-8 964 238,08	-8 964 239,08	-8 559 123,54	-8 518 488,40	0,5 %
- pensionskostnader		-7 571 697,96	-7 571 698,96	-7 314 071,87	-7 480 021,23	-2,2 %
- övriga lönebikostnader		-1 392 540,12	-1 392 540,12	-1 245 051,67	-1 038 467,17	19,9 %
Köp av tjänster	5.	-15 843 825,85	-16 551 865,85	-17 198 196,66	-17 834 048,62	-3,6 %
Material, förnödenheter och varor		-7 181 875,33	-7 189 167,33	-7 498 768,13	-7 679 025,34	-2,3 %
Understöd		-3 860 043,66	-3 860 043,66	-3 544 323,60	-3 754 604,50	-5,6 %
Övriga verksamhetskostnader		-3 360 708,10	-2 844 668,10	-1 434 146,84	-1 261 153,58	13,7 %
Verksamhetsbidrag		-55 566 724,52	-55 760 117,52	-51 635 239,02	-54 479 744,67	-5,2 %
Skatteintäkter:	3.	53 729 003,00	53 729 003,00	50 157 810,51	47 746 616,44	5,0 %
Kommunalskatt		44 963 000,00	44 963 000,00	41 931 314,74	40 905 021,57	2,5 %
Fastighetsskatt		1 544 000,00	1 544 000,00	1 384 626,17	1 550 135,00	-10,7 %
Samfundsskatt		7 062 000,00	7 062 000,00	6 640 513,55	5 122 167,20	29,6 %
Övriga skatteinkomster		160 003,00	160 003,00	201 356,05	169 292,67	18,9 %
Landskapsandelar, kompensationer	4.	6 255 006,12	6 255 006,12	9 391 713,95	7 013 737,97	33,9 %
Finansiella intäkter och kostnader:		1 108 660,00	1 108 660,00	1 257 489,18	1 001 304,90	25,6 %
Ränteintäkter		1 187 200,00	1 187 200,00	1 146 843,48	963 850,35	19,0 %
Övriga finansiella intäkter	9.	308 570,00	308 570,00	308 210,17	234 247,36	31,6 %
Räntekostnader		-266 132,00	-266 132,00	-154 594,99	-150 911,76	2,4 %
Övriga finansiella kostnader		-120 978,00	-120 978,00	-42 969,48	-45 881,05	-6,3 %
Årsbidrag		5 525 944,60	5 332 551,60	9 171 774,62	1 281 914,64	615,5 %
Planenliga avskrivningar		-5 501 012,88	-5 527 570,12	-5 170 085,59	-5 067 085,77	2,0 %
Nedskrivningar		0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Extraordinära intäkter	8.	0,00	0,00	1 712 000,00	32 964,00	5093,5 %
Extraordinära kostnader	8.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Årets resultat		24 931,72	-195 018,52	5 713 689,03	-3 752 207,13	-252,3 %
Ökning (-), minskning (+) av fonder		-770,00	-770,00	0,00	0,00	0,0 %
Årets överskott (underskott)		24 161,72	-195 788,52	5 713 689,03	-3 752 207,13	-252,3 %

¹ Bokslutsnoter, se innehållsförteckningen på sidan 3.

² Grundbudget år 2020 inkl. budgetändringar under året.

Balansräkning

Belopp i euro per 31.12	Not nr. ³	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020 - 2019	%
AKTIVA		168 414 740,72	162 335 726,50	6 079 014,22	3,7 %
A BESTÅENDE AKTIVA		125 491 127,55	124 583 074,21	908 053,34	0,7 %
I Immateriella tillgångar	10.	139 475,15	147 911,20	-8 436,05	-5,7 %
1. Imateriella rättigheter		0,00	0,00	0,00	0,0 %
2. Datorprogram		139 475,15	147 911,20	-8 436,05	-5,7 %
3. Övriga utgifter med lång verkningstid		0,00	0,00	0,00	0,0 %
II Materiella tillgångar	10.	93 913 294,59	92 945 201,14	968 093,45	1,0 %
1. Mark- och vattenområden		12 520 899,93	10 867 836,28	1 653 063,65	15,2 %
2. Byggnader		51 119 447,97	53 420 989,59	-2 301 541,62	-4,3 %
3. Fasta konstruktioner o anordningar		24 585 135,29	24 961 714,76	-376 579,47	-1,5 %
4. Maskiner och inventarier		2 734 461,51	2 471 716,86	262 744,65	10,6 %
5. Övriga materiella tillgångar		39 784,70	35 625,95	4 158,75	11,7 %
6. Förskottsbetalningar, pågående nyanläggningar		2 913 565,19	1 187 317,70	1 726 247,49	145,4 %
III Placeringar	11.	31 438 357,81	31 489 961,87	-51 604,06	-0,2 %
1. Aktier och andelar		30 834 925,31	30 882 869,21	-47 943,90	-0,2 %
4. Övriga fodringar		603 432,50	607 092,66	-3 660,16	-0,6 %
B FÖRVALTADE MEDEL		100 402,63	117 923,48	-17 520,85	-14,9 %
1. Landskaps- o. statliga uppdrag		88 235,60	105 886,00	-17 650,40	-16,7 %
2. Donationsfondernas särskilda täckning		12 167,03	12 037,48	129,55	1,1 %
C RÖRLIGA AKTIVA		42 823 210,54	37 634 728,81	5 188 481,73	13,8 %
I Omsättningstillgångar		380 503,70	341 859,09	38 644,61	11,3 %
4. Övriga omsättningstillgångar		380 503,70	341 859,09	38 644,61	11,3 %
II Fordringar	13.	35 179 571,69	32 369 373,48	2 810 198,21	8,7 %
Långfristiga fordringar		29 853 480,00	27 151 080,00	2 702 400,00	10,0 %
2. Lånefordringar		29 651 080,00	27 151 080,00	2 500 000,00	9,2 %
3. Övriga fordringar		202 400,00	0,00	0,00	0,0 %
Kortfristiga fordringar		5 326 091,69	5 218 293,48	107 798,21	2,1 %
1. Kundfordringar		3 576 481,59	3 735 734,51	-159 252,92	-4,3 %
2. Lånefordringar		0,00	0,00	0,00	0,0 %
3. Övriga fordringar		1 611 276,18	1 403 651,63	207 624,55	14,8 %
4. Resultatregleringar	14.	138 333,92	78 907,34	59 426,58	75,3 %
IV Kassa och bank	19.	7 263 135,15	4 923 496,24	2 339 638,91	47,5 %
PASSIVA		168 414 740,72	162 335 726,50	6 079 014,22	3,7 %
A EGET KAPITAL	15.	132 035 452,50	126 105 299,96	5 930 152,54	4,7 %
I Grundkapital		78 167 195,67	78 167 195,67	0,00	0,0 %
V Över-/underskott från tidigare år		48 154 567,80	51 690 311,42	-3 535 743,62	-6,8 %
VI Över-/underskott för räkenskapsåret		5 713 689,03	-3 752 207,13	9 465 896,16	-252,3 %
D FÖRVALTAT KAPITAL		425 314,60	449 320,38	-24 005,78	-5,3 %
1. Landskaps- o. statliga uppdrag		83 307,60	100 958,00	-17 650,40	-17,5 %
2. Donationsfondernas kapital	16.	304 921,17	318 947,56	-14 026,39	-4,4 %
3. Övrigt förvaltad kapital		37 085,83	29 414,82	7 671,01	26,1 %
E FRÄMMANDE KAPITAL		35 953 973,62	35 781 106,16	172 867,46	0,5 %
I Långfristigt främmande kapital		23 618 409,99	21 732 421,54	1 885 988,45	8,7 %
2. Lån från finansinstitut, försäkringsinrättningar		19 369 131,92	14 985 103,98	4 384 027,94	29,3 %
3. Lån från offentliga samfund		4 238 280,26	6 735 946,15	-2 497 665,89	-37,1 %
7. Övriga skulder		10 997,81	11 371,41	-373,60	-3,3 %
II Kortfristigt främmande kapital		12 335 563,63	14 048 684,62	-1 713 120,99	-12,2 %
2. Lån från finansinstitut, försäkringsinrättningar		1 115 972,06	1 115 972,06	0,00	0,0 %
3. Lån från offentliga samfund		732 969,89	908 597,97	-175 628,08	-19,3 %
5. Erhållna förskott		121 886,25	185 247,23	-63 360,98	-34,2 %
6. Skulder till leverantörer	18.	4 193 331,88	4 948 104,08	-754 772,20	-15,3 %
7. Övriga skulder		737 529,81	718 825,71	18 704,10	2,6 %
8. Resultatregleringar	20.	5 433 873,74	6 171 937,57	-738 063,83	-12,0 %

³ Bokslutsnoter, se innehållsförteckningen på sidan 3.

Finansieringsanalys

Belopp i euro	Grundbudget år 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020-19
Kassaflödet i verksamheten				
Internt tillförda medel:	5 525 000,00	8 951 970,66	1 054 782,26	-151,3 %
Årsbidrag	5 525 000,00	9 171 774,62	1 281 914,64	615,5 %
Extraordinära poster	0,00	1 712 000,00	32 964,00	5093,5 %
Rättelseposter till internt tillförda medel	0,00	-1 931 803,96	-260 096,38	642,7 %
Investeringarnas kassaflöde	-9 465 000,00	-4 149 995,13	-2 659 131,98	56,1 %
Investeringar i anläggningstillgångar	-12 192 000,00	-8 290 933,51	-3 829 997,14	116,5 %
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	2 527 000,00	1 411 096,08	521 178,36	170,8 %
Försäljningsinkomster av anläggningstillgångar	200 000,00	2 729 842,30	649 686,80	320,2 %
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-3 940 000,00	4 801 975,53	-1 604 349,72	-399,3 %
Finansieringens kassaflöde				
Förändringar i utlåningen:	0,00	3 660,16	-3 537,00	-203,5 %
Ökning av utlåningen	0,00	0,00	-3 537,00	-100,0 %
Minskning av utlåningen	0,00	3 660,16	0,00	100,0 %
Förändringar av lånestocken:	3 940 000,00	1 710 733,97	2 873 665,52	-40,5 %
Ökning av långfristiga lån	6 319 000,00	5 500 000,00	5 000 000,00	10,0 %
Minskning av långfristiga lån	-2 379 000,00	-3 789 266,03	-2 126 334,48	78,2 %
Förändring i eget kapital	0,00	216 463,51	0,00	100,0 %
Övriga förändringar av likviditeten:	0,00	-4 393 194,26	-3 831 572,97	14,7 %
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	0,00	-6 484,93	-11 378,48	-43,0 %
Förändring av omsättningstillgångar	0,00	-38 644,61	-25 176,94	53,5 %
Förändring av lång- och kortfristiga fordringar	0,00	-2 810 198,21	-4 907 660,32	-42,7 %
Förändring av räntefria lång- och kortfristiga skulder	0,00	-1 537 866,51	1 112 642,77	-238,2 %
Finansieringens kassaflöde	3 940 000,00	-2 462 336,62	-961 444,45	156,1 %
Förändring av likvida medel	0,00	2 339 638,91	-2 565 794,17	-191,2 %
Likvida medel 31 december	0,00	7 263 135,15	4 923 496,24	47,5 %
Likvida medel 1 januari	0,00	4 923 496,24	7 489 290,41	-34,3 %
Summa förändring av likvida medel	0,00	2 339 638,91	-2 565 794,17	-191,2 %

Finansiella nyckeltal

	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020-19
Invånarantal 31 december	11 705	11 679	0,2 %
Drift			
Verksamhetsintäkter i procent av verksamhetskostnaderna:	30,8 %	27,5 %	3,3 % -enheter
- nyckeltalet beskriver avgiftsfinansieringens andel av verksamhetskostnaderna.			
Årsbidraget i procent av avskrivningarna:	177,4 %	25,3 %	152,1 % -enheter
- utgångspunkten är att kommunens egna medel är tillräckliga om årsbidraget är lika stort som kostnaderna för avskrivningar.			
Årsbidrag euro/invånare:	784	110	613,9 %
- årsbidrag per invånare är ett nyckeltal som används allmänt för bedömning av om den egna finansieringen är tillräcklig.			
Investeringar			
Intern finansiering av investeringar i procent:	133,3 %	38,7 %	94,6 % -enheter
- nyckeltalet anger hur stor del av den egna anskaffningsutgiften för investeringar som har finansierats med årsbidragets internt tillförda medel.			
Intern finansiering av kapitalutgifter i procent:	86,0 %	23,6 %	62,4 % -enheter
- detta nyckeltal utvisar årsbidragets procentuella andel av det totala beloppet av egna nettoanskaffningsutgifter för investeringar, nettoökningen av utgivna lån och amorteringar på lån.			
Likviditet			
Kassamedel 31 december i miljoner euro:	7,3	4,9	47,5 %
- till kassamedel räknas finansiella värdepapper samt kassa och banktillgodohavanden.			
Kassautbetalningar i miljoner euro:	86,4	81,0	6,6 %
- beloppet visar de sammanlagda utbetalningarna som skett under året.			
Likviditet (kassadagar):	31	22	38,3 %
- nyckeltalet anger hur många dagars kassautbetalningar som kan täckas med kommunens kassamedel.			
Soliditet			
Soliditetsgrad i procent:	78,4 %	77,7 %	0,7 % -enheter
- soliditeten beskriver kommunens förmåga att bära underskott och kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt.			
Finansieringsförmögenhet euro/invånare:	565	145	288,7 %
- nyckeltalet utvisar om de likvida tillgångarna räcker till för återbetalning av det främmande kapitalet.			
Lån			
Låneskötselbidrag:	2,4	0,6	275,8 %
- låneskötselbidraget visar om kommunens interna finansiering (årsbidraget exkl. räntekostnader) täcker räntor och amorteringar på främmande kapital. Finansieringen täcks vid värde 1 eller större.			
Relativ skuldsättningsgrad i procent:	43,8 %	47,5 %	-3,7 % -enheter
- här anges hur stor del av kommunens verksamhetsintäkter (inkl. skatteinkomster och landskapsandelar/-kompensationer) som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet.			
Nettolån 31 december i miljoner euro:	6,9	1,9	270,6 %
- till nettolån räknas det rörliga aktiva minus det främmande kapitalet.			
Lånestock 31 december i miljoner euro:	25,5	23,7	7,2 %
- till lånestocken räknas hela det främmande kapitalet minus erhållna förskott, skulder till leverantörer, resultatregleringar och övriga skulder.			
Lån euro/invånare:	2 175	2 033	7,0 %
- lånebeloppet per invånare får man genom att dividera lånestocken med kommunens invånarantal vid utgången av bokslutsåret.			

Årsbidrag

Belopp i euro inkl interna transaktioner	Budget år 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020-19
S:a årsbidrag totalt	5 332 551,60	9 171 774,62	1 281 914,64	615,5 %
Stadsledningen	-5 568 795,93	-4 498 895,93	-6 024 380,17	-25,3 %
Finansiering (stadsledning)	63 003 660,55	64 612 961,79	57 970 626,94	11,5 %
Stadsutvecklingsnämnden	-478 965,23	-340 882,75	-363 712,15	-6,3 %
Bildningsnämnden	-11 665 914,44	-11 801 481,29	-11 450 945,98	3,1 %
Medborgarinstitutet (bildningsnämnden)	-487 510,96	-486 913,00	-333 619,33	45,9 %
Kultur- och fritidsnämnden	-4 724 709,65	-4 516 870,93	-4 366 644,48	3,4 %
4 mbk Pommern (kultur- och fritidsnämnden)	-284 411,84	-252 068,79	-253 785,31	-0,7 %
Socialnämnden	-32 949 222,96	-32 509 402,45	-32 736 759,88	-0,7 %
Infrastrukturnämnden	-2 696 351,82	-2 190 936,66	-2 508 184,65	-12,6 %
VA-verket (infrastrukturnämnden)	1 393 735,97	1 243 401,30	1 481 966,25	-16,1 %
Byggnadsnämnden	-208 962,09	-87 136,67	-132 646,60	-34,3 %

Årsbidraget tillsammans med avskrivningar och nedskrivningar (se nedan), Extraordinära poster samt Ökning (-) eller minskning (+) av fonder bildar Årets överskott (underskott).

Avskrivningar och nedskrivningar

Belopp i euro inkl interna transaktioner	Budget år 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020-19
S:a avskrivningar och nedskrivningar totalt	-5 527 570,12	-5 170 085,59	-5 067 085,77	2,0 %
Stadsledningen	-151 636,64	-119 507,08	-105 308,33	13,5 %
Stadsutvecklingsnämnden	-1 995,60	-1 995,63	-1 995,64	0,0 %
Bildningsnämnden	-44 513,76	-41 315,45	-31 077,58	32,9 %
Kultur- och fritidsnämnden	-286 942,20	-248 504,52	-227 747,04	9,1 %
4 mbk Pommern (kultur- och fritidsnämnden)	-147 596,16	-137 451,05	-97 836,26	40,5 %
Socialnämnden	-6 999,96	-6 763,32	-5 275,69	28,2 %
Infrastrukturnämnden	-3 889 463,72	-3 640 780,46	-3 650 772,12	-0,3 %
VA-verket (infrastrukturnämnden)	-998 422,08	-973 768,08	-947 073,11	2,8 %

Avskrivningar och nedskrivningar utgör respektive anslags avskrivningsplan med skild bindande verkan.

Investering

Belopp i euro	Budget 2020 ¹	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020-19
S:a nettoinvestering totalt	-11 811 687,59	-6 631 773,58	-2 922 765,36	126,9 %
Stadsledningen ²	-393 000,00	-210 378,82	-84 806,34	148,1 %
Finansiering (stadsledningen) ³	-777 030,59	-1 697 242,25	296 090,42	-673,2 %
Bildningsnämnden	-140 000,00	-112 174,83	0,00	100,0 %
Kultur- och fritidsnämnden	-1 225 229,00	-1 311 040,54	-805 154,32	62,8 %
4mbk Pommern (kultur- och fritidsnämnden)	-55 000,00	-30 000,00	-249 111,34	-88,0 %
Socialnämnden	0,00	0,00	-67 633,16	-100,0 %
Infrastrukturnämnden	-6 791 428,00	-2 020 178,54	-1 194 135,52	69,2 %
VA-verket (infrastrukturnämnden) ³	-2 430 000,00	-1 250 758,60	-818 015,10	52,9 %
Inkomster och utgifter totalt				
(+) Inkomster	2 527 000,00	1 659 159,93	907 231,78	82,9 %
(-) Utgifter	-14 338 687,59	-8 290 933,51	-3 829 997,14	116,5 %
(=) Summa investering	-11 811 687,59	-6 631 773,58	-2 922 765,36	126,9 %

¹ Inkl. budgetändringar under året som presenteras under respektive anslag.

² En försäljningsförlust i samband med försäljningen av Enerexit Ab till Mariehamns Energi Ab om 549 974,49 euro har minskat stadens balansposter "Tidigare års resultat" och "Aktier och andelar" med motsvarande belopp.

³ I anslagens investeringsrapport ingår anslutningsavgiften på 4 440,16 euro i inkomsterna för finansiering och 780,00 euro i utgifterna för VA-verket.

Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område

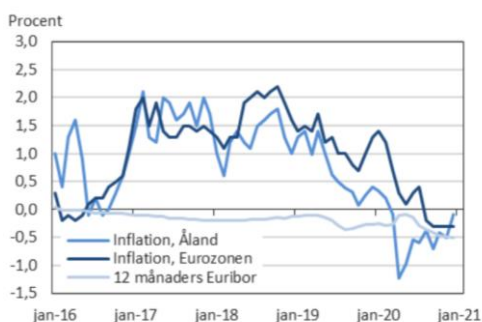
Konjunkturläget

I ÅSUB:s konjunkturindikatorer 2020 (2021:1) fångar ett flertal av de tidsserier som presenteras upp effekten av covid-19. Dessa effekter är som tydligast under våren 2020 då covid-19 fått fotfäste i Norden och beredskapslagen samt reseförbud infördes.

Finlands bank konstaterar att coronapandemin verkar ha drabbat Finland lindrigare än övriga länder inom euroområdet och att en ekonomisk återhämtning och en förstärkt konjunkturbild väntar efter pandemin. De långsiktiga utsikterna för den finländska ekonomin är däremot svaga. Förtroendet bland de finländska konsumenterna väntas stärkas i takt med att pandemihotet lättar och hushållens sparkvot, som nådde rekordnivåer under 2020, ger utrymme för konsumtion.

Den europeiska centralbankens målsättning är att inflationen hålls under, men nära två procent. Under 2016 var inflationen i eurozonen långt ifrån denna målsättning men steg i slutet av året. Under 2017 och 2018 låg inflationsnivån närmare målsättningen, då inflationens årsmedeltal var 1,5 procent respektive 1,7 procent. År 2019 minskade inflationen något och hade ett årsmedeltal på 1,2. Inflationen i eurozonen minskade i regel under 2020 och stannade på -0,3 procent i december, vilket var lägre än årets medeltal på 0,3.

Inflation och räntor. Åland och Euroområdet

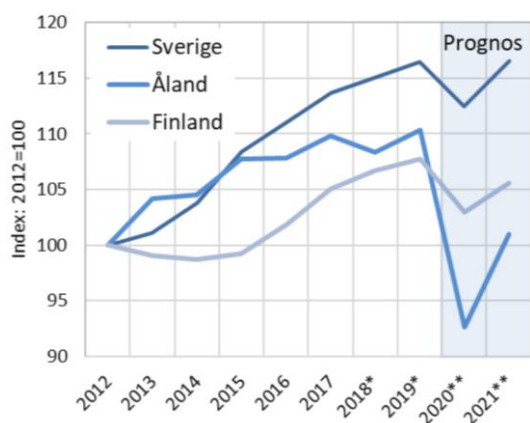
Prisutvecklingen på Åland följer vanligtvis relativt nära den som gäller för Finland som helhet. Under det senaste året sjönk inflationen på Åland mer än i Finland och har varit negativ sedan mars. Den årliga inflationen var på en lägre nivå; -0,4 procent att jämföra med Finlands 0,3.

Inflationen på Åland och i Finland

I ÅSUBs BNP-prognos visar att det privata näringslivet krymper med en femtedel medan den offentliga sektorn växer med knappa tre procent år 2020, vilket resulterar i en prognos för BNP på -16 procent. Nedgången följs enligt beräkningarna av en ökning på nio procent nästa år. Detta visar att Åland både i år och nästa år drabbas betydligt hårdare än Sverige och Finland.

BNP-volymtillväxt för Åland, Finland och Sverige

Källa: ÅSUB, rapport 2020:5

Nyckeltal för den åländska ekonomin

	2017	2018*	2019*	2020**	2021**
BNP till marknadspris (volymförändring, %)	1,8	-1,3	1,8	-16	9
Befolkningsförändring (antal personer)	275	300	95	120–170	20–100
Flyttningsnetto	234	291	83	130–160	20–100
Relativt arbetslöshetstal (%)	3,6	3,5	3,5	9,5	7
Konsumentpriser, årlig förändring (%)	1,7	1,3	0,7	-0,2	1,0
Kort ränta (Euribor 3 månader, %)	-0,3	-0,3	-0,4	-0,5	-0,5
Råolja (Brent, USD/fat)	54	71	64	42	49
EUR/SEK	9,64	10,26	10,59	10,50	10,20

Källa: ÅSUB, rapport 2020:5

Arbetslöshet

Den rådande coronavirussituationen och de restriktioner som för närvarande råder på Åland har fortsättningsvis stora konsekvenser för sysselsättningsläget på den åländska arbetsmarknaden. Efter den snabba ökningen av antalet arbetslösa samt permitterade arbetssökande under våren, så har antalet sedan mitten av juni minskat i långsam takt. I mars ser det dock ut som om arbetslösheten svänger uppåt igen.

Det kan poängteras att i den här statistiken definieras dels arbetslösa arbetssökande, dels permitterade personer som arbetslösa. De permitterade personerna har fortfarande en arbetsgivare i praktiken även om de för tillfället saknar arbete.

Det relativa arbetslöshetstalet på Åland var under år 2020 i genomsnitt 9,5 procent och i Mariehamn 12,3 procent (4,8 procent år 2019).

Det relativa arbetslöshetsstalet efter kommun i procent

	2018	2019	2020	mar. 2020	mar. 2021	förändring mar. 2020 – mar. 2021, %-enh.
Brändö	3,1	2,9	5,4	2,8	5,2	2,3
Eckerö	3,7	3,9	11,6	8,0	11,1	3,1
Finström	4,0	3,8	7,9	6,7	8,1	1,4
Föglö	1,3	1,6	4,6	4,3	3,5	-0,9
Geta	5,0	4,5	7,6	6,0	9,6	3,6
Hammarland	3,4	4,2	8,8	7,8	8,1	0,2
Jomala	2,3	1,8	7,7	6,6	7,6	1,0
Kumlinge	3,3	2,2	5,0	5,4	6,5	1,1
Kökar	4,5	2,8	8,8	5,2	14,3	9,1
Lemland	2,0	1,8	7,7	6,3	8,2	1,9
Lumparland	1,6	1,4	6,4	6,5	7,9	1,5
Saltvik	2,4	1,9	6,2	5,2	5,8	0,6
Sottunga	0,8	1,0	3,3	4,4	-	-4,4
Sund	3,7	4,1	7,8	6,1	8,3	2,3
Vårdö	1,6	2,8	9,0	6,7	9,5	2,8
Mariehamn	4,6	4,8	12,3	11,7	12,0	0,4
Landskomm.	2,8	2,7	7,7	6,4	7,8	1,4
-Landsbygden	2,9	2,7	7,9	6,6	7,9	1,4
-Skärgården	2,4	2,3	6,2	4,7	6,6	1,9
Hela Åland	3,5	3,5	9,5	8,5	9,5	1,0

Källa: ÅSUB, Arbetsmarknad 2021:3

Invånarantal

Ålands befolkning ökade med 245 personer 2020 och för första gången översteg 30 000 personer. Det slutliga invånarantalet den 31 december är 30 129. Ökningen under 2020 var betydligt mera än 2019 då folkmängden växte med 95 och även större än 2000-talets genomsnitt som är 210 personer per år.

Antalet invånare den 31 december 2020 är 11 705 i Mariehamn, där ökningen var 26 personer i jämförelse med 2019.

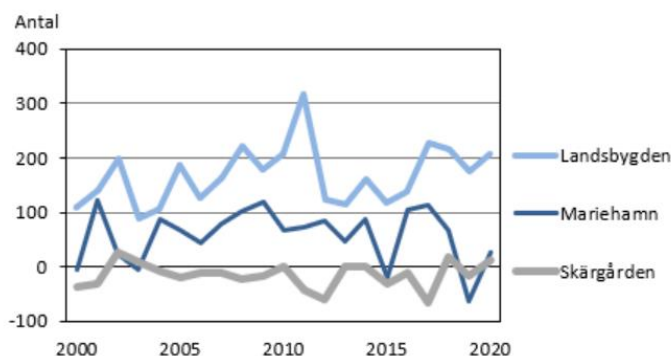
Antal invånare efter kön samt förändring från tidigare år

Kommun	Antal invånare 31.12.2020			Andel av Ålands bef. %	Förändring 2019 - 2020	
	Totalt	Kvinnor	Män		Antal	Procent
Mariehamn	11 705	6 089	5 616	38,8	26	0,2
Landskomm.	18 424	9 051	9 373	61,2	219	1,2
-Landsbygden	16 356	8 071	8 285	54,3	208	1,3
-Skärgården	2 068	980	1 088	6,9	11	0,5
Åland	30 129	15 140	14 989	100,0	245	0,8

Källa: ÅSUB

Sedan år 2000 har Ålands befolkning ökat med närmare 4 400 personer. Jomala har fått över 2 000 fler invånare och Mariehamns befolkning har vuxit med drygt 1 200. I Lemland är ökningen över 500 personer, i Finström 300 och i övriga landsbygdskommuner sammanlagt över 500. De flesta kommunerna på landsbygden har vuxit under de senaste 20 åren, men Lumparland och Sund har några få invånare färre nu än år 2000. I skärgården är det bara Vårdö som har fått flera invånare under 2000-talet, 50 personer. Övriga skärgårdskommuner visar en minskning under 20-årsperioden, varför skärgården totalt har fått nästan 300 färre invånare.

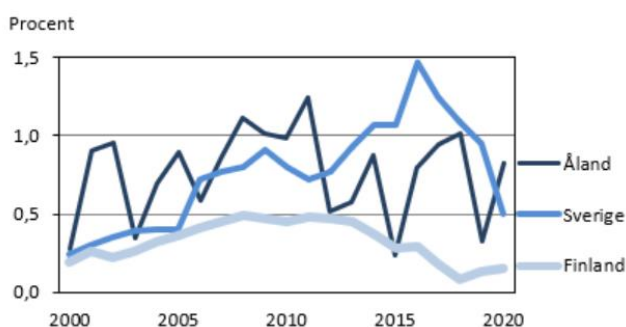
Årlig befolkningsförändring efter region på Åland

Källa: ÅSUB

Den relativa förändringen för Åland som helhet 2020 blev 0,8 procent; en högre ökningstakt än Finlands 0,2 procent och för första gången på nio år även större än Sverige där tillväxten var 0,5 procent. Under 2000-talet har den genomsnittliga årliga befolkningstillväxten varit 0,8 procent för både Åland och Sverige, jämfört med 0,3 procent för Finland. Folkmängden i Finland är nu 7 procent större än år 2000, medan den har vuxit med 17 procent på Åland och i Sverige.

Procentuell befolkningsförändring för Åland, Finland och Sverige

Källa: ÅSUB

De åländska kommunernas skattesatser och influtna skatteinkomster

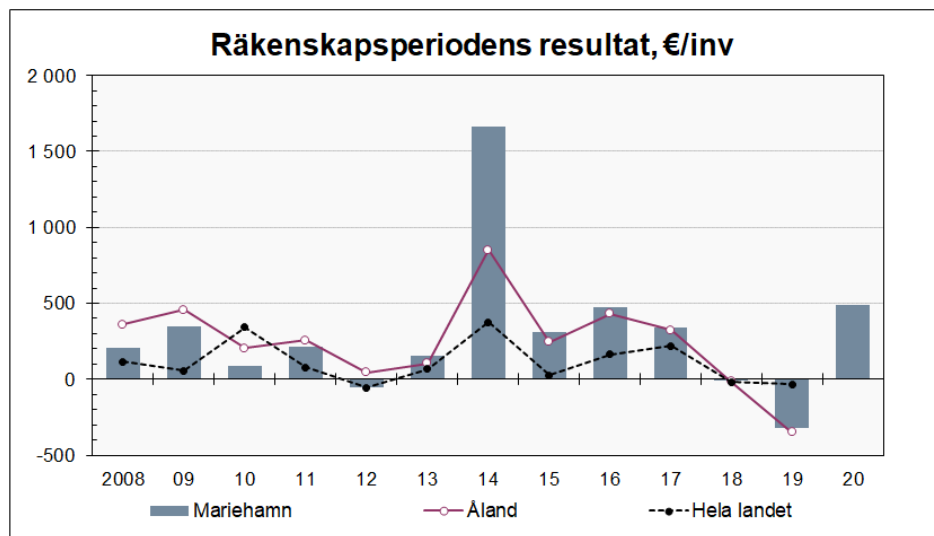
Mariehamns stads inkomstskattesats år 2020 kvarstår på 17,25 % år 2021 och fastighetsskattesatserna kvarstår även för Allmän och Stadigvarande bostad 0,30 %, Övriga bostadsbyggnader 0,90 %, Allmännyttiga samfund 0,00 % och Kraftverk 0,40 %. För obebyggda byggplatser höjdes fastighetsskattesatsen från 3,00 % 2020 till 6,00 % 2021.

Skattesatser för kommunal inkomstskatt och fastighetsskatt

	Kommunalskatt, procent		Fastighetsskatt, procent					
	2020	2021	Stadigvarande bostad		Annan bostad		Allmän skatteprocent	
			2020	2021	2020	2021	2020	2021
Mariehamn	17,25	17,25	0,30	0,30	0,90	0,90	0,30	0,30
Landskomm.	17,57	17,87	0,01	0,01	0,90	0,90	0,39	0,41
-Landsbygden	17,51	17,82	0,00	0,00	0,90	0,90	0,42	0,43
-Skärgården	18,05	18,29	0,05	0,05	0,90	0,90	0,29	0,31
Åland	17,43	17,60	0,13	0,13	0,90	0,90	0,35	0,36

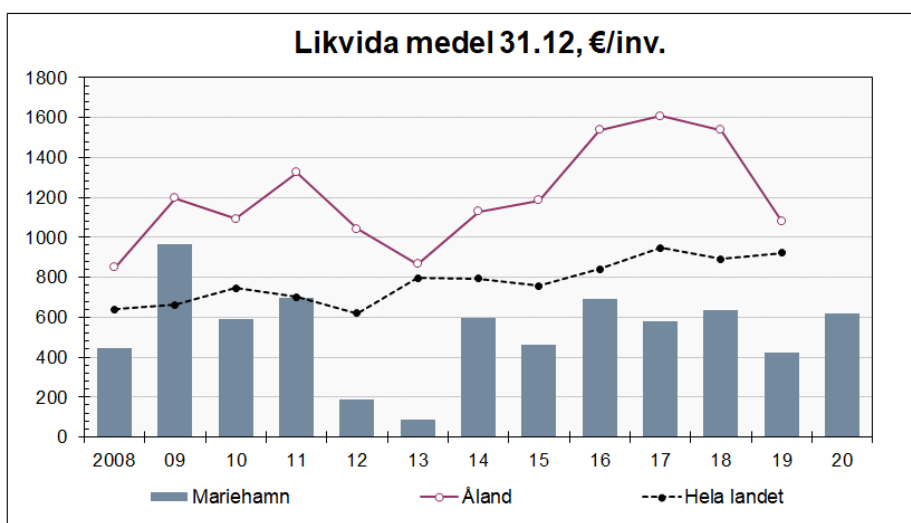
De sammanlagda skatteintäkterna för de åländska kommunerna beräknas uppgå till 108 miljoner 2021, vilket är en ökning med 1,7 miljoner jämfört med bokslutet 2019. Jämför man med budgeten (inklusive tilläggsbudget) för 2020 är det en minskning med nio miljoner euro. Mariehamns stads totala skatteintäkter 2019 blev 47,7 miljoner euro och budgeterades i 2021 års budget till 48,7 miljoner euro. Stadens skatteintäkter slutade totalt på 50,2 miljoner euro år 2020.

Mariehamns stads resultat, likvida medel, investeringar, lånestock och skatteinkomster per invånare i jämförelse med Åland totalt och hela landet

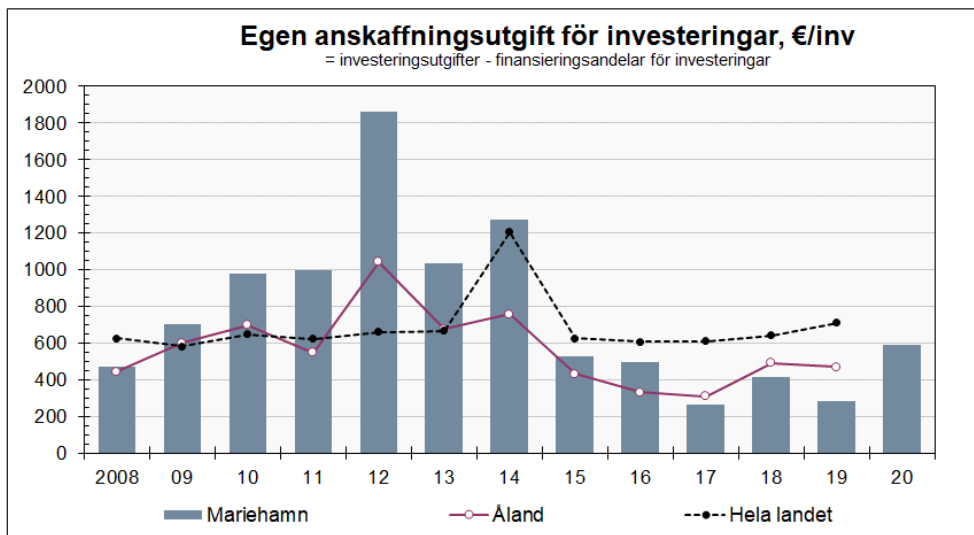
Räkenskapsperiodens resultat, €/inv

	2008	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Mariehamn	208	350	87	213	-55	151	1663	313	470	342	-9	-321	488
Åland	360	456	206	257	45	104	849	246	432	324	-14	-349	
Hela landet	116	57	341	79	-57	68	376	27	165	218	-20	-32	

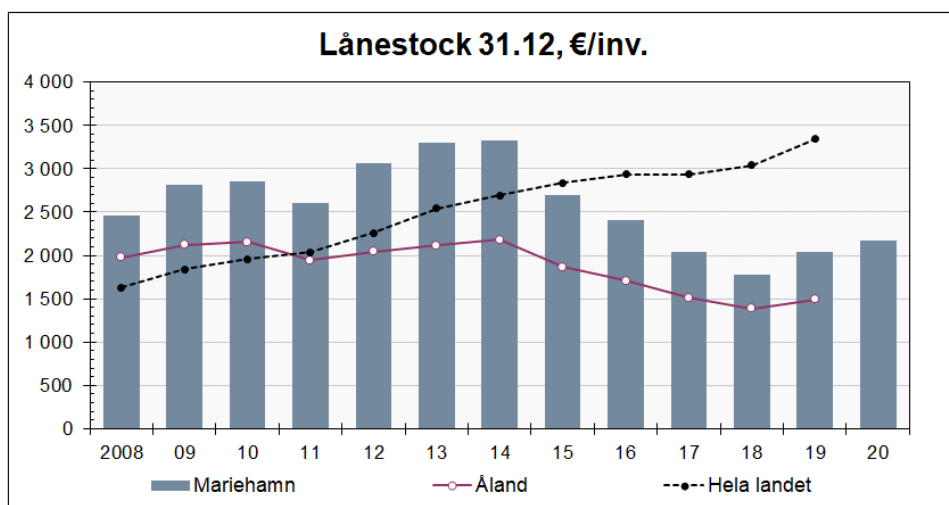
Likvida medel 31.12., €/inv.

	2008	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Mariehamn	445	963	590	699	186	87	596	462	692	580	638	422	621
Åland	851	1198	1093	1324	1042	867	1129	1185	1538	1608	1537	1081	
Hela landet	640	663	746	702	621	798	793	756	842	949	892	922	

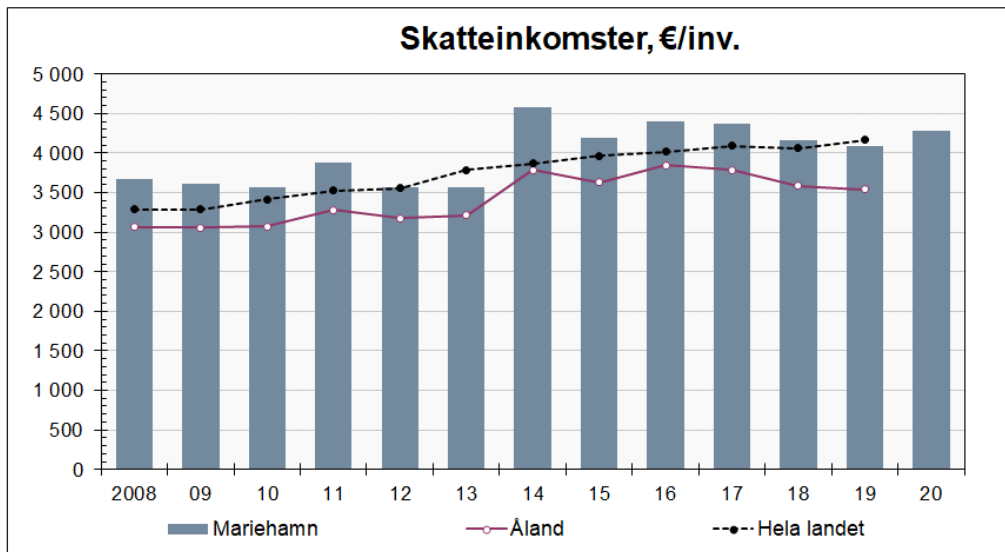
Egen anskaffningsutgift för investeringar, €/inv

	2008	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Mariehamn	473	701	976	995	1865	1032	1274	528	496	263	412	283	588
Åland	443	600	697	547	1043	677	757	431	332	309	490	468	
Hela landet	627	580	648	622	660	665	1205	625	607	610	642	710	

Länestock 31.12., €/inv.

	2008	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Mariehamn	2466	2819	2848	2610	3065	3293	3331	2696	2412	2041	1777	2033	2175
Åland	1978	2124	2156	1942	2040	2116	2180	1867	1706	1513	1387	1492	
Hela landet	1631	1839	1957	2037	2261	2540	2694	2835	2933	2933	3039	3342	

Skatteinkomster, €/inv.

	2008	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Mariehamn	3 672	3 618	3 570	3 879	3 568	3 570	4 579	4 190	4 405	4 375	4 159	4 088	4 285
Åland	3 067	3 057	3 074	3 280	3 174	3 217	3 788	3 630	3 850	3 787	3 586	3 544	
Hela landet	3 291	3 291	3 414	3 530	3 560	3 787	3 870	3 967	4 016	4 090	4 065	4 166	

Koncernen

Kommunkoncernen utgör en ekonomisk helhet med Mariehamns stad som modersamfund. Syftet med att presentera en balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys, finansiella nyckeltal och bokslutsnoter för koncernen är i första hand att ge en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning som om koncernsamfundet utgjorde en enda bokföringsskyldig.

Koncernens balansomslutning år 2020 slutade på 243 448 194,45 euro och räkenskapsperiodens resultat blev 8 416 962,46 euro. I enlighet med anvisningar från kommunsektionens bokföringsnämnd, ingår, förutom Mariehamns stad, följande dottersamfund och kommunalförbund i koncernens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys år 2020: Fastighets Ab Marstad (inkl. FAB Dalnäs), Mariehamns Centralantenn Ab, Stiftelsen Sjö kvarteret i Mariehamn r.f., Mariehamns Energi Ab, Mariehamns Hamn Ab, Ålands Omsorgsförbund kf, Södra Ålands Högstadiedistrikt kf (52,0 % av träningsundervisningen) och Ålands Miljöservice k.f.

Dottersamfund Modersamfundets ägarandel, 100 %
(vinst/förlust 2020 före bokslutsdispositioner och skatter)

Fastighets Ab Marstad
(948 059 euro)

Mariehamns Energi Ab
(428 761 euro)

Mariehamns Centralantenn Ab
(40 203 euro)

Mariehamns Hamn Ab
(-102 439 euro)

Stiftelsen Sjö kvarteret
(14 euro)

Kommunalförbund

Ålands Omsorgsförbund, 39,08 %

Södra Ålands Högstadiedistrikt,
Träningsundervisningen, 52,00 %

Ålands Miljöservice, 62,58 %

Ålands Producentansvar
(Ålands Miljöservice andel 100,00 %)

Intressesamfund

FAB Nyfahlers, 45,83 %

FAB Dalnäs, 60,00 %
(via FAB Marstad 60,00 %)

Ålands Vatten, 37,50 %

ÅDA AB, 25,00 %

Mariehamns Bioenergi Ab (via Mariehamns
Energi 49,60 %)

Svinryggens Deponi Ab, 47,69 %

Dotterbolagens nyckeltal	2020	2019	2018	2017	2016
FAB Marstad					
Omsättning, belopp i tusen euro	4 417	4 409	4 387	4 370	4 332
Rörelsevinst	1 255	1 255	1 222	1 168	1 217
Rörelsevinst/Omsättning, %	28,4 %	28,5 %	27,9 %	26,7 %	28,1 %
Avkastning på eget kapital, (ROE), %	7,9 %	7,3 %	6,9 %	7,6 %	8,2 %
Avkastning på investerat kapital, ROI, %	2,6 %	2,6 %	2,5 %	2,3 %	2,4 %
Soliditet, %	25,7 %	23,9 %	22,6 %	21,5 %	20,1 %
Investeringar	542	534	443	322	296
Jämställdhet, antal kvinnor/män	3/4	3/4	3/4	3/4	3/4
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)	4,3	29	32	18	20
Mariehamns Hamn Ab					
Omsättning, belopp i tusen euro	4 395	8 558	8 344	8 321	7 981
Rörelsevinst	1 053	3 839	1 171	3 163	2 581
Rörelsevinst/Omsättning, %	24,0 %	44,9 %	14,0 %	38,0 %	32,3 %
Avkastning på eget kapital, (ROE), %	-1 %	17 %	2 %	15 %	13 %
Avkastning på investerat kapital, ROI, %	2 %	9 %	3 %	8 %	7 %
Soliditet, %	35 %	36 %	38 %	36 %	36 %
Investeringar	99	547	445	4 238	2 136
Jämställdhet, antal kvinnor/män	2/10	3/21	3/20	3/20	3/18
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)	1	4	4	4	11,9
Mariehamns Energi Ab					
Omsättning, belopp i tusen euro	17 238	18 434	9 377	9 213	9 477
Rörelseresultat	710	634	234	403	832
Rörelsemarginal %	4,1 %	3,4 %	2,5 %	4,4 %	8,8 %
Räkenskapsperiodens vinst	429	265	192	195	194
Vinstmarginal %	2,5 %	1,4 %	2,0 %	2,1 %	2,1 %
Avskrivningar enligt plan	1 868	1 806	1 095	1 007	917
Eget kapital	8 943	8 779	5 214	5 207	5 197
Avkastning på eget kapital (ROE) %	8,2 %	0,4 %	2,5 %	5,0 %	11,6 %
Avkastning på investerat kapital (ROI) %	7,2 %	4,6 %	2,8 %	4,6 %	8,9 %
Soliditet %	45,2 %	41,8 %	57,8 %	56,9 %	53,3 %
Balansomslutning	25 940	26 670	12 100	12 315	12 885
Investeringar	1 307	1 184	945	778	623
Anslutningsavgifter	9 522	9 363	2 031	1 988	1 924
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)	101,61	650,37	1,72	1,63	1,46
Jämställdhet, antal kvinnor/män	6,1/31,2	5,3/30,8	1,9/16,2	2,1/15,2	2,8/14,4
Mariehamns Centralantenn Ab					
Omsättning, belopp i tusen euro	756	794	843	958	957
Rörelsevinst	40	-10	3	19	-3
Rörelsevinst/Omsättning, %	5,3 %	-1,3 %	0,4 %	2,0 %	-0,3 %
Avkastning på eget kapital, (ROE), %	45,0 %	-0,1 %	4,0 %	23,0 %	-0,5 %
Avkastning på investerat kapital, ROI, %	2,0 %	-0,1 %	0,3 %	1,0 %	-0,3 %
Soliditet, %	17,0 %	11,0 %	14,0 %	12,0 %	9,0 %
Investeringar	108	61	104	37	100
Jämställdhet, antal kvinnor/män	1,4/1	1,4/2	1,4/2	1,4/2	1,4/2
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)	0,5	0,7	0,7	0,8	0,8
Stiftelsen Sjökvarteret					
Omsättning, belopp i tusen euro	43	42	46	42	37
Rörelsevinst	-38	-21	-39	-39	-50
Rörelsevinst/Omsättning, %	-88,4 %	-50,0 %	-84,5 %	-92,1 %	-136,5 %
Avkastning på eget kapital, (ROE), %	0,0 %	53,2 %	-63,7 %	-9,9 %	-33,0 %
Avkastning på investerat kapital, ROI, %	0,6 %	53,3 %	-64,1 %	-4,7 %	-27,0 %
Soliditet, %	55,7 %	72,5 %	26,3 %	45,4 %	30,0 %
Investeringar	1	0	3	0	0
Jämställdhet, antal kvinnor/män	0/1	0/1	1/0	1/0	0/1
Miljö (koldioxidutsläpp kg/invånare/år)					

Soliditet (justerat eget kapital/balansomslutning-erhållna förskott)

Avkastning på eget kapital (ROE) (Resultat före bokslutsdispositioner och skatter)/genomsnittligt justerat eget kapital

Avkastning på investerat kapital (ROI) (Resultat före bokslutsdispositioner och skatter + finansiella kostnader)/

(balansomslutning-räntefria skulder)

Nyckeltalen för Mariehamns Energi är inte jämförbara med tidigare år p.g.a. fusion med Mariehamns Elnät 2019.

Koncernens resultaträkning		Bokslut	Bokslut	Förändring
Belopp i euro	Not	2020	2019	2020-19
Verksamhetens intäkter		47 953 052,99	51 409 560,65	-6,7 %
Verksamhetens kostnader		-91 459 090,34	-95 513 726,06	-4,2 %
Andel av intressebolagens vinst		364 043,76	227 296,30	60,2 %
Verksamhetsbidrag		-43 141 993,59	-43 876 869,11	-1,7 %
Skatteinkomster		50 156 441,78	47 745 018,92	5,1 %
Landskapsandelar		9 391 713,95	7 013 737,97	33,9 %
Finansiella intäkter och kostnader	28.	-267 019,01	-619 766,74	-56,9 %
Ränteintäkter		18 310,81	28 333,03	-35,4 %
Övriga finansieringsinkomster		320 909,02	74 031,68	333,5 %
Räntekostnader		-515 789,98	-632 414,30	-18,4 %
Övriga finansieringskostnader		-90 448,86	-89 717,15	0,8 %
Årsbidrag		16 139 143,13	10 262 121,04	57,3 %
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan		-9 284 949,08	-9 130 982,70	1,7 %
Nedskrivningar		0,00	-494 844,06	-100,0 %
Extraordinära poster		1 712 000,00	32 964,00	5093,5 %
Räkenskapsperiodens resultat		8 566 194,05	669 258,28	1180,0 %
Bokslutsdispositioner		0,00	0,00	0,0 %
Räkenskapsperiodens skatter		-3 491,02	-681 552,07	-99,5 %
Latenta skatter		-124 980,92	125 420,87	-199,6 %
Minoritetsandelar		-20 759,65	-38 897,41	-46,6 %
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		8 416 962,46	74 229,67	11239,1 %

Koncernens balansräkning				
Belopp i euro per 31.12	Not	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020-19
A k t i v a				
A BESTÅENDE AKTIVA		218 947 794,97	210 541 414,21	4,0 %
I Imateriella tillgångar		393 121,88	299 519,84	31,3 %
Immateriella rättigheter		248 831,20	151 608,64	64,1 %
Övriga utgifter med lång verkningstid		144 290,68	147 911,20	-2,4 %
II Materiella tillgångar		209 917 527,89	202 480 786,63	3,7 %
Mark- och vattenområden		13 454 626,48	11 572 102,87	16,3 %
Byggnader		152 674 069,94	157 072 580,36	-2,8 %
Fasta konstruktioner o. anordningar		14 701 323,23	14 841 659,30	-0,9 %
Maskiner och inventarier		6 121 233,90	5 749 585,11	6,5 %
Övriga materiella tillgångar		259 689,39	384 856,65	-32,5 %
Förskottsbet. o. nyanläggningar		22 706 584,95	12 860 002,34	76,6 %
III Placeringar		8 637 145,20	7 761 107,74	11,3 %
Aktier och andelar		8 631 145,54	7 693 843,58	12,2 %
Lånefordringar		5 999,66	67 264,16	-91,1 %
B FÖRVALTADE MEDEL		312 221,27	340 027,48	-8,2 %
Landskapsuppdrag		88 235,60	105 886,00	-16,7 %
Donationsfondernas särsk. täckning		223 985,67	234 141,48	-4,3 %
C RÖRLIGA AKTIVA		24 188 178,21	26 603 396,64	-9,1 %
I Omsättningstillgångar		1 366 662,93	1 708 585,66	-20,0 %
Material och varor		1 366 662,93	1 708 585,66	-20,0 %
II Fordringar		9 835 255,51	10 184 641,86	-3,4 %
Långfristiga fordringar		202 400,00	0,00	100,0 %
Lånefordringar hos dottersamfund		202 400,00	0,00	100,0 %
Kortfristiga fordringar		9 632 855,51	10 184 641,86	-5,4 %
Försäljningsfordringar		6 627 229,09	7 942 222,66	-16,6 %
Lånefordringar		0,00	0,00	0,0 %
Övriga fordringar	29.	2 571 115,61	1 928 144,06	33,3 %
Resultatregleringar	30.	434 510,81	314 275,14	38,3 %
III Finansiella värdepapper		100 000,00	100 000,00	0,0 %
IV Kassa och bank		12 886 259,77	14 610 169,12	-11,8 %
Kassamedel		12 886 259,77	14 610 169,12	-11,8 %
S: a A k t i v a		243 448 194,45	237 484 838,33	2,5 %
P a s s i v a				
A EGET KAPITAL	31.	146 271 254,16	136 871 643,70	6,9 %
Grundkapital		78 167 195,67	78 167 195,67	0,0 %
Tidigare års/vinst och förlust		59 687 096,03	58 630 218,36	1,8 %
Räkenskapsperiodens resultat		8 416 962,46	74 229,67	11239,1 %
MINORITETSANDELAR		634 800,97	629 566,19	0,8 %
C Avsättningar		46 401,53	274 481,19	-83,1 %
Övriga avsättningar		46 401,53	274 481,19	-83,1 %
D FÖRVALTAT KAPITAL		637 133,24	671 424,38	-5,1 %
Lanskaps och statliga uppdrag		120 393,43	130 372,82	-7,7 %
Donationsfondernas särskilda täckning		516 739,81	541 051,56	-4,5 %
E FRÄMMANDE KAPITAL		95 858 604,55	99 037 722,87	-3,2 %
I Långfristigt		73 471 434,58	73 908 747,56	-0,6 %
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter		40 076 759,04	37 187 195,01	7,8 %
Lån från offentliga samfund		24 464 843,33	27 954 460,90	-12,5 %
Långfristigt räntebärande kapital		64 541 602,37	65 141 655,91	-0,9 %
Övriga långfristiga skulder	32.	8 929 832,21	8 767 091,65	1,9 %
Latent skatteskuld		0,00	0,00	0,0 %
Långfristigt räntefritt främmande kapital		8 929 832,21	8 767 091,65	1,9 %
II Kortfristigt		22 387 169,97	25 128 975,31	-10,9 %
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter		2 779 442,41	2 686 196,73	3,5 %
Lån från offentliga samfund		1 639 102,63	1 845 847,62	-11,2 %
Kortfristigt räntebärande kapital		4 418 545,04	4 532 044,35	-2,5 %
Erhållna förskott		385 006,30	495 015,43	-22,2 %
Leverantörsskulder		6 336 577,35	7 500 777,81	-15,5 %
Övriga kortfristiga skulder	32.	1 659 355,01	2 099 233,86	-21,0 %
Resultatregleringar	30.	8 054 352,01	9 084 270,22	-11,3 %
Latent skatteskuld		1 533 334,26	1 417 633,64	8,2 %
Kortfristigt räntefritt främmande kapital		17 968 624,93	20 596 930,96	-12,8 %
S: a P a s s i v a		243 448 194,45	237 484 838,33	2,5 %

Koncernens finansieringsanalys	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020-19
Belopp i euro			
Verksamhetens kassaflöde	15 721 054,99	9 407 870,79	67,1 %
Årsbidrag	16 139 143,13	10 262 121,04	57,3 %
Extraordinära poster	1 712 000,00	32 964,00	5093,5 %
Räkenskapsperiodens skatter	-176 773,43	-679 369,07	-74,0 %
Korrigeringsposter	-1 953 314,71	-207 845,18	839,8 %
Investeringskassaflöde	-15 537 075,03	-16 654 552,20	-6,7 %
Investeringsutgifter	-19 462 385,76	-17 485 401,03	11,3 %
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	1 457 968,42	521 178,36	179,7 %
Försäljningsink. av tillg. bland bestående aktiva	2 467 342,31	309 670,47	696,8 %
Verksamhetens och investeringskassaflöde	183 979,96	-7 246 681,41	-102,5 %
Finansieringskassaflöde			
Förändringar av utlåning	3 660,16	-3 537,00	-203,5 %
Ökning av utlåningen	0,00	0,00	0,0 %
Minskning av utlåningen	3 660,16	-3 537,00	-203,5 %
Förändringar i lånebeståndet	-543 712,53	1 593 564,50	-134,1 %
Ökning av långfristiga lån	6 028 943,30	5 477 669,58	10,1 %
Minskning av långfristiga lån	-6 674 500,09	-3 825 216,69	74,5 %
Förändring av kortfristiga lån	101 844,26	-58 888,39	-272,9 %
Förändringar i eget kapital	993 685,71	0,00	100,0 %
Övriga förändringar i likviditeten	-2 361 522,13	2 787 938,84	-184,7 %
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	-6 515,44	-11 378,48	-42,7 %
Förändring av omsättningstillgångar	-45 072,11	-39 980,33	12,7 %
Förändring av fordringar	-195 626,40	-30 516,15	541,1 %
Förändring av räntefria skulder	-2 114 308,18	2 869 813,80	-173,7 %
Kassaflödet för finansieringsdel	-1 907 888,79	4 377 966,34	-143,6 %
Förändring av likvida medel	-1 723 908,83	-2 868 715,07	-39,9 %
Förändring av likvida medel	-1 723 908,82	-2 868 715,07	-39,9 %
Likvida medel 31.12.	12 986 260,30	14 710 169,12	-11,7 %
Likvida medel 1.1.	14 710 169,12	17 578 884,19	-16,3 %

Koncernfinansiella nyckeltal	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Förändring 2020-19
Koncernens årsresultat, milj.euro:	8,4	0,1	11239,1 %
Räkenskapsperiodens resultat (ingår i det egna kapitalet)			
Kassamedel 31.12, milj.euro:	13,0	14,7	-11,7 %
Kassa, bank och finansiella värdepapper			
Kassalikviditet i procent:	58,0%	58,5%	-0,9 % -enheter
Kassa, bank och finansiella värdepapper/kortfristiga skulder			
Soliditetsgrad i procent:	60,1%	57,6%	4,2 % -enheter
Eget kapital/balansomslutningen			
Nettolån 31 december i miljoner euro:	71,7	72,4	-1,1 %
- till nettolån räknas det främmande kapitalet minus det rörliga aktiva.			
Länestock 31.12, milj.euro:	69,0	69,7	-1,0 %
Främmande kapitalet minus erhållna förskott, skulder till leverantörer, resultatregleringar, övriga skulder och latent skatteskuld.			
Lån euro/invånare:	5 892	5 966	-1,2 %
Länestock 31.12 per invånare i euro			
Läneskötselbidrag:	2,3	2,4	-5,2 %
- läneskötselbidraget visar om kommunens interna finansiering (årsbidraget exkl. räntekostnader) täcker räntor och amorteringar på främmande kapital. Finansieringen täcks vid värde 1 eller större.			
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader i procent:	52,4 %	53,8 %	-2,6 % -enheter
Årsbidrag/avskrivningar i procent:	173,8 %	112,4 %	54,7 % -enheter
Årsbidrag euro/invånare:	1 379	879	56,9 %

Dotterbolagens övriga bokslutsuppgifter 2020

1. Hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av syftet i bolagsordningen samt gällande koncern- och ägardirektiv.

Fastighets Ab Marstad

Verksamhetsåret 01.01.2020-31.12.2020, bolagets fyrtioandra år, har varit ett mycket annorlunda år på grund av pandemin, men resultatmässigt ett nytt rekordår. Rörelseresultatet på 1 254 752 euro är i linje med föregående års rörelseresultat och vinsten på 948 059 euro är de bästa i bolagets historia. Bolaget har gynnats av ett lågt och fördelaktigt ränteläge under en längre tid. Det har under året inte funnits några vakanser i fastigheterna förutom de lägenheter som varit tagna ur drift för renovering. Ett stort utbud på bostadsmarknaden har medfört historiskt sett korta kötider, vilket nu hållit i sig ett flertal år. På grund av pandemin märktes en tydlig minskning i rörelserna på hyresmarknaden under årets sista kvartalet. Bolaget har under året varit skonat från större skador. Verksamheten har fortgått planmässigt med renovering av de lägenheter som åldersmässigt stått på tur. De största renoverings- och förnyelseinsatserna har gjorts på Grindmattesvägen 2A, Örtvägen 34, Odalvägen 12 och Skeppargatan 2. På Grindmattesvägen 2A har taket bytts enligt plan då det passerat den uppskattade åldersmässiga livslängden för garanterad hållbarhet. Bolaget är inne i ett takbytesprogram som nu pågått tre år. Bolaget äger 618 lägenheter med en total uthyrningsbar yta om 33 777 kvadratmeter. Bolaget äger även 60 procent av Fastighets Ab Dalnäs som har 108 lägenheter med en total uthyrningsbar yta om 5 119 kvadratmeter.

Bolagets omsättning steg marginellt under räkenskapsperioden med 0,18 procent till 4,417 miljoner euro (4,409 miljoner euro). Bolagets rörelseresultat uppgick till 1,255 miljoner euro (1,255 miljoner euro). Hyresnivån har varit oförändrade under året och den genomsnittliga hyran per kvadratmeter har varit 10,96 euro. Kreditförlusterna uppgick till 4 640 euro (4 193 euro). Det finansiella nettot uppgick till -306 694 euro (-416 258 euro). Bolagets vinst blev 948 059 euro (838 976 euro). Under räkenskapsperioden återbetalade bolaget

275 000 euro ur fonden för fritt inbetalt eget kapital till ägaren Mariehamns stad. Bolaget har under perioden 2015 - 2020 återbetalat totalt 1,800 miljoner euro till ägaren.

Mariehamns Centralantenn Ab

Bolaget har trots stora investeringar under året lyckats med vinst om 40 203,06 euro. Bolaget har utvecklats på ett positivt sätt gällande utbud utan prishöjningar samt mer ny teknik.

Mariehamns Energi Ab

I enlighet med bolagsordningen och gällande koncerndirektiv är vårt uppdrag: "Föremålet för bolagets verksamhet är handel, produktion och distribution av energi jämte annan därmed förknippad verksamhet. Till verksamheten hör även granskning av elentreprenörernas arbeten." Styrelsens uppfattning är att bolaget följt givna direktiv.

Mariehamns Hamn Ab

Verksamheten har under 2020 genomgått en stor förändring och anpassning till covid-19 pandemin, då intäkterna från fartygstrafiken halverats. Trots detta har fortsatta underhållsarbeten och utveckling av arrendeområden, fastigheter och kajanläggningar i möjligaste mån utförts. Inga tidigare beslutade större investeringar har lagts på is och under året har färdigställande av det stora projektet Kaj 3 genomförts. Vi har med begränsade resurser bibehållit vår servicenivå till våra kunder. Omfattande åtgärder för att sänka våra kostnader har vidtagits. Detsamma har gällt för att säkra vår likviditet genom att exempelvis lyfta 2,5 M € i ägarlån samt justering av limiten för vår checkkredit. Sammanfattningsvis har verksamheten drivits i linje med givna direktiv, men en mycket utdragen pandemi och eventuella ytterligare negativa förändringar hos våra stora kunders verksamheter kan komma att påtvinga förändringar både på kort och lång sikt.

Stiftelsen Sjö kvarteret

Stiftelsen har strävat till att iakttä och följa stiftelsens stadgar och gällande koncern- och ägardirektiv. Stiftelsen har under året haft en aktiv dialog med koncernkommittén och informerat om förändringar av större betydelse.

2. En miljöredovisning där det åtminstone framgår vilka miljöaspekter som bedömts vara mest väsentliga för verksamheten och dess intressenter, en redogörelse för bolagets arbete för och vilka aktiviteter som utförts under året i syfte att minimera bolagets negativa påverkan på dessa samt en redogörelse för relevanta kvantitativa och kvalitativa resultatindikatorer.

Fastighets Ab Marstad

Bolaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001. I februari reviderad företaget A3cert stadens miljöledningssystem, vilket även omfattade Marstad. Under året har samtliga fastigheter gått igenom av en extern konsult i syfte att upprätta nya energideklarationer med åtföljande förbättringsförslag för ökad energieffektivitet av driften. Det sker ett fortlöpande arbete med att minska miljöpåverkan genom att arbeta med åtgärder för att minska energi- och vattenförbrukningen i fastigheterna. Kontinuerligt görs uppgradering av styr- och reglerteknik samt injustering och styrning av värme och ventilation. Samtliga fastigheter, förutom Odalvägen 12, är anslutna till stadens fjärrvärmenät. Det långsiktiga arbetet med värme- och ventilationsjusteringar har över tid medfört betydande inbesparingar i värmeförbrukningen. Bolagets inköp av fastighetsel från Mariehamns Energi utgörs av certifierad grön el som är producerad på ett förnyelsebart sätt. Bolagets totala koldioxidutsläpp under året var 50 319 kilogram och härstammar från tillverkningen (hos leverantören) av den energi som används för el och värme i fastigheterna.

Utöver ekonomisk- och miljöhållbarhet jobbar bolaget med den sociala hållbarheten. Som ett led i att öka tryggheten i boendemiljön har vissa av fastigheterna utrustats med så kallade hjärtstartare. Bolaget tillämpar programmet för Huskurage enligt den svenska modellen med syfte att skapa en tryggare boendemiljö i fastigheterna.

Mariehamns Centralantenn Ab

MCA har utökat antal kunder som har tv över fiber vilket minskar elbehoven med 90 %. Antal kabelnätskunder minskade där fiber-tv kunder ökade vilket minskar elbehoven.

Bolaget har inlett arbete med att byta ut gammal energikrävande utrustning vilket skall minska elbehovet avsevärt under 2021.

Bolaget har beställt ny utrustning för bättre utsändning med mindre behov av energi. Bolaget har fasat ut kunder i det gamla energikrävande nätet till det nya fibernätet.

Mariehamns Energi Ab

Under början av 2021 har Mariehamns Energi Ab reviderats av externa revisorer som granskat förbrukningen av CO₂. Intern miljörevision har även gjort sin periodiska miljögranskning med målet att vi i fortsättningen kan certifieras med ISO 14001. Detta inbegriper såväl eldistributionen som fjärrvärmen. Miljöarbete och -hänsyn kräver systematik och noggrannhet. Produktion av fjärrvärme vilket delvis sker genom oljeförbränning utgör en stor del i Mariehamns Energi Abs CO₂-utsläpp och fokus ligger bland annat på att minimera oljeeldningen av finansiella men också av miljömässiga skäl.

Mariehamns Bioenergi Ab har installerat en rök-gaskondensator under hösten 2020. Året 2020 var det varmaste året sedan man har börjat mäta medeltemperatur i Finland, i kombination med utökat biobränsleproduktion vilket också gjorde att andelen biobränsle och pellets producerat fjärrvärme var hela 96,5 %. Vilket är även det en toppnotering och en väldigt imponerande siffra.

	2020	2019
CO2	1 150 ton	7 570 ton
SO2	0,7 ton	21 ton
	CO2 101,61	650,37 CO2 kg/invånare/år

Mariehamns Hamn Ab

De direkta miljöaspekterna som bolagets verksamhet främst genererar är utsläpp i luft och vatten, samt buller. Dessa utsläpp kommer främst från fartygsanlöpen. För bolagets anläggningar och fastigheter är energianvändningen den mest väsentliga miljöaspekten.

Bolagets hamntaxa erbjuder miljörabatt för de fartyg som använder LNG och som genom andra åtgärder reducerar sina utsläpp av kväveoxid. Alla kunder har tillgång till avfallshantering i fraktioner, tömning av gråvatten samt tömning av oljeblandat vatten. Avtal om grön el med Mariehamns Elnät Ab tecknades år 2017. Bolaget arbetar kontinuerligt med att se över förbrukningen av el och fjärrvärme. MHAB har intensifierat uppföljningen av sina kunders el- och fjärrvärmeförbrukning och synliggjort användningen, vilket sporrat kunderna till att minska förbrukningen. Under året har elförbrukningen därvid minskat med 20 %. Under året gjordes fortsatta försök att omplacera anläggningarna för mattvätt till andra platser inom staden där möjligheten att ansluta dessa till kommunalt avlopp skulle finnas.

Total energianvändning vilket innefattar förbrukning av el och fjärrvärme: 1 392 MWh. Förbrukningen genererade 14 ton koldioxid. Årets koldioxidbelastning motsvarar 1 kg per stadens invånare.

Stiftelsen Sjökvarteret

Verksamheterna inom sjökvarteret håller hög hållbarhetsnivå, bland annat genom användning av naturmaterial såsom trä och bomull. Något konkret miljöprojekt har inte utförts under året men är en naturlig del av den löpande verksamheten. Sjökvarteret utgör en plattform för interaktion och umgängen och bidrar därmed till att öka den sociala hållbarheten inom Mariehamns stad.

3. En personalredovisning där det åtminstone framgår sjukfrånvaro under året och utvecklingen av sjukfrånvaro över tid, en redogörelse för bolagets arbete för och vilka aktiviteter som utförts under året i syfte att öka personalens välmående en redogörelse för bolagets jämställdhetsarbete och för och vilka aktiviteter för att främja jämställdhet i bolaget som utförts under året.

Fastighets Ab Marstad

Antalet anställda i bolaget har under året i medeltal varit 6,83 (6,74) personer fördelat med 3,05 (3) på kontoret och 3,78 (3,74) på fastighetsskötsel, varav 4 kvinnor och 5 män. Bolaget köper tjänster för ekonomiadministration från externt bolag. Personalkostnadernas förhållande till omsättningen var 11,1 procent (10,9 procent).

Bolaget erbjuder personalen företagshälsovård samt friskvård. Friskvården sker i förebyggande syfte och erbjuds i form av subventionering av kostnaden för simhalls-, gym-, bowling- och massagebesök. För att stärka arbetsgemenskapen görs årligen någon gemensam aktivitet utanför arbetsplatsen. Under året har personalen besökt Ålands kulturhistoriska museum för en föreläsning om häxprocessen samt fått en guidning i konstutställningen Billgren och Wilén. Man har också tillsammans spelat frisbeegolf i Badhusparken.

Kontinuerlig fortbildning sker normalt inom bolaget genom deltagande i olika externa kursverksamheter. Under året har dock ingen fortbildning skett, i huvudsak beroende på pandemisituationen

Utvecklingssamtal hålls årligen och statistik över sjukfrånvaro förs samt följs upp i samarbete med företagshälsovården. Sjukfrånvaron under året uppgick till 7 procent (2 procent) av arbetade dagar. En del av ökningen jämfört med tidigare år kan förklaras med extra vidtagen försiktighet vid förkylningssymptom på grund av pandemisituationen.

Mariehamns Centralantenn Ab

Personal med hög sjukfrånvaro har avslutat tjänst och övergått till annat bolag. Sjukskriven from augusti t.o.m december. Övrig personal frisk.

Regelbundna personalmöten och positiv framtidsanda råder.

Den kvinnliga personalen har genomgått utbildning utanför bolaget för mer kompetens.

Mariehamns Energi Ab

Sjukfrånvaro bland anställda var 4,3 %, jämförelse med år 2019 då frånvaro var 4,9 %. Trots Covid-19 och lägre tröskel för sjukanmälan, har vi klarat oss utan högre sjukfrånvaro. År 2018 var frånvaron 7,1 %, 2017 6 %, 2016 3 %.

Mariehamns Energi Ab erbjuder friskvårdsbidrag för all personal, i syfte att främja personalens egenhälsa. För år 2020 uppgick antalet avtalade friskvårdsföretag till 16 (14) stycken.

Arbete med lönekartläggning och löneharmonisering påbörjades under första kvartal av 2019 och avslutades september 2020. Det är en del av processen från hopslagningen 1.1.2019, likaså att främja jämställdhet och likabehandling inom bolaget.

Mariehamns Hamn Ab

Sjukfrånvaro: 2020: 5,5 %, 2019: 5,7 %, 2018 7,7 %, 2017 8,65 %, 2016 9,47 %, 2015 6,3 %. På grund av corona-situationens massiva påverkan på bolagets verksamhetsförutsättningar permitterades största delen av bolagets personal med start 08.04.2021. För att kunna jämföra årets sjukfrånvaro med tidigare år har sjukfrånvaron räknats som faktisk sjukfrånvaro jämfört med planerad arbetstid för ett normalår (år 2019). Sjukfrånvaron består under 2020 av kort frånvaro 1,26 % och långtidsfrånvaro 4,25 %. Olycksfallen var 0. Bolaget har en målsättning om en nollvision gällande olycksfall i arbetet. De drastiska åtgärderna för att hantera coronapandemin som resulterade i omfattande permitteringar påverkar personalens välmående mycket negativt.

Företagshälsovård ordnas via Medimar Ab. Bolaget erbjuder personalen friskvårdskuponger för kultur och motion samt subventionerad massage. Bolaget har tydliga rutiner för inskolning av ny personal och utbildning för handledare och gruppinstruktörer. Utbildning av personalen hålls kontinuerligt. I februari 2020 ordnades två gratifikationsresor för personalen till Kapellskärs hamn för att utbyta erfarenheter med branschkollegor. Under 2020 har en stor del av arbetsmiljöarbetet präglats av och inriktats på corona-situationen.

Vid samtliga kontakter med rekryteringskanaler, till exempel AMS och skolor, betonas att arbete i hamnen passar både kvinnor och män. Bolaget strävar till att följa stadens jämställdhets- och likabehandlingsplan.

Stiftelsen Sjökvarteret

Personalen har bestått av en VD med 60 % arbetstid. Ingen sjukfrånvaro utöver normal förkylningsrelaterad frånvaro har noterats.

4. De arvoden som betalats till styrelsemedlemmarna.

Fastighets Ab Marstad

Styrelsearvoden 12 050 euro.

Mariehamns Centralantenn Ab

Arvoden till styrelsen uppgår till 5 590 euro netto.

Mariehamns Energi Ab

Till styrelsen har erlagts 13 775,00 euro i arvoden för 2020.

Mariehamns Hamn Ab

Arvoden enligt stadens arvoderingsstadga. Arvoden till styrelsemedlemmar: brutto EUR 11 850

Stiftelsen Sjökvarteret

Styrelsens sammanlagda arvode är 5 000 euro.

5. Ekonomiska förmåner som gäller verkställande direktören i form av löner och andra förmåner under räkenskapsperioden.

Fastighets Ab Marstad

VD lön inklusive naturaförmån 110 238 euro.

Mariehamns Centralantenn Ab

VD lön 74 400 euro brutto. Mobiltelefonförmån och dator i hemmet.

Mariehamns Energi Ab

Till verkställande direktör har erlagts 102 444,04 euro inkl naturaförmån för mobiltelefon.

Mariehamns Hamn Ab

VD-löner och andra förmåner enligt avtal: brutto EUR 111 790

Stiftelsen Sjökvarteret

VD:s lön och ersättningar har varit sammanlagt 2 160 euro per månad.

Personal

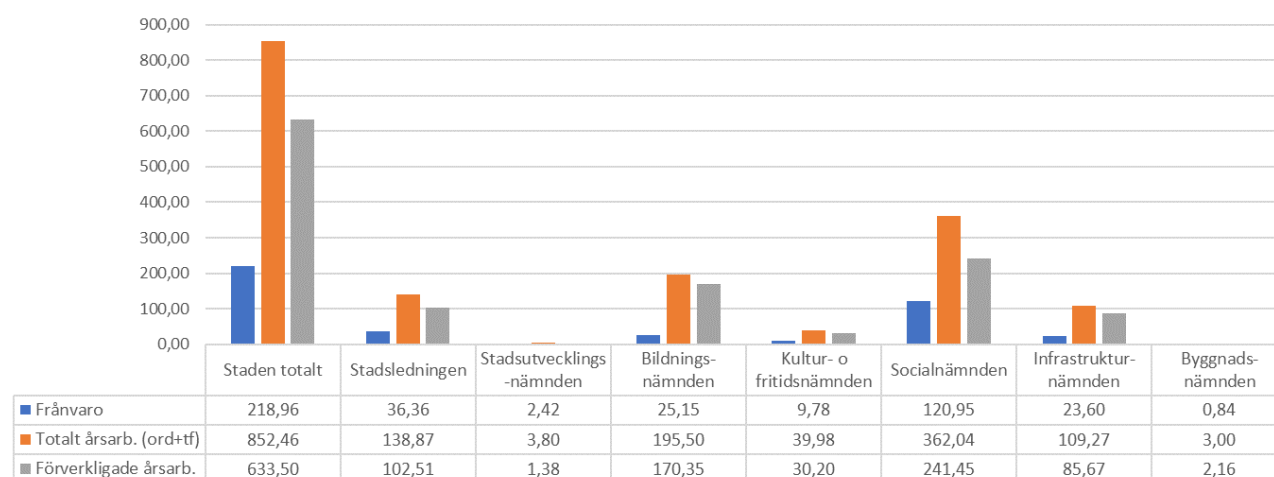
Personalen visade under 2020 sin förmåga att anpassa sig till de förändringar som Covid-19 medförde. Förändringsförmåga krävdes i alla led, både av medarbetare och av chefer. Det visade sig att staden hade god förmåga att snabbt ställa om sin verksamhet, inte minst tack vara en relativt god digital beredskap. Stadens låg- och mellanstadielärare undervisade eleverna via digitala verktyg, möten med interna och externa deltagare hölls digitalt, ett helt nytt sätt att jobba. Kökspersonalen gjorde matlådor till elever i distansundervisning och bibliotekspersonalen erbjöd boklån från bibliotekets garage. På de arbetsplatser där det uppstod arbetsbrist kunde man långt lösa arbetsbristen med ersättande arbete. Stadens varsel om permitteringar omfattade 175 personer men slutligen permitterades 5 personer. Det var första gången i stadens historia som staden varslade om permittering. På en resiliert arbetsplats är man flexibel och förutseende och lär sig tillsammans. Coronakrisen bevisade att stadens hela organisation har förändringsförmåga eller resiliens. År 2020 blev också ett år där många lärde sig nya färdigheter genom arbetsrotation, digitalisering och flexibilitet. Alla sådana färdigheter kommer staden att ha en stor nytta av i framtiden.

Personalstyrka och -struktur

Den totala förverkligade årsarbetstiden inom Mariehamns stad under 2020 uppgick till 633,50 årsarbetare, varav 74,7 % kvinnor och 25,3 % män. Medelåldern 31.12.2020 för personal med ordinarie anställning var 46,2 år.

Totalt årsarbete	2018	2019	2020
Årsarbete totalt (ordinarie och tillfälliga)	889,37	826,55	852,46
Frånvaro (inkl. Semester) i årsarbete	178,61	141,54	218,96
Förverkligat årsarbete ¹	710,76	685,01	633,50

Totala och förverkligade årsarbeten samt frånvaro per anslag

Det förverkligade årsarbetet fördelar sig över de olika anslagen enligt ovanstående tabell.

Årsarbete = ordinarie och tillfälligt anställda totalt – frånvaro. För deltidsanställda uträknas årsarbete enligt sysselsättnings % /100*anställningstid i månader/12.

Under 2020 började 35 personer och 79 personer avslutade sin anställning.

Personalomsättning 14 %	Personer
Pensionering	9
Överlåtelse av rörelse (KST)*	33
Uppsägning på egen begäran	36
Övrigt	1
Började sin anställning	35

*Avslutade sin anställning den 31.12.2020.

Personal

Kommunala sektorn fick nya kollektivavtal 2020. Avtalen är i kraft 1.5.2020-31.3.2022.

Under år 2020 höjdes lönerna från 1.10.2020 med en allmän förhöjning på 1,22 %. Förlängningen av den ordinarie arbetstiden som avtalats med stöd av konkurrenskraftsavtalet slopades från och med den 2.11.2020.

Den totala lönesumman uppgick till 35,9 milj. euro (2019: 35,8 milj. euro).

För personalutbildning användes 129 154 euro, vilket är 0,4 % av lönesumman (2019: 0,7 %).

Sommarjobbssedlar är ett stöd till arbetsgivare med verksamhet i Mariefhamn som anställer mariefhamnsungdomar för sommarjobb. Sommaren 2020 betalades totalt sju sommarjobbssedlar ut, lika många som 2019. Även sommararbeten för mariefhamnsungdomar erbjöds på stadens arbetsplatser, endast 5 platser tillsattes på grund av pandemin.

Mariefhamns stad erbjuder sina medarbetare olika personalförmåner gällande friskvård. 2019 ingick staden ett avtal med Friskvård.ax, som innebär att all personal som har rätt till subventionerad friskvård får friskvårdskuponger om 200 euro uppdelat på två gånger under året att använda på över 40 olika tränings och kultur leverantörer.

Stadens julfest ordnades på ett annorlunda sätt i år tillsammans med Ålands näringsliv. Arbetsplatserna kunde välja att gå ut och äta en gemensam måltid på restaurang eller anlita ett cateringföretag som kunde leverera måltiden exempelvis till arbetsplatsen. Arrangemanget blev mycket uppskattat av personalen.

Projekt om ett nytt HR-system för staden startade i augusti 2020. Motivet till att upphandla ett HR system är att digitalisera processer som idag är manuella. Ibruktagningen av ett nytt HR-system förväntas ge effektivare och mer kvalitetssäkrade processer med mindre dubbelarbete, förenklade rutiner, mindre felmarginaler och ökad transparens. Det bidrar även till uppfyllandet av externa krav såsom hantering av personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen.

Ett nytt rekryteringsverktyg, Kuntarekry togs i bruk 2020. I samband med det nya rekryteringsverktyget infördes arbetspsykologiska tester för att kunna rekrytera mera kompetensbaserat.

Med en mer kompetensbaserad rekrytering förbättras möjligheterna att matcha rätt person med rätt jobb.

Rekryteringsverktyget bidrar också till en process som är mer inkluderande och tidseffektiv.

Rekryteringsverktyget innebär ett steg bort från "magkänslbaserad" rekrytering som kan medföra att man går miste om värdefull kompetens och riskerar att vara rättsosäker.

Frånvaro

Frånvaron från arbetet, exklusive semester, motsvarade 131 årsarbete.

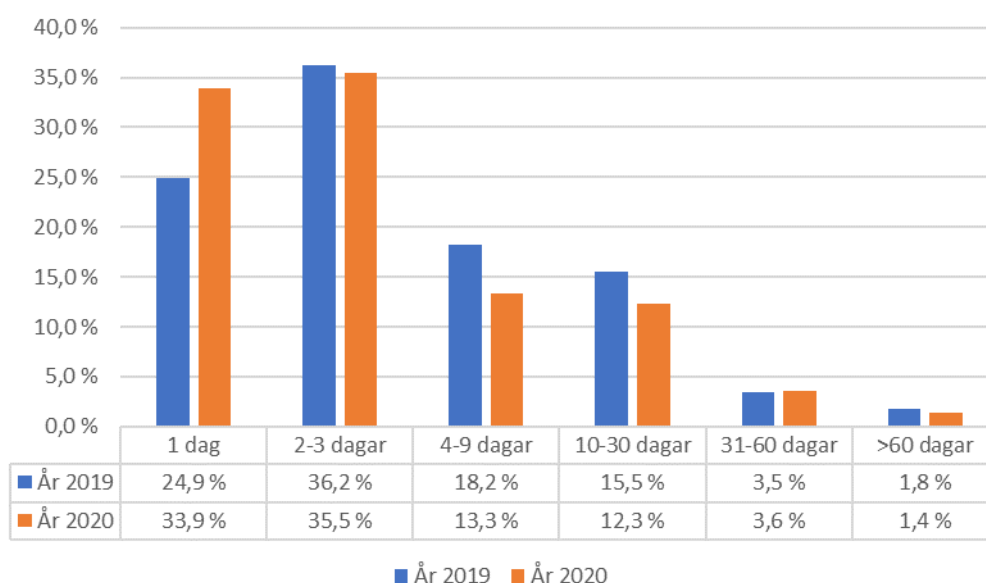
Sjukfrånvaron under 2020 motsvarade 53,11 årsarbetare vilket är en ökning jämfört med föregående år.

	2018	2019	2020
Sjukfrånvaro i årsarbetare	46,80	44,48	53,11

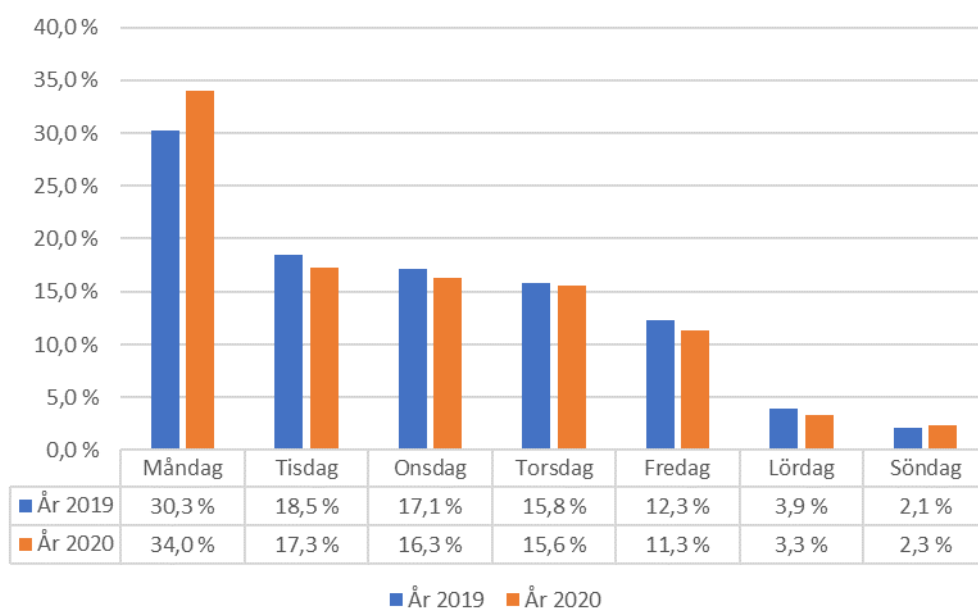
En sjukfrånvaroprocent mellan 2–4 % anses vara ett gott värde. Då sjukfrånvaron i årsarbeten ökat har även sjukfrånvaroprocenten ökat, år 2020 var sjukfrånvaro 6,87 %. Frånvaron med rehabiliteringsstöd på grund av sjukdom har ökat. Frånvaro på grund av arbetsolycksfall har minskat jämfört med föregående år. En av orsakerna till den ökade sjukfrånvaroprocenten är att staden till följd av Covid-19 pandemin uppmanat sina medarbetare att inte komma på jobb vid minsta förkylningssymtom.

	2018	2019	2020
Sjukfrånvaro	5,54 %	5,38 %	6,87 %
Frånvaro med rehabiliteringsstöd pga. sjukdom	0,05 årsabr.	0,06 årsarb.	0,08 årsarb.
Sjukfrånvaro pga. arbetsolycksfall	0,97 årsabr.	2,85 årsabr.	1,64 årsabr.

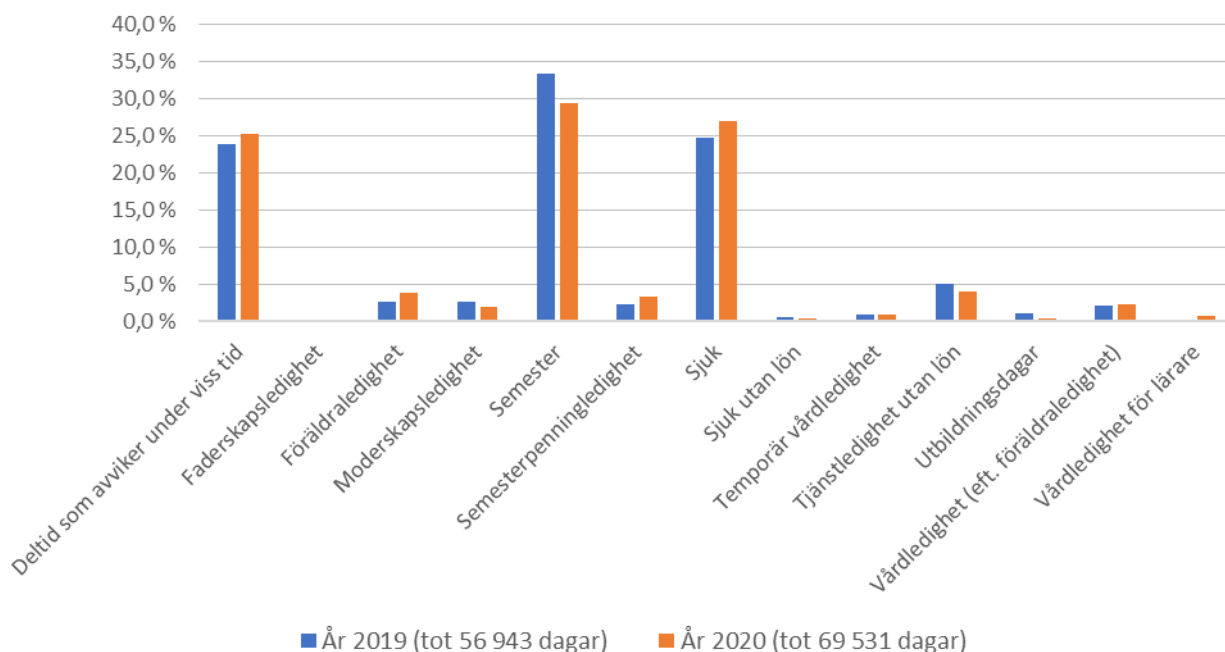
Sjukfrånvaros längd

Sjukfrånvaros startdag

Frånvaro per slag

Ledarskap

Under vårvintern hölls ledarskapsdag för stadens ledare i stadshuset. Temat var ” Identifiera konflikter och hur hantera utmanande situationer”.

Chefstimmen som ordnades i regel var fjärde vecka hölls digitalt.

Jämställdhet

Staden hade för avsikt att påbörja en hbtqia-certifiering, i ett första led genom utbildningar inom området. De planerade insatserna syftade till att skapa en mer öppen och inkluderande arbetsplats genom att synliggöra arbetsplatskulturer och identifiera eventuella diskriminerande normer. Fokus för certifieringen är hbtqia-personers livsvillkor, normer kopplade till kön och sexualitet, samt vad ett hbtqia-kompetent bemötande innebär ordnades för politiker, chefer och nyckelpersoner inom Mariehamns stad. Till följd av covid-19-pandemin sköts de inplanerade utbildningstillfällen fram till åren 2021–2023.

Arbetarskydd

Under året 2020 har 53 arbetsplatsolyckor inrapporterats, en ökning med 7 fall jämfört med föregående år. Största delen var halkningsolyckor av något slag. Ingen allvarlig olycka och inget allvarligt tillbud rapporterades. Arbetarskyddskommissionen höll tre möten och ett e-postmöte under 2020. Ärenden som arbetarskyddskommissionen tog del av eller gav synpunkter på under året var bland annat:

- godkännande av företagshälsovårdskostnaderna
- genomgång av personalboksut
- kommittérapportens del 2 kring förvaltningsstadgan
- riktlinjer kring skyddskläder
- arbetarskyddet i klientens hem
- önskemål kring corona-informationen.

Arbetarskyddskommissionen planerade en vårfest för stadens alla anställda i maj 2020 men tillfället flyttas till en senare tidpunkt. Syftet med vårfesten var att stadens alla medarbetare skulle ha möjlighet att träffa varandra sektorövergripande.

Stadens arbetarskyddsfullmäktigen har en aktiv roll angående enskilda ärenden på arbetsplatserna.

Miljö

Den 23.4.2019 godkände stadsfullmäktige ett miljöprogram för perioden 2019–2030. Miljöprogrammet avser verksamheter som staden kontrollerar dvs. stadens egen förvaltning med beslutande organ samt stadens dottersamfund. Även om huvudfokus är verksamheter som staden kan kontrollera syftar programmet också till att vara riktgivande för andra områden som staden kan påverka. Dit hör förutsättningarna för stadens invånare att leva miljövänligt samt stadens engagemang i olika samarbeten. Programmet har en riktgivande miljöpolicy och fem miljömål. Till målen finns kopplade indikatorer vilka används för att följa upp förverkligandet av målen.

Mariehamns stad fortsatt miljöcertifierad

Till vår hjälp för att Mariehamn stads miljöarbete skall bli verkningsfull har vi valt miljöledningssystem enligt den internationella standarden ISO 14001. Ständig förbättring är ett nyckelbegrepp inom miljöledningsarbetet som innebär att myndigheten ska kunna visa att miljöförbättringar faktiskt uppnås genom det miljöarbete som bedrivs. Detta kontrolleras årligen av revisorer från ett certifieringsorgan. Den 3–7 februari 2020 gjorde revisorer från certifieringsorganet A3CERT besök vid stadens förvaltningsenheter. A3CERT konstaterade efter genomförd revision att Mariehamns stad har kunnat påvisa en effektiv implementering och förordade fortsatt certifiering.

Minska klimatutsläppen och hållbar energi för alla

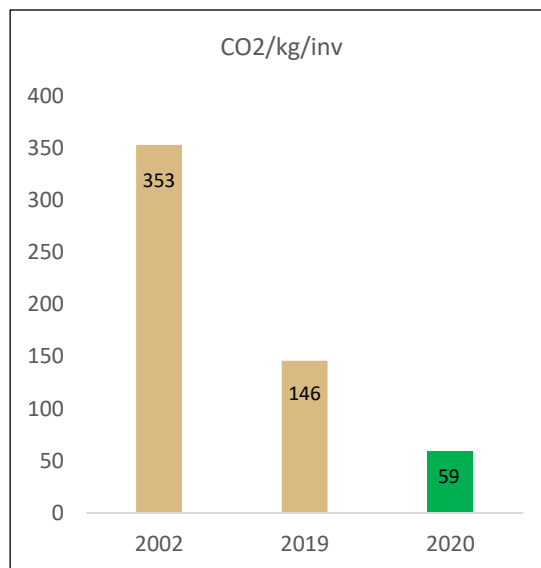
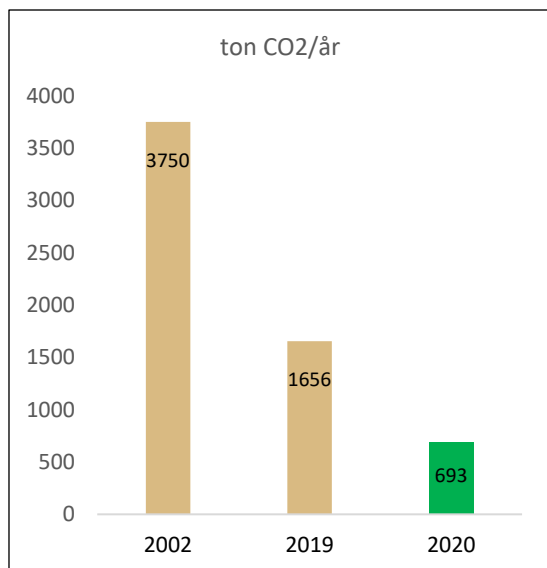
Som en del i vårt omfattande miljöarbete gör vi regelbundna kartläggningar av vår miljöpåverkan. På detta sätt har vi identifierat ett antal miljöaspekter som sedan har rangordnats efter hur stor miljöpåverkan de har. En av de största miljöaspekterna har varit användandet av fossil olja i vårt fjärrvärmesystem. Tack vare investeringar i rök-gaskondenseringar inom fjärrvärmeproduktionen de två senaste åren har vi kunnat ersätta den allra största delen av den fossila oljan och under 2020 var det endast 3,6 % fossil olja i fjärrvärmen. En ökad användning av hållbart producerade biobränslen kommer vara en viktig del i Mariehamns väg mot att nå Parisavtalet.

Miljömål 1.

De totala växthusgasutsläppen till följd av uppvärmning, el och transporter i stadens verksamheter ska minska, genom minskad energiförbrukning och ökad andel förnybar energi, till år 2030 med minst 90 procent jämfört med referensåret 2002.

Måluppfyllelse:

Koldioxidutsläppen för 2020 var 83,3 procent lägre jämfört med 2002 års utsläpp sett till koldioxid per invånare och 81,5 procent sett till totala volymen.

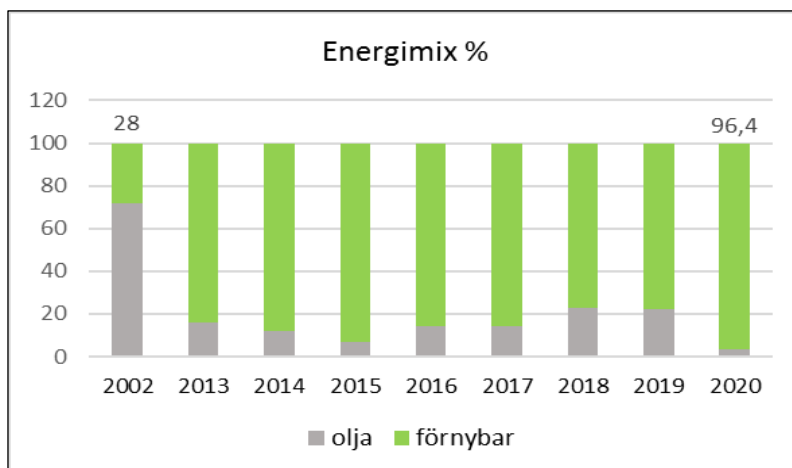

Indikatorer (fjolårets resultat inom parentes):

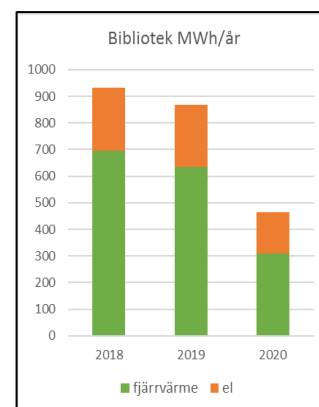
1. Totala utsläpp av koldioxid från kommunal verksamhet (ton/år). 693 (1 656)
2. Koldioxidutsläpp från kommunal verksamhet per invånare (kg/invånare/år). 59 kg (142 kg)
3. Totala koldioxidutsläpp från stadens fastigheter (ton/år). 220 ton (1 330 ton)
4. Koldioxidutsläpp/m² i stadens fastigheter (kg/m²/år) 1,95 kg (9 kg)
5. Andel förnybar energi i stadens verksamheter (%) el 100 %, fjärrvärme 96,4 % (el 100 %, fjärrvärme 78 %)
6. Total energianvändning - kommunala fastigheter (MWh/år) 21 074 (26 605)
 - a. Produktion av solcellsel på kommunala fastigheter (kWh/år). 5 483 kWh Övernäs skola (5 035 kWh)
 - b. Produktion av biogas (MWh/år). 2 774 Lotsbroverket (2 888)
7. Köpt energi per m² i stadens fastigheter 157 kWh/ m² (189 kWh)
8. Energianvändning per behandlad m³ avloppsvatten (kWh/m³). 0,57 kWh köpt energi (0,54 kWh)
9. Koldioxidutsläpp från körning i tjänsten med egna eller stadens fordon (ton/år).
Stadens fordon (inkl Marstad) 228 ton, övriga ingen notering (231 ton)
10. Koldioxidutsläpp från upphandlade transporttjänster (ton/år). 109 ton (95 ton)
11. Kollektivtrafik
 - a. Antal resor per körd km 0,47 st (0,76 st)
 - b. Koldioxid per rest km. Ingen statistik över resors längd noteras av bussbolag.

Vad har hänt under 2020?

Rekord i andel förnybar fjärrvärme. Under året togs ytterligare steg för att fasa ut den sista fossila olja som används i fjärrvärmens. I början av oktober tog Mariehamns Bioenergi Ab i bruk den rökgaskondensator som under sommaren 2020 installerats på den stora 11 MW biopannan. Miljömässigt innebär det stora vinster, dels minskar utsläppen av partiklar i rökgaserna med drygt 70 procent, dels ökar verkningsgraden i pannan med cirka 20 %. Installationen av rökgaskondenseringen tillsammans med den varma vintern bidrog att det användes rekordhöga 96,4 % biobränslen i fjärrvärmens energimix.

Elproduktion genom sol. Solcellerna på Övernäs skola producerade 5 483 kWh under 2020 trots en relativt solfattig sommar. Marstad/Dalnäs installerade solceller på fastighet Bikupan, FAB Dalnäs, systemet har effekten 17,92 kWp dock ingen produktion då installationen blev färdig sent under hösten.

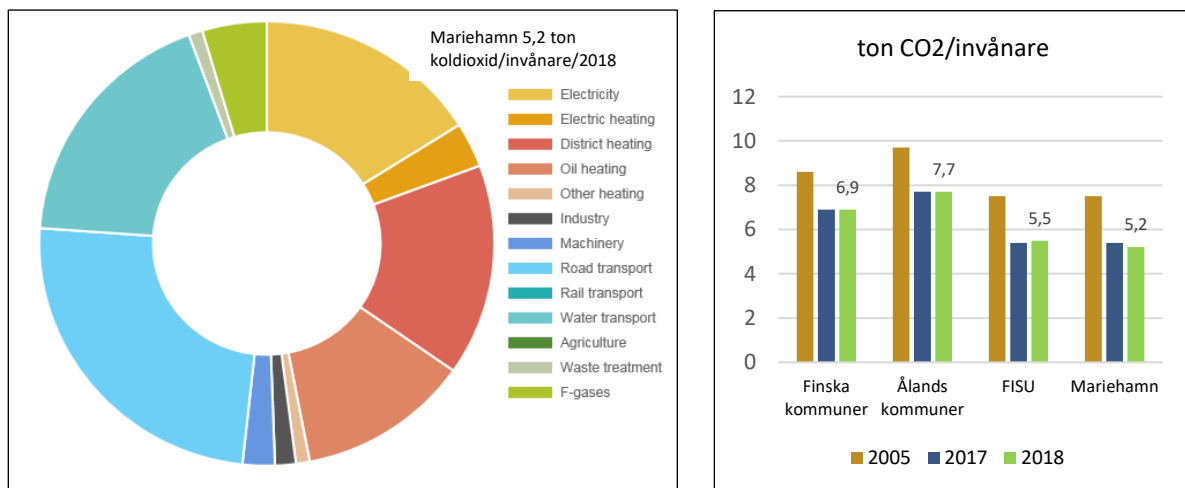
Energieffektivisering. Ett effektivt utnyttjande av energiresurserna är viktigt för att ställa om till ett långsiktigt hållbart energisystem. I klimatarbetet är det av stor vikt att den offentliga sektorn ska föregå med gott exempel. I stadens egna fastighetsbestånd minskade energiförbrukningen med totalt 3 008 MWh. Förbrukad energi per m² i stadens fastigheter (inkl Marstad och Hamnen) minskade med 17 %, från 189 till 157 kWh/m²/år.

Ett av de bästa exemplen på energieffektiviseringar under året har åstadkommit i biblioteket samtidigt som en god inomhusmiljö säkerställes. Fastighetsavdelningen har med stor skicklighet åstadkommit lösningar som har reducerat energiförbrukningen med 403 MWh, vilket kan jämföras med vad 20 normalvillor förbrukar på ett år.

Minskad bränsleförbrukning. Den totala volymen fossila bränslen för stadens transporter minskade med 14 procent jämfört med föregående år.

Lansering av klimatneutral el. Att hitta elproduktion som i sig är helt klimatneutral är med dagens teknik i praktiken omöjligt. Flera energiformer, som till exempel vindkraft, solenergi och vattenkraft, producerar inga växthusgaser under själva driften. Däremot leder konstruktionen, underhållet och nedmontering av vindkraftverk och solpaneler till utsläpp av växthusgaser. Under 2020 började Mariehamns Energi erbjuda helt klimatneutral el till sina kunder. Vilket innebär i korthet att bolaget först köper ursprungsmärkt grön el, som inte producerar några utsläpp under driften, och sedan betalar för olika klimatåtgärder så att den totala klimatpåverkan från elproduktionen blir noll. Mer specifikt köper Mariehamns Energi utsläppsreduktioner där pengarna investeras i projekt som minskar utsläppen av växthusgaser och som därmed kompenserar för de små utsläpp den gröna elen leder till. De här projekten leder inte bara till minskade utsläpp, utan de skapar en större medvetenhet om klimatet, de ökar jämlikheten och de bidrar till bättre hälsa, minskad fattigdom och får i gång ekonomin i fattiga områden.

TOTALA växthusgaser per capita. Finlands Miljöcentral (SYKE) har beräknat mängden och utvecklingen av klimatutsläpp för alla kommuner i Finland under 2005–2018. Redovisning har en viss eftersläpning men resultaten kommer att uppdateras årligen. I genomsnitt var kommunernas utsläpp per invånare 6,9 ton år 2018. Ålands genomsnitt visar 7,7 ton per invånare. Mariehamn redovisar 5,2 ton koldioxidutsläpp per person 2018. För att klara av Parisavtalet beräknas den hållbara nivån beräknas vara mellan 700 och 1 500 kg per person.

Statistiken hämtat från Finlands Miljöcentral. Fisur Finska hållbara samhällen (Finnish Sustainable Communities) är ett nätverk av finska kommuner som strävar efter att bli koldioxidneutralt och avfallsfritt och begränsa överkonsumtionen till 2050.

Hållbar konsumtion och produktion

Miljömål 2.

Öka andelen ekologiska livsmedel, minst 75 procent av de livsmedel staden köper in ska vara ekologiska senast 2030.

Måluppfyllelse:

Andelen inköpta ekologiska livsmedel under 2020 var 24 %.

Miljömål 3.

Vid anskaffning av varor och tjänster ska minst 60 respektive 40 % vara upphandlade genom att miljömässigt relevanta och uppföljningsbara krav har ställts i upphandlingen.

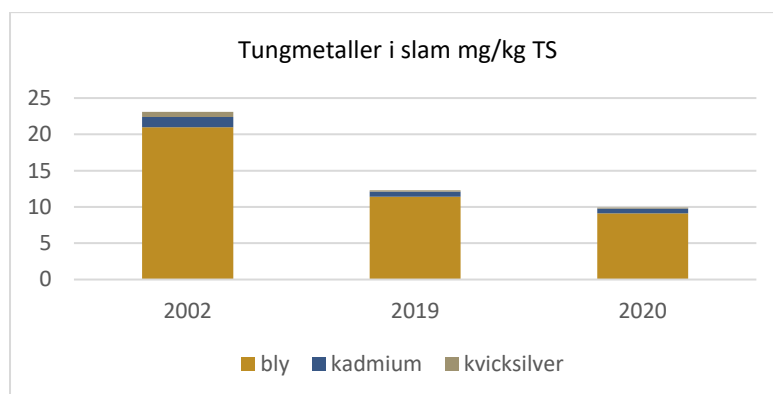
Måluppfyllelse:

Andelen inköpta miljömärkta varor och tjänster under 2020 var 33 respektive 14 %.

Indikatorer:

1. Andel ekologiska livsmedel. 24 % (23 %)
2. Andel miljömärkta varor. 33 % (30 %)
3. Andel miljömärkta tjänster. 14 % (14 %)
4. Koldioxid per producerad portion mat i stadens kök (Co2/portion) Ingen mätning utförd
5. Matsvinn per portion producerad mat i stadens kök. Ingen mätning utförd
6. Andelen klimatsmarta rätter på matsedlarna i stadens kök. Ingen mätning utförd
7. Inköpt mängd kött i kommunal verksamhet i kg. Ingen mätning utförd
8. Inköpt vattenmängd/invånare. 82 kubikmeter (79)
9. Andelen miljöcertifierad nybyggnation i stadens regi. 0 st
10. Medelkoncentrationen av bly, kvicksilver och kadmium i avloppsslammet.

Lotsbroverket är Ålands största avloppsreningsverk och som restprodukt uppstår årligen ca 3 000 kubikmeter slam. Innehållet i avloppsslam från reningsverk är en spegelbild av många av de föroreningarna som omsätts i samhället. Ju renare avloppsvatten (mindre miljögifter och kemikalier) till reningsverken desto bättre förutsättningar för ett cirkulärt kretslopp. Tungmetaller har sedan länge analyserats vid Lotsbroverket och halterna är mycket låga.

11. Insamlat hushållsavfall per invånare

457 kilogram avfall per person/år 2018, källa: ÅSUB Statistik 2019:4

Vad har hänt under 2020?

Fortsatt klimatsmart dag, indikator 4,6,7. Variationer i klimatavtrycken från olika livsmedelsgrupper är stor. Till de som ger allra minst klimatbelastning hör potatis producerad i Norden ca 0,1–1,0 kg koldioxid/kg produkt som allra störst belastning ger nötkött 17–40 kg koldioxid/kg. Djurproduktionen står för nästan 15 procent av världens totala utsläpp av växthusgaser. Nöt och får, som är idisslande djur, orsakar på grund av sin fodermältning särskilt stora utsläpp av växthusgaser. Som ovan nämnt finns det många väl förankrade argument för att minska konsumtionen av kött. Ett av argumenten är den stora klimatbelastningen från köttproduktionen. Klimatbelastning för en färdig vegetarisk rätt är ca 0,5 kg koldioxid jämfört med en kötträtt ca 2 kg koldioxid. Klimatsmart dag har varit ett inslag i Mariehamns skolor och daghem under en längre tid, vilket innebär att en dag i veckan serveras enbart vegetariskt. Inom stadens skolor och daghem serveras ca 1 600 portioner dagligen vilket innebär att varje veckas klimatsmarta dag minskar klimatbelastningen med 2,4 ton koldioxid.

Tänk på vad du spolrar ner! indikator 10. För att uppmärksamma allmänheten om vad som inte är lämpligt att spolra ner i toaletten har miljötipset Tänk på vad du spolrar ned! tagits fram och finns tillgängligt på stadens hemsida bland övriga miljötips. Den 19 november, den internationella toalettdagen, även kallad Världstolettdagen, var Ålands radio på besök i Lotsbroverket och hjälpte till att sprida budskapet.

Hållbar stadsutveckling för en god livsmiljö

Miljömål 4.

Utveckling av stadens markanvändning genomförs på ett sätt som säkrar närhet till grönområden, biologisk mångfald, möjlighet till en hållbar livsstil samt motståndskraft inför klimatförändringar.

Indikatorer

1. Grönplan (plan för grönområden) utarbetad senast år 2020 (Ja/nej)
Nej. Förarbetet påbörjat med art- och biotopinventeringar av delar av grönområden samt en medborgarundersökning genomförd.
2. Strategi för klimatanpassning utarbetad senast 2021 (Ja/nej). Nej
3. Andel invånare som har högst 300 meters gångavstånd till ett grönområde. Ingen kartläggning utförd
4. Andel meter gång- och cykelväg per invånare.
Inom Mariehamn finns 47,5 km gång- och cykelvägar. Detta är drygt 4 meter gång- och cykelväg per invånare i Mariehamn.
5. Cykelresor. Antal cyklister (dygnsmedeltrafik) i centrala Mariehamn. Ingen mätning utförd (2019: 240 st)
6. Bilresor - Antalet bilar som passerar Ålandsvägen under vardagsmedeldygn. Ingen mätning utförd (2019: 6 125 st)

Vad har hänt under 2020?

Medborgarundersökning gällande stadens grönområde, indikator 1. Under april månad genomfördes en stor kartläggning av hur befolkningen använder grönområden i Mariehamn. Med hjälp av en kartbaserad enkät kunde alla som ville ge synpunkter om stadens grönområden. Vi ville veta vilka platser som används och uppskattas samt vilka som kan förbättras och utvecklas. Totalt svarade 428 personer på enkäten, resultatet kommer att vara en del av underlaget för en grönplan för Mariehamns stad. Grönplanen ska ge en överblick över Mariehamns grönstruktur som helhet och ska användas som ett verktyg för planering och förvaltning av grönområden. Kartläggningen gjordes i ett värdefullt samarbete med Central Baltic projektet Coast4us inom Ålands landskapsregering.

Hållbara transporter, indikator 5. Ett förslag till cykelstrategi är framtagen. Den är ett verktyg för att uppnå stadens två miljömål, Hållbar stadsutveckling för en god livsmiljö och Minskad klimatbelastning. Cykelstrategin innehåller en vision med en framtidsbild, en beskrivning av cyklingen i Mariehamn idag och sex utvalda insatsområden med övergripande målsättningar.

Utbildning hållbart samhällsbyggande, indikator 2. Samhällets anpassning till klimatförändringar är angelägen att driva på. Det gångna året med den varma vintern är ett exempel på situationer som kommer att bli allt vanligare. Extrema väderhändelser och deras följd effekter riskerar att i allt högre grad påverka bebyggelse, infrastruktur och tekniska försörjningssystem. Under en dag i november inbjöds förvaltningen till en digital konferens som fokuserade på klimatanpassat och klimateffektivt byggande, där deltagarna fick ta del av goda exempel och få nya verktyg och inspiration.

Rent vatten och hav

Miljömål 5.

Miljöpåverkan från staden på kustvatten, stränder, vattendrag minskas.

Indikatorer 1–4: Andel vattenförekomster i staden med god ekologisk status, Halt av totalfosfor och totalkväve i havsvatten vid provtagning i Slemmern och Svibyviken, Siktdjupet i i Slemmern och Svibyviken.

Ekologisk kvalitetskvot (EK) i kustvatten. I EU:s vattendirektiv ställs det krav på att alla medlemsländer ska skydda och vårda sitt vatten så att det fortsätter vara bra eller blir bättre. Därför måste vi på Åland liksom andra Östersjöländer arbeta långsiktigt för att värna en god vattenkvalitet. Hittills uppnår inget kustvatten god ekologisk status enligt ramdirektivet för vatten.

Tidsfrist till 2027. Av Ålands alla 61 kustvattenförekomsterna uppnår ingen god vattenstatus. Åland har begärt förlängd tidsfrist till 2027 för vattenförekomster som inte uppnått en god vattenstatus. Indelningen av vattenförekomsterna görs i huvudtyperna innerskärgård, mellanskärgård och ytterskärgård, vilka har olika gränsvärden och krav.

Fler faktorer som avgör status. Vid bestämmande av vattenstatus i kustvatten görs en sammanvägning på följande sätt av biologiska, fysikalisk-kemiska och hydromorfologiska kvalitetsfaktorer. De *biologiska kvalitetsfaktorerna* är klorofyll-a, bottenfauna och makrofyter (växter i kustvatten). De *fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorerna* är totalkväve, totalfosfor och siktdjup.

Klassificeringen görs enligt en fem-gradiga skala, vilka är:

hög	god	måttlig	otillfredställande	dålig
-----	-----	---------	--------------------	-------

Slemmern är ett mindre begränsat vattenområde med lembötebergen i söder och Lemströmskanalen i öster som gräns. Svibyviken ingår i en större vattenförekomst, Ålands hav södra, med utbredning utmed hela västra- och delar av södra Åland. Statistik för stadens vatten är hämtade från Ålands förvaltningsplan avseende perioden 2022–2027 som f.n. är ute på remiss.

Vattenförekomst	kvävehalt µg/l	fosforhalt µg/l	siktdjup m	klorofyll-a µg/l	EK-kväve	EK-fosfor	EK-siktdjup	EK-klorofyll-a	EK-makrofyter	EK-bottenfauna	Ekologisk status 2012-2018
Slemmern	371	20	1,5	4,7							måttlig
Ålands hav södra	302	15	5,2	2,7							måttlig

- Andelen tjänligt vatten på stadens officiella badplatser.
ÅMMH har tillsyn över alla godkända allmänna badplatser på Åland. Under badsäsongen tar de vattenprover för att kontrollera bakteriehalter samt eventuell förekomst av andra föroreningar inkl blågröna alger. Under 2020 konstaterades bra badvattenkvalitet vid alla stadens badstränder.
- Halt av PCB och dioxin i fisk. - Ingen provtagning utförd.
- Framtagen plan för vattenområden (blåplan) senast år 2021 (Ja/nej). Nej
- Andelen bräddningar till recipient från ledningsnät. Totalvolym.

Under året var nederbörds mängderna nära det normala och inga skyfall inträffade som orsakade störningar på ledningsnätet.

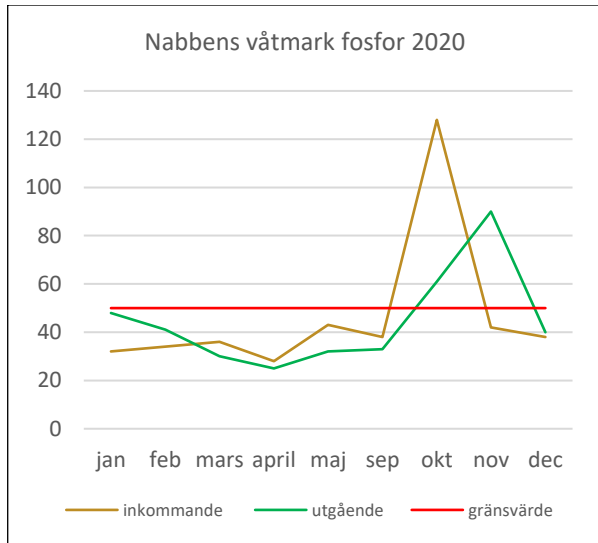
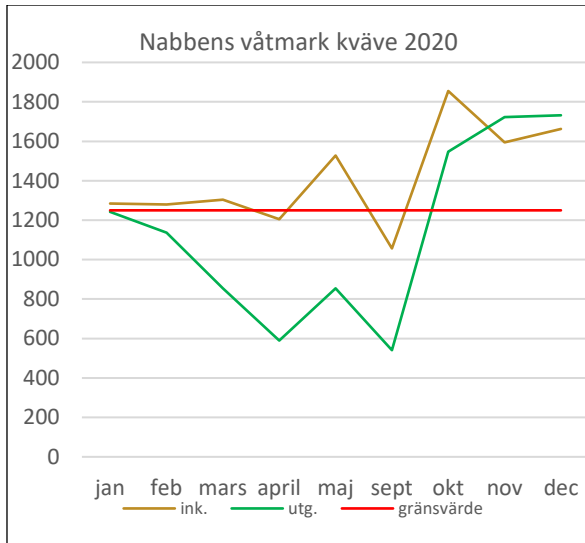
Vad har hänt under 2020?

Hållbar vattenförvaltning. Mariehamn är en stad omgiven av vatten och det är av största vikt att vi skyddar det vatten som är så oersättligt för oss. Arbetet för att skydda vårt vatten involverar och berör många av stadens verksamheter.

Vattnet som "tvättar" staden. Längden på stadens dagvattenledningsnät är 47 km. Ett effektiviserat nyttjande av tomtmark har lett till att andelen hårdgjorda ytor inom staden har ökat och därmed har också volymen dagvatten ökat. Vissa delar av stadens dagvattennät har redan idag olika typer av rening. Till exempel renas dagvattnet som uppstår från Ålandsvägen i en så kallad lamellavskiljare vid Lilla Holmen. Dagvatten som uppstår i Västra hamnen renas i filter som är placerade i dagvatten-brunnarna inom hamnområdet som belastas av fordonstrafiken till färjorna. Det senaste projektet var att anlägga en multifunktionell våtmark vid Nabben vilket innebär att det största dagvattenflödet som rinner ut i Slemmern kan renas. För att uppnå god vattenstatus i Slemmern är det framför allt kvävehalten som måste minska. Från nuvarande 371 mikrogram/liter till 318 mikrogram/liter. En våtmarks förmåga att rena kväve och fosfor sker främst genom tre processer: upptagning av växter, sedimentering och ackumulering till botten samt denitrifikation. Växter som växer i våtmarker tar upp både kväve och fosfor och binder dem i sin biomassa. Detta sker främst under våren och försommaren och trappas ned under sensommaren/hösten.

Att mäta är att veta. All mätning syftar till att ge oss underlag till någon form av handling eller åtgärd. Åtgärden eller handlingen ska i sin tur bidra till att vi närmar oss våra gemensamma mål. Data om miljö kvalitet blir inte meningsfulla förrän vi har något att jämföra dem med. Först då kan vi bedöma om siffrorna är goda eller dåliga nyheter. I redovisningen av näringshalter nedan har jämförelse gjorts med gränsvärden för dagvatten som blir aktuell när den nya vattenlagen antas. Halterna är angivna i mikrogram per liter (µg/l). Angivna halter är ett medelvärde av 4 provtagningar per månad. Flödet genom våtmarken var 751 miljoner liter under 2020 varav ca 50 % kom från Jomala. Upptaget av kväve motsvarade drygt 130 kg medan fosforeringen var försumbar under våtmarkens första år.

Våtmark med flera tjänster. Nabbens våtmark har många olika funktioner och användningsområden. Förutom funktioner som näringsfälla och för biologisk mångfald har den även betydelse för socialt välbefinnande och skapar gröna stråk i området, läs mer på stadens hemsida.

Demokrati

Demokratibokslutets syfte och bakgrund

Under mandatperioden 2012–2015 fastställde fullmäktige att Mariehamns stad ska upprätta ett demokratibokslut, vilket nu görs för åttonde året i rad. I demokratibokslutet redovisas såväl grundläggande fakta som vilka demokratifrämjande åtgärder staden gjort under året.

Den representativa demokratin

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige väljs vid allmänna val vart fjärde år. I och med kommunalvalet 2019 inledde ett nyvalt fullmäktige sin mandatperiod i januari 2020. Vissa ändringar i sammansättningen kan ske under åren, till exempel om en förtroendevald flyttar från Mariehamn.

Under året sammanträdde fullmäktige vid 11 tillfällen. Sammanträdena är öppna för allmänheten och kungörs i båda lokaltidningarna samt på stadens hemsida ca en vecka innan mötet. I och med risken för smittspridning hänvisades allmänheten till att i första hand följa fullmäktiges sammanträden på distans. De direktsändes både över webben och i det vanliga TV-nätet. Det var även möjligt att se sammanträdena i efterhand via stadens hemsida.

Under 2020 slutbehandlade stadsfullmäktige 33 motioner (2019: 48, 2018: 29) och 27 nya motioner lämnades in.

År 2020 har fullmäktige bestått av 27 ordinarie ledamöter varav 12 (44 %) är kvinnor. Fördelningen mellan kvinnor och män blev därmed oförändrad efter kommunalvalet. Fullmäktiges presidium har bestått av en manlig ordförande, första vice ordförande en man och andra vice ordförande en kvinna.

Även om undantagstillståndet som utfärdades av riksregeringen i mars inte medförde begränsningar för politiska möten så vidtog fullmäktige olika åtgärder för att minska risken för smittspridning. Inför sammanträdet i mars enades fullmäktigegrupperna om att minimera antalet personer som samlades för mötet. Enligt kommunallagen är fullmäktige beslutsfört då minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande, vilket gjorde att sammanträdet den 31 mars hölls med 18 ledamöter.

Fullmäktigeledamöternas medelålder var 52,7 år (2019: 54,3 år), medan en genomsnittlig Mariehamnare var 43,9 år. En genomsnittlig fullmäktigeledamot är således äldre än en genomsnittlig Mariehamnare.

De ordinarie fullmäktigeledamöterna per ålder och kön

Ålderskategori	Kvinnor	Män
70-	1	4
60-69	1	2
50-59	5	3
40-49	3	3
30-39	2	2
20-29	0	1
	12	15

Fullmäktiges sammansättning 2019:

Ålderskategori	Kvinnor	Män
70-	2	3
60-69	0	5
50-59	4	3
40-49	3	3
30-39	3	0
20-29	0	1
	12	15

Övriga kollegiala organ

Övriga kollegiala organ omfattas av den jämställdhetslagstiftning som innebär att andelen kvinnor respektive män i ett organ måste vara minst 40 %. Representationen med avseende på kön är således totalt sett jämn i dessa organ.

Under 2020 var stadsstyrelsens ordförande en kvinna, första vice ordförande en man och andra vice ordförande en kvinna. Fyra av sex nämndordföranden var kvinnor. I fyra av de sex nämnderna var viceordförande en man.

Medelåldern för de ordinarie medlemmarna i stadsstyrelsen samt stadens nämnder sänktes när den nya mandatperioden inleddes och är nu 51,6 år (2019: 55,66 år). Medelåldern för ordinarie medlemmarna i Äldrerådet är 71 år (2019: 74 år).

Antalet förtroendevalda i stadens egna, ordinarie inrättade, kollegiala organ uppgick under 2020 till 88 personer (2019: 84 personer)

Information som grund för engagemang

Staden arbetar aktivt för att öka medborgarnas möjlighet till delaktighet och inflytande. En viktig grund för att kunna engagera sig är att man som medborgare har tillgång till information. Innehållet på stadens hemsida uppdateras kontinuerligt och utgör stommen i den digitala kommunikationen. Under 2020 var antalet unika sidvisningar på www.mariehamn.ax 519 642 (2019: 525 652).

I februari genomfördes såväl tillgänglighets- som klarspråksgranskning av hemsidan. Granskningarna resulterade i handfasta råd och rekommendationer samt en tillgänglighetsredogörelse.

Tillgänglighetsgranskningen genomfördes både manuellt och maskinellt med hjälp av olika verktyg. Hemsidan granskades både i dator och mobil för att säkerställa att den är anpassad till olika skärmstorlekar. Vid tidpunkten för granskningen uppfyllde mariehamn.ax helt eller delvis 79 % av relevanta WCAG 2.1 AA och A kriterier. Efter granskningen har merparten av de föreslagna åtgärderna utförts varpå tillgängligheten förbättrats ytterligare.

Den examinerade språkkonsulten som utförde klarspråksgranskningen gick igenom resultatet och de viktigaste råden med stadens webbredaktörer.

Att använda e-formulär i stället för blanketter är säkrare, enklare och smidigare då man vill ansöka om eller anmäla sig till de tjänster staden erbjuder. Under 2020 togs 15 nya e-formulär fram, vilket betyder att antalet formulär nästan dubblerades sedan året innan. Ibruktandet av e-formulär blev särskilt viktigt i och med pandemiläget.

Arbetet med att stärka stadens närvaro på sociala media fortsatte under året. På stadens officiella Facebook-sida finns information om lediga tjänster inom stadens organisation, lediga tomter samt annat allmännyttigt för stadens invånare. Facebook är en bra kanal för att nå ut med brådskande information. Staden har även nischade Facebook-sidor för stadsbiblioteket, kultur, idrott, Mariebad, räddningsverket, ungdomsgårdarna, äldreomsorgen och Medis med flera. Dessutom har stadens parkeringsbiträde en sida för att förmedla information och tips. Exempel på närvaro i andra sociala medier är Snapchat samt Instagram som ungdomsledare, fritidsledare och fältarna använder sig av samt LinkedIn som används av personalkansliet för att dela information om lediga tjänster.

Den officiella Facebook-sidan hade 2 200 följare vid utgången av 2020 (2019: 2 127st). Det mest spridda inlägget under året, som nådde 2 300 personer, gällde information om möjligheten för restauranger och caféer att utöka sina uteserveringar.

Demokratiåtgärder som gjorts under året

Demokratiutbildning

I början av året arrangerade personalkansliet en reflekterande utbildning i likvärdigt bemötande. Utbildningen gavs vid två tillfällen och var obligatorisk för alla anställda. Målet med utbildningen var att deltagarna skulle få en insikt i hur de själva bemöter kolleger, klienter och besökare. Deltagarna fick verktyg att se vad de redan gör bra och hur de ytterligare kan stärka ett likvärdigt bemötande i arbetsvardagen.

Exempel på demokratiåtgärder från sektorerna

Insatser för särskilda grupper som annars har begränsade möjligheter att delta utgör en viktig del av demokratiarbetet.

Infrastruktursektorn

Räddningsverket har till följd av pandemin inte kunnat skapa fysisk delaktighet för de som bor och vistas i Mariehamn. Fortlöpande information om räddningsverkets verksamhet har i stället presenteras på sociala medier. På så vis har allmänheten kunnat ställa frågor, ta del av viktig samhällsinformation samt information kring brand- och olycksförebyggande arbete.

Vad gäller den fysiska miljön har staden årligen följt upp vilka åtgärder som vidtagits för förbättrad tillgänglighet och från och med 2013 sker den uppföljningen som en integrerad del av infrastrukturnämndens bokslut. Fotgängare, cyklister och motorfordonsförare beaktas likvärdigt vid trafikplanering. Ombyggnader för bättre tillgänglighet genomförs i samband med större projekt eller i form av separata mindre projekt. Särskilda tillgänglighetsåtgärder genomförs i och utanför stadens fastigheter. Sektorn deltog i Ålands statistik- och utredningsbyrås arbete att ta fram en rapport Uppföljning av trafikolyckor i Mariehamn åren 2014–2019.

Medborgare som själva vill bidra till skötseln av närområden kan ingå skötselavtal med staden. Tillsammans kommer parterna överens om vilka åtgärder som får göras.

Sektorn bidrar årligen med olika trafikarrangemang, tillfälliga överlåtelser av gatu- eller parkmark och information i dialog och i samarbete med tredje sektorns aktörer och olika verksamhetsutövare vid alla evenemang som ordnas i staden. När pandemin begränsade restaurangernas möjlighet att ta emot gäster inomhus upplät staden gatumark som kunde nyttjas för uteservering i anslutning till verksamheterna.

Fortlöpande information över aktuella arbetsmoment och trafikregleringar har publicerats på stadens hemsida. Allmänheten har möjlighet att rapportera fel och brister i allmänna områden och trafikleder via felanmälan på stadens hemsida.

Sektorns medarbetare deltog i Ålands handelsmessa som hölls i mars 2020. Vid mässan informerades om stadens lediga tomter.

Sektorn tillhandahåller även en gratis karttjänst på nätet karta.mariehamn.ax där all geografisk information är tillgänglig för allmänheten. Karttjänsten innehåller bland annat stadsplaner, gatuadresser, översiktskarta, flygfotografier från olika tidsåldrar och stadens baskarta. På stadens hemsida finns även utförlig information om stadens lediga tomter och hur man ansöker om att få köpa eller arrendera en av stadens tomter.

Under året mottogs och behandlades ett flertal förslag till förbättring och utökning av sektorns service i form av initiativ och motioner från stadsborna eller deras representanter i fullmäktige.

Socialsektorn

För barnomsorgen har antalet e-tjänster till kunderna ökat under året. Plattformen Tempus har fortsättningsvis använts för kommunikation mellan förvaltningen, daghemmen och vårdnadshavarna.

Inom socialservicen togs e-tjänster för utkomststöd i bruk under året.

Inom äldreomsorgen gjorde pandemin att behovet av information ökade avsevärt. Fortlöpande har information, rekommendationer samt direktiv förmedlats via sociala medier, hemsidan och med hjälp av lokala massmedier. I vissa fall har informationen även funnits i pappersformat till besökare.

I och med besöksförbudet och de fortsatt hårda restriktionerna kring besök har det varit viktigt att möjliggöra trygga möten för boende och deras anhöriga under pandemin. Flera mötesplatser skapades utomhus.

Tv-apparaterna har bytts ut till Smart TV på alla avdelningar så att klienterna ska kunna delta i streamade program till exempel gudstjänster och konserter.

Kultur- och fritidssektorn

År 2020 präglades för kultur- och fritidssektorns del helt av pandemin. Verksamheten var så gott som stängd under 2,5 månader och därefter hade flera enheter begränsad öppethållning. Situationen medförde att ledning och personal ständigt fick ompröva och anpassa sig till situationen för att så bra som möjligt kunna möta invånarnas önskemål om service. Dialogen med föreningarna var tidvis intensiv för att skapa förutsättningar för träning.

Ungdomsenheten startade med live-sända aktiviteter och samtal via YouTube i samband med pandemin.

Stadsbiblioteket lanserade *Boka bibliotekarie* en ny tjänst där den som önskar enskild handledning i till exempel e-tjänster eller hjälp med litteratursökning kan boka egen tid för det. En ny hemsida som ökar tillgängligheten och är anpassad för mobila enheter lanserades på hösten.

En uppdaterad broschyr som riktar sig till barnfamiljer togs fram.

Under år 2020 inlämnades 281 inköpsförslag på medier till stadsbiblioteket. Av dem resulterade 170 eller 60 % i inköp.

Bildningssektorn

Elevrådsmöten och sedvanliga föräldramöten hålls regelbundet i stadens skolor. Däremot gjorde pandemin och distansundervisningen under vårterminen att en del möten uteblev och andra ordnades digitalt. Pandemin gjorde också att såväl skolbesök inför skolstart som avslutningar i stället streamades eller fanns att se som inspelade filmer.

Elevråden diskuterar aktuella frågor och fungerar som remissinstans när det finns frågeställningar där bildningsnämnden önskar ta del av elevernas åsikter. Elevrepresentanter finns också i bildningsnämnden.

Såväl lärare som elever och vårdnadshavare har deltagit i flera olika undersökningar kring hur skolarbetet fungerade under tiden med distansstudier.

Stadsledningen

Under året har stadsplanerna funnits publicerade på stadens hemsida under planprocessen. Under utställningstiden har planerna även varit tillgängliga på stadsarkitektkansliet och på stadsbiblioteket. I och med att stadsbiblioteket var stängt på grund av pandemin har planerna ställts ut i Sittkoffs galleria.

I samarbete med landskapsregeringen och Central Baltic projektet Coast4us genomförde stadsarkitektkansliet en digital medborgarenkät under april månad. Syftet var att kartlägga användningen av stadens grönområden. Totalt svarade 428 personer på enkäten. Då det visade sig att synpunkter från barn och unga saknades i materialet inleddes ett samarbete mellan stadsarkitektkansliet, stadskansliet, Rädda barnen och City Mariehamn. Under Barnens Dag den 16 oktober genomfördes en barndialog om grönytor i Mariehamn. Den 29 oktober kom Ytternäs skolas elevråd till stadshuset för att bidra med sina synpunkter gällande grönytor. Kartläggningen kommer i förlängningen att utgöra ett underlag för en grönplan för Mariehamns stad. Grönplanen ska ge en överblick över Mariehamns grönstruktur som helhet och ska användas som ett verktyg för planering och förvaltning av grönområden.

Upphandling

	År 2020	År 2019
(=) Sammanlagt upphandlingsvärde 31.12. <i>(inklusive upphandlingplan och avbrutna)</i>	5 620 378 €	4 698 875 €
(+) Sammanlagt genomfört upphandlingsvärde i e-Avrop	4 690 378 €	4 321 875 €
(+) Värde i upphandlingplanen	930 000 €	377 000 €
Antal anbud 31.12.	33 st	37 st
Genomsnittligt antal anbud per upphandling	3 st	2 st
Andelen upphandlingar med enbart ett anbud	12 %	43 %
(=) Sammanlagt antal genomförda upphandlingar under EU-tröskelvärde 31.12.	47 st	50 st
Över e-Avrop gränsen 20 000 euro 31.12.	35 st	32 st
(+) Tjänster	12 st	5 st
(+) Varor	13 st	14 st
(+) Projekttävlingar	0 st	0 st
(+) Entreprenader (Byggnadsentreprenader)	10 st	13 st
(+) Social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänster	0 st	0 st
Under e-Avrop gränsen 20 000 euro 31.12.	12 st	18 st
(+) Tjänster	0 st	10 st
(+) Varor	8 st	2 st
(+) Projekttävlingar	0 st	0 st
(+) Entreprenader (Byggnadsentreprenader)	4 st	6 st
(+) Social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänster	0 st	0 st
(=) Antal genomförda upphandlingar över EU-tröskelvärdet 31.12. <i>(LOU - Lag om offentlig upphandling och koncession 29.12.2016/1397)</i>	5 st	1 st
Över tröskelvärdet 214 000 euro	5 st	1 st
(+) Tjänster	2 st	0 st
(+) Varor	3 st	1 st
(+) Pojektävlingar	0 st	0 st
Över tröskelvärdet 5 350 000 euro	0 st	0 st
(+) Byggnadsentreprenader	0 st	0 st
(=) Antal genomförda upphandlingar över tröskelvärdet 750 000 euro 31.12. <i>(Åland - Direktiv 2014/24/EU bilaga XIV social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänsteupphandlingar (jmf. Bilaga E Lag om offentlig upphandling och koncession 29.12.2016/1397)</i>	0 st	0 st
(+) Social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänster (Bilaga E)	0 st	0 st
(=) Antal genomförda upphandlingar över EU-tröskelvärdet 31.12. <i>(LUF - Lag om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster 29.12.2016/1398)</i>	0 st	0 st
Över tröskelvärdet 428 000 euro	0 st	0 st
(+) Tjänster	0 st	0 st
(+) Varor	0 st	0 st
(+) Projekttävlingar	0 st	0 st
Över tröskelvärdet 1 000 000 euro	0 st	0 st
(+) Social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänster (Bilaga C) 1 000 000 euro	0 st	0 st
Över tröskelvärdet 5 350 000 euro	0 st	0 st
(+) Byggnadsentreprenader	0 st	0 st

Stadsledningen

Vik. kanslichef: Henrik Häggblom

Finanschef: Peter Karlsson

Personalchef: Sari Hautamäki

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

I stadsledningens budget ingår de kollegiala organen centralvalnämnden, stadsfullmäktige, revision, stadsstyrelse och äldreråd. Stadsdirektörens och stadsledningens uppgift är att bereda ärenden till stadsfullmäktige/stadsstyrelse, verkställa beslut, leda stadens förvaltning, ekonomi, personal, informationsteknik, närings- och bostadsfrågor, miljöfrågor, externa relationer samt handha annan centraliserad service som specificeras av beslutande organ.

Stadsfullmäktige och stadsstyrelsen skall inom den kommunala självstyrelsen sträva efter att främja kommuninvånarnas välfärd och en ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling inom kommunen.

Stadsdirektören och stadsledningens stads-, finans-, personal- och stadsarkitektkansli skall administrera, utveckla och leda stadens förvaltning.

Medborgardialog om grönområden, här med Ytternäs skolas elevråd.

Utfall drift och investering

Verksamhet: Stadsledning Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Försäljningsintäkter	62 150		62 150	34 329	-27 821	42 265
Avgiftsintäkter				1 308	1 308	2 033
Understöd och bidrag	247 209		247 209	481 548	234 339	435 955
Övriga verksamhetsintäkter	46 500		46 500	38 182	-8 318	99 790
Interna verksamhetsintäkter	6 601 490		6 601 490	7 036 388	434 899	6 391 694
VERKSAMHETSINTÄKTER	6 957 349		6 957 349	7 591 755	634 406	6 971 738
Löner och arvoden	-5 433 944	5 900	-5 428 044	-5 091 164	336 880	-5 946 579
Pensionskostnader	-1 082 061	-95 431	-1 177 492	-1 126 778	50 714	-1 275 755
Övriga lönebikostnader	-199 833	0	-199 833	-169 367	30 467	-82 141
Lönebikostnader	-1 281 894	-95 431	-1 377 325	-1 296 144	81 181	-1 357 896
Personalkostnader	-6 715 838	-89 531	-6 805 369	-6 387 308	418 061	-7 304 475
Köp av tjänster	-3 055 294	-30 000	-3 085 294	-3 237 114	-151 821	-3 355 101
Material, förnödenheter och varor	-1 567 896	0	-1 567 896	-1 655 986	-88 090	-1 551 773
Bidrag	-30 000		-30 000	-32 600	-2 600	-32 300
Övriga verksamhetskostnader	-230 107		-230 107	-71 358	158 749	-49 989
Interna verksamhetskostnader	-806 579	-900	-807 479	-706 284	101 195	-702 479
- därav internhyra	-323 227		-323 227	-302 756	20 471	-318 765
- därav kost- och lokalservice	-77 580		-77 580	-77 580	0	-68 215
- därav centrala it kostnader	-180 958		-180 958	-180 958	0	-171 201
VERKSAMHETSKOSTNADER	-12 405 714	-120 431	-12 526 145	-12 090 651	435 494	-12 996 118
VERKSAMHETS BIDRAG	-5 448 365	-120 431	-5 568 796	-4 498 896	1 069 900	-6 024 380
Årsbidrag	-5 448 365	-120 431	-5 568 796	-4 498 896	1 069 900	-6 024 380
Planenliga avskrivningar	-146 637	-5 000	-151 637	-119 507	32 130	-105 308
Avskrivningar och nedskrivningar	-146 637	-5 000	-151 637	-119 507	32 130	-105 308
ÅRETS RESULTAT	-5 595 002	-125 431	-5 720 433	-4 618 403	1 102 030	-6 129 688
Årets överskott (underskott)	-5 595 002	-125 431	-5 720 433	-4 618 403	1 102 030	-6 129 688

Verksamheterna som visade en positiv budgetavvikelse över 50 000 euro är Arbetarskydd och företagshälsovård (292 075 euro), Långtidsarbetslöshet (264 196 euro), Stadsfullmäktige, stadsstyrelse och stadsdirektör (260 738 euro), Förvaltningsövergripande personalkostnader (257 234 euro) där periodisering av semesterlöner på konto 40130 har bokförts på respektive berörd verksamhet i staden med en total nettokostnad om 31 617 euro, Lokalservice (194 674 euro) med ökad intern försäljning, Finanskansliet (68 246 euro), Gemensam upphandling (66 009 euro), Stadskansliets administration (59 778 euro) och Storevenemang, m.m. (55 782 euro).

Negativa budgetavvikelser över 50 000 euro var Stadsledningens IT (-108 078 euro) främst användningsrättigheter, Kostservice (-139 380 euro) främst minskad intern försäljning och ökade högre kostnader för sanitets- och förbrukningsmaterial och Personalpolitik (-323 699 euro) främst personalhälsovård.

Förutom den utökade interna försäljningen av lokalservice så var bland annat EU-stöd till projektet Seastop och lägre totala personalkostnader de främsta orsakerna till stadsledningens samlade resultat.

Investeringar Stadsledning exkl. Finansiering	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok- bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
Inkomster		0	0	0	0	0		
Utgifter		-293 000	-100 000	-393 000	-210 379	182 621		
Netto		-293 000	-100 000	-393 000	-210 379	182 621		
23062 Hårdvara till förvaltningsnät								
Inkomster								
Utgifter		-143 000	-140 000	-283 000	-172 973	110 027		
Netto		-143 000	-140 000	-283 000	-172 973	110 027		
23063 Byte av IT- användarmiljö								
Inkomster								
Utgifter	-200 000	-150 000	90 000	-60 000	-37 406	22 594	0	-37 406
Netto	-200 000	-150 000	90 000	-60 000	-37 406	22 594	0	-37 406
25010 Personalmodul								
Inkomster								
Utgifter			-50 000	-50 000	0	50 000		
Netto			-50 000	-50 000	0	50 000		

Av stadsledningens It-investeringar återstår 132 621 euro dels p.g.a. att projektet Övergång till PC pausades under våren till följd av pandemin, dels att övriga IT-utvecklingsåtgärder inte kunde genomföras enligt tidsplan av samma anledning.

Investeringen "Personalmodul" ombudgeterades till kommande år i budget 2021 och ekonomiplan 2022–2023.

Verksamhet: Finansiering Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Övriga verksamhetsintäkter	180 000		180 000	2 022 527	1 842 527	251 232
Interna verksamhetsintäkter	2 209 926	6 890	2 216 816	2 008 267	-208 550	2 061 108
VERKSAMHETSINTÄKTER	2 389 926	6 890	2 396 816	4 030 794	1 633 977	2 312 340
Pensionskostnader						3 216
Lönebikostnader						3 216
Personalkostnader						3 216
Köp av tjänster	-89 523	80 000	-9 523	-120	9 403	-120
Övriga verksamhetskostnader	-374 929		-374 929	-121 929	253 000	-5 616
VERKSAMHETSKOSTNADER	-464 452	80 000	-384 452	-122 049	262 403	-2 520
VERKSAMHETS BIDRAG	1 925 474	86 890	2 012 364	3 908 744	1 896 380	2 309 820
Kommunalskatt	44 963 000		44 963 000	41 931 315	-3 031 685	40 905 022
Fastighetsskatt	1 544 000		1 544 000	1 384 626	-159 374	1 550 135
Samfundsskatt	7 062 000		7 062 000	6 640 514	-421 486	5 122 167
Övriga skatteintäkter	160 003		160 003	201 356	41 353	169 293
Skatteintäkter	53 729 003		53 729 003	50 157 811	-3 571 192	47 746 616
Landskapsandelar och kompensationer	6 153 633		6 153 633	9 288 912	3 135 279	6 912 886
Ränteintäkter	1 187 200		1 187 200	1 146 843	-40 357	963 850
Övriga finansiella intäkter	308 570		308 570	308 210	-360	234 247
Räntekostnader	-266 132		-266 132	-154 595	111 537	-150 912
Övriga finansiella kostnader	-120 978		-120 978	-42 964	78 014	-45 881
Finansiella intäkter och kostnader	1 108 660		1 108 660	1 257 495	148 835	1 001 305
Årsbidrag	62 916 770	86 890	63 003 661	64 612 962	1 609 301	57 970 627
ÅRETS RESULTAT	62 916 770	86 890	63 003 661	66 324 962	3 321 301	57 970 627
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	-770		-770		770	
Årets överskott (underskott)	62 916 000	86 890	63 002 891	66 324 962	3 322 071	57 970 627

Finansieringens positiva budgetavvikelse för verksamhetsintäkterna består främst i en obudgeterad försäljningsvinst av två tomter på Lotsgatan för 1 740 000 euro på verksamheten Markinköp- och försäljning.

Skatter och landskapsandelar (-485 335 euro) består främst av skatteintäkternas negativa budgetavvikelse om totalt -3 571 192 euro och landskapsregeringens extra landskapsstöd om totalt 2 106 771 euro med anledning av Covid-pandemin. Det extra LR-stödet delades upp i 589 725 euro i utökade sociala landskapsandelar och resterande 1 517 047 euro i kompensation för bortfall av skattekraft. I förhållande till det budgeterade så påverkades stadens skattekraft fortsättningsvis av bland annat tidigare års skattereform och minskade invånarantal.

Som extraordinära intäkter testamenterades ett arv till Mariehamns stad för ett värde om totalt 1 712 000 euro.

Investeringar Finansiering	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok- bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
Inkomster		0	0	0	802 479	802 479		
Utgifter		0	-777 031	-777 031	-2 495 281	-1 718 250		
Netto		0	-777 031	-777 031	-1 692 802	-915 772		
20005 Försäljning av aktier och andelar								
Inkomster					275 000	275 000		
Utgifter					0	0		
Netto					275 000	275 000		
20016 Inköp av fast egendom								
Inkomster								
Utgifter					-1 718 250	-1 718 250		
Netto					-1 718 250	-1 718 250		
20030 Försäljning av fast egendom								
Inkomster					523 038	523 038		
Utgifter					0	0		
Netto					523 038	523 038		
20064 Inköp av aktier och andelar								
Inkomster								
Utgifter			-777 031	-777 031	-777 031	0		
Netto			-777 031	-777 031	-777 031	0		
74900 Anslutningsavgifter								
Inkomster					4 440	4 440		
Utgifter					0	0		
Netto					4 440	4 440		

Investeringsobjekt 20005 Försäljning av aktier och andelar består i FAB Marstads sista utbetalning av fritt eget kapital om 275 000 euro till Mariehamns stad.

I investeringsobjekt 20016 Inköp av fast egendom så ingår stadens anläggningstillgångars ökade värde om 1 712 000 euro för ett arv till Mariehamns stad (Se finansieringens drift).

I investeringsobjekt 20064 Inköp av aktier och andelar har Mariehamns stad höjt sitt grundkapital i Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) med 777 031 euro i enlighet med det grundavtal som stadsfullmäktige godkänt.

Måluppfyllelse

Ekonomisk hållbarhet

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

En markanvändningsplan utarbetas.

- Arbetet med en markanvändningsplan har inte kunnat påbörjats under året, främst med anledning av den rådande pandemi-situationen samt att stadskansliet under året haft decimerade personalresurser. Arbetet med en plan för stadens markanvändning fortsätter under 2021.

Staden samverkar med aktörerna inom City Mariehamn med målet att utses till Årets stadskärna i Finland 2024.

- Under året har staden ingått ett avtal med City Mariehamn gällande förverkligande av projektet att göra Mariehamn till årets stadskärna i Finland 2024. Investeringsmedel har upptagits i budgeten för 2021 samt planåren 2022–2023.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

"Rapporteringsplan" till stadsstyrelsen under året.

- Året krävde en förändrad planering av boksluts- och budgetarbetet på grund av Corona-pandemin.
- Bokslutet 2019 var planerat till fullmäktiges april-möte, men försköts till maj. I den framgick den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område.
- Budgetarbetet inför 2021 påbörjades redan på våren, med bland annat omfattande genomgångar av olika ekonomiska scenarier av budgetförutsättningarna i stadsstyrelsen tillsammans med utsedd politisk referensgrupp. Stadsfullmäktige beslutade 25 februari om politiskt prioriterade områden för mandatperioden 2020–2023, och 26 mars om temporär ändring av stadens budget- och verksamhetsplaneringsprocess. Stadsstyrelsen beslutade 20 augusti om reviderade budgetramar och direktiv inför budget 2021 och ekonomiplan 2022–2023. I stadsfullmäktiges budgetbeslut 12 november fastställdes följande mål att gälla från och med 2021:

1. Staden stärks som hållbar bosättningsort och plats för företagande.
2. Staden ska ha en stabil ekonomi.
3. Personalen är vår viktigaste resurs.
4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den åldrande befolkningen.
5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.
6. Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande med utvecklingsfokus på barn och unga.
7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.

De temporära ändringar av stadens budget- och verksamhetsplaneringsprocess som beslutades om 2020, permanentades till stora delar av fullmäktige 26 januari 2021 att gälla tills vidare.

Tertialuppföljningarna 1 och 2 presenterades stadsfullmäktige i juni och i oktober 2020 enligt plan.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Ibrukttagande av ett nytt HR-system.

- Den uppskattad driftstarten är i januari 2022.

Fortsatt arbete för förebyggandet av arbetshälsan.

- Chefscoachning, individuell -och grupphandledning har erbjudits utöver företagshälsovårdsinsatserna.

Ibrukttagande av Hypergenes personalmodul. Personalmodulen ger förbättrade möjligheter för stadens chefer att följa upp och styra personalresurser.

- Hypergenes personalmodul kan tas i bruk senast under sommaren 2021.

Fortsätta uppgradera stadens IT-miljö och förvaltningsnät med förnyade system och förbättrad metodik, i syfte att skapa bättre förutsättningar för användarna.

- De flesta It-utvecklingsåtgärder som var inplanerade under våren pausades till följd av pandemin. Behovet av distansarbete ökade. Stadens befintliga It-plattform för distansarbete var föråldrad och ersattes med helt nya servrar och ny teknik.

Under året genomfördes flera åtgärder för att förbättra skalskyddet till stadens It-utrustning, höja säkerhetsnivån, förbättra tillgängligheten till stadens It-system med förnyad nätverksutrustning och fler Wi-Fi accesspunkter.

- Stadsledningens IT utökades med en resurs som under en två-årig projektperiod ska arbeta som It-processutvecklare.

En fortsatt förstudie för ibruktage av en ny modell för medarbetarenkät.

- Förstudien slopades på grund av att resurser behövdes för upphandlingen av HR systemet. Beslut togs att bibehålla befintlig modell.

Ordna ledarskapsutbildning.

- Förutsättningarna har varit annorlunda efter att Covid-19 bröt ut. En del av utbildningarna har varit i digitala och vissa utbildningar har flyttats till en tidpunkt när fysiska mötet kan genomföras. Den påbörjade teamledarutbildningen kunde genomföras så att samtliga deltagare fick examen.

Uppmuntra för att lyfta fram positiv information om verksamheten t.ex under chefstimmen. Minst en sak per avdelning under året.

- Chefstimmen under 2020 genomfördes endast delvis via Teams. Fokus under möten var i huvudsak Corona information.

Förhandla med leverantör, och ta ibruk samtliga eller delar av de nya funktionerna dynamiskt inköpssystem, auktion, direktupphandling, avtal & analys och digital signering i det elektroniska upphandlingsverktyget.

- December 2019 undertecknades avtal med e-Avrop för tilläggsmodulerna Dynamiskt inköpssystem, Auktion (elektronisk auktion), Direktupphandlingsmodulen samt Analys och avtalsuppföljning. Funktionerna har tagits i bruk under året och stadens personal (upphandlare) har erbjudits en distansutbildning i den nya funktionaliteten. Det har även genomförts en fördjupningskurs i e-Avrop på distans för alla användare på Åland, där leverantören även erbjudit flera öppna webinarier om upphandling. Från mars 2020 hade Finanskansliet möjlighet att tillsvidare och kostnadsfritt prova på e-signering via e-Avrop. I oktober 2020 togs e-signering i bruk.

Intranätet uppgraderas och nya riktlinjer, rutiner och kanaler för internkommunikationen tas i bruk.

- Under 2020 gjordes förberedande arbete för att förnya intranätet. Lanseringen behövde dock invänta en teknisk lösning så att även personal med @edu.mariehamn.ax – adress skulle ha enkel åtkomst till intranätet. "Nya Ankaret" lanserades i februari 2021.
- På Ankaret finns riktlinjer för kommunikation. Staden har alltid den senaste versionen av de program och funktioner som ingår i Office365, vilket möjliggör effektiv kommunikation samt interaktionsmöjligheter både inom organisationen och gentemot övriga organisationer.
- Med pandemin följde ett stort informationsbehov. Information på intranätet Ankaret sändes vid behov även ut per mejl. I väntan på att Ankaret skulle bli nåbart hemifrån delades viktig information om covid-19 och permitteringar via molnlagrade worddokument till hela personalen. En ny rutin som togs ibruk under året var att Covid-19-gruppen regelbundet mejlade sammanfattande lägesbeskrivningar till de förtroendevalda.

Social hållbarhet

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

En ny arkivplan utarbetas.

- Med hänvisning till den rådande Corona-pandemin har resurser inte kunnat allokera till arbetet med att ta fram en ny arkivplan.

Hemsidans tillgänglighet förbättras och utbildning i "Klarspråk" ges till berörda.

- I februari genomfördes såväl tillgänglighets- som klarspråksgranskning av hemsidan. Granskningarna resulterade i handfasta råd och rekommendationer samt en tillgänglighetsredogörelse.
- Vid tidpunkten för granskningen uppfyllde mariehamn.ax helt eller delvis 79 % av relevanta WCAG 2.1 AA och A kriterier. Efter granskningen har merparten av de föreslagna åtgärderna utförts varpå tillgängligheten förbättrats ytterligare.
- Den examinerade språkkonsulten som utförde klarspråksgranskningen gick sedan igenom resultatet och de viktigaste råden med stadens webbredaktörer. Tillfället spelades in och kan ses i efterhand. Någon fördjupad klarspråksutbildning har inte genomförts men nämnda material finns på intranätet.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

Användande av metodiken för servicedesign uppmuntras.

- Då Covid-19-läget har inverkat på många av stadens verksamheter och krävt såväl förändrade arbetssätt som snabba omställningar har det inte gjorts några insatser för att uppmuntra till användandet av metodiken för servicedesign. Biblioteket har däremot påbörjat metodiken med bland annat där besökarens behov är i fokus.

Förtroendevalda erbjuds utbildningsinsatser.

- Under året har stadens förtroendevalda erbjudits utbildning i bland annat offentligförvaltning och kommunalekonomi. Under hösten medverkade staden i ett pilotprojekt anordnat av Finlands kommunalförbund gällande samarbetet mellan förtroendevalda och tjänstemän.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

Ungdomar erbjuds sommararbete inom stadens förvaltningar.

- Staden kunde inte erbjuda ungdomar sommararbete i normal utsträckning på grund av Corona epidemin. Totalt anställdes fem sommarungdomar.

Kulturell hållbarhet

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

Förberedande arbete inför Tall Ships Races 2021.

- Pandemin medförde förändringar. Sail Training Internationals (STI) inspektionsbesök till Mariehamn och årskonferensen omvandlades till digitala sammankomster pga. Covid-19. Pandemin har medfört en stor osäkerhet för våra lokala företag, något som märks i minskade sponsoringtäkter och färre sponsorsamarbeten. Med anledning av det beslutade landskapsregeringen att utöka evenemangsbidraget till Mariehamns stad med ytterligare 50 000 euro för att säkerställa driften av Tall Ships Races organisation.
- Avtalet mellan staden och Åländska Segelsällskapet r.f. (ÅSS) gör att föreningen står för det praktiska genomförandet av evenemanget. Mariehamns stad har anställt en projektledare (fr.o.m. 1.9.2019) och en områdesansvarig (fr.o.m. 1.9.2020). Båda anställningarna är på deltid och arbetstiden varierar under projektets olika skeden.

Stadens strategi för externa kontakter och samarbeten uppdateras och fastställs.

- Med anledning av den rådande pandemin har arbetet med revidering av stadens strategi för externa kontakter skrinlagts. Arbetet återupptas efter att pandemiläget har stabiliserats.

Miljömässig hållbarhet

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

En cykelstrategi utformas med åtgärder för att främja cykeln som transportmedel både internt och externt.

- Ett förslag till cykelstrategi finns färdigt utarbetat. Förslaget kommer till politisk behandling under våren 2021.
- Bilanvändningen i stadens verksamhet kartläggs och förslag utarbetas till gemensamma principer och eventuell pool-lösning.

Staden skapar förutsättningar för att invånarna ska kunna göra miljömedvetna val.

Jobba ständigt för klimatsmarta alternativ inom stadens kost-och lokalservice.

- En kurs i veganmatlagning genomfördes med kökspersonalen.
- Månadens miljötips publiceras på hemsidan.

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Unika sidvisningar mariehamn.ax	540 000	519 642	525 653
Besvarade samtal av telefonist	56 500	55 672	58 049
Leverantörfakturor totalt via attestprogrammet	27 369	25 643	26 921
därav e-leverantörfakturor	10 157	9 930	8 857
Fakturor totalt	32 896	31 157	33 393
därav e-fakturor	11 303	13 747	13 474
Löneutbetalningar	19 500	18 836	18 650
Personer som slutat sin anställning	35	40	35
Varav ålderspension	20	30	25
Kostprestationer totalt i stadens kosthåll	920 000	900 000	890 000
Ekologiska livsmedel andel i %	30,0%	24,0%	23,0%
Yta m ² som städas (per 31.12)	50 891	48 725	50 100

Ett förslag till cykelstrategi har utarbetats under året.

Stadsutvecklingsnämnden

Nämndordförande: Barbro Sundback

Stadsarkitekt: Sirkka Wegelius

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Nämnden handhar de uppgifter som utgör de fysiska förutsättningarna för stadsutvecklingen.

Nämnden/stadsarkitektkansliet avger utlåtanden och stadsarkitektkansliet tar fram nödvändiga utredningar och informerar allmänheten om aktuella stadsplaneringsfrågor. Stadsutvecklingsnämndens verksamhet handhas av stadsarkitektkansliet.

Nämndens verksamhetsidé är att med utgångspunkt i den befintliga stadens gestalt och förstärkta identitet förtäta bebyggelsen på ett attraktivt och stadsmässigt sätt. Eftersom staden är i ständig förändringsprocess måste stadsplanerna ses över kontinuerligt.

Detaljplaneringen utgör verksamhetens tyngdpunkt samtidigt som arbetet fortgår med översiktliga utvecklingsplaner.

Nämnden strävar till social, ekonomisk, kulturell och miljömässig hållbarhet.

Södra Lillängen, det senaste bostadsområdet, där tomterna bjöds ut 2020.

Utfall drift och investering

Verksamhet: Stadsutvecklingsnämnden Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Avgiftsintäkter	32 980		32 980	33 664	684	33 253
Övriga verksamhetsintäkter				17	17	
Interna verksamhetsintäkter						2 500
VERKSAMHETSINTÄKTER	32 980		32 980	33 680	700	35 753
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK						7 250
Löner och arvoden	-229 068		-229 068	-205 216	23 852	-212 353
Pensionskostnader	-47 676	3 035	-44 641	-38 942	5 699	-42 909
Övriga lönebikostnader	-8 844		-8 844	-5 988	2 856	-5 501
Lönebikostnader	-56 520	3 035	-53 485	-44 930	8 555	-48 410
Personalkostnader	-285 588	3 035	-282 553	-250 146	32 407	-260 763
Köp av tjänster	-122 428		-122 428	-20 052	102 377	-46 563
Material, förnödenheter och varor	-14 000		-14 000	-10 862	3 138	-11 322
Bidrag	-6 000		-6 000	-6 050	-50	-4 000
Övriga verksamhetskostnader	-500		-500	-842	-342	-124
Interna verksamhetskostnader	-86 464		-86 464	-86 611	-147	-83 942
- därav internhyra	-38 759		-38 759	-38 759	0	-38 223
- därav centrala it kostnader	-24 517		-24 517	-24 517	0	-23 195
VERKSAMHETSKOSTNADER	-514 980	3 035	-511 945	-374 563	137 382	-406 715
VERKSAMHETSBIDRAG	-482 000	3 035	-478 965	-340 883	138 082	-363 712
Årsbidrag	-482 000	3 035	-478 965	-340 883	138 082	-363 712
Planenliga avskrivningar	-1 996		-1 996	-1 996	0	-1 996
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 996		-1 996	-1 996	0	-1 996
ÅRETS RESULTAT	-483 996	3 035	-480 961	-342 878	138 082	-365 708
Årets överskott (underskott)	-483 996	3 035	-480 961	-342 878	138 082	-365 708

En tillbakablick på verksamheten under året visar att tyngdpunkten varit på översiktlig planering med större planerings- och utredningsuppdrag för delgeneralplanen för centrum med fyra olika planförslag som tagits fram samt stadsplaneändringen för del av Sveden och stadsplaneändringen för esplanaderna.

Nämnden har under året slutbehandlat fyra komplexa stadsplaneärenden. Slutbehandlade är parkområdet i stadsdelen Klinten som ändras till fyra egnahemstomter (besvär inlämnat), planändringarna för Posten dvs tomten i hörnet av Torggatan-Nygatan, del av stadsdelen Sveden omfattande 119 tomter inkl. park- och gatumark (besvär inlämnat) och våtmarken i Apalängen i nordvästra Mariehamn. Under arbete har därtill varit planändring av stadens esplanader från gatumark till parkmark med skyddsbezeichnung och skydd av kyrkomiljön vid S:t Görans.

Övergripande frågor som behandlats är förslaget till delgeneralplan för Mariehamns centrum och två motioner. Motionerna gäller belysning längs med strandpromenaden och kartläggning av områden med utvecklingspotential.

Stadsarkitekten har under året behandlat 7 enkla planprocesser varav samtliga trätt i kraft.

Under året har 9 stadsplaner fastställts. Av dessa var 2 komplexa stadsplanprocesser och 7 var enkla. Antalet givna utlåtanden var 50.

Stadsarkitektkansliets personal omfattar två tjänster och två anställda i arbetsavtal; stadsarkitekten, planarkitekten, landskapsarkitekten och planläggningsassistenten. Sedan mars 2020 arbetar stadsarkitekten 80 %. Byråsekreteraren gick i pension 2017. Byråsekreterarvakansen har därefter varit otillsatt och arbetet är för tillfället fördelat mellan stadskansliet och stadsarkitektkansliet.

Landskapets miljöenhet anlitas under året för att inför framtagning av grönplan med externa konsulter ta fram naturinventeringar av Mariehamns park- och naturområden.

Nämndens driftbudget har ett överskott på 140 123 €, ca 29 %. Bakgrunden till överskottet är huvudsakligen kvarstående konsultanslag om ca 84 000 € varav 50 000 € var reserverade för konsekvensutredningar för framtagning av delgeneralplan för Svinö holme och Styrso holme samt kvarstående anslag inom personalkostnader (34 400 €), utbildning (8 200 €), tryckning (2 700 €) och annonsering (6 400 €).

Delgeneralplanen för Mariehamns centrum har krävt större arbetsinsatser under året än förutsattes varför framtagningen av utkast till delgeneralplanerna för Svinö holme inte kunnat slutföras. Likaså har planändringen för Sveden krävt mer personresurser under året än som förutsattes. Vidare planering av Svinö holme och Styrso holme kräver strategiska beslut av stadsstyrelsen.

Måluppfyllelse

Ekonomisk hållbarhet

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

Förslag till delgeneralplan för Mariehamns centrum förväntas träda i kraft under 2020. Planen möjliggör en dubbling av affärsyta och boendeyta och en mindre utökning av kontorsyta.

- Förslaget till delgeneralplan för centrum har inte trätt i kraft. Stadsutvecklingsnämnden har behandlat förslaget till delgeneralplan för Mariehamns centrum i januari 2020.

Ändring av stadsplanerna i stadsdelen Sveden omfattande 119 tomter förväntas träda i kraft under 2020.

- Stadsplanen var utställd till påseende under tiden 19.11-19.12.2018 och 23 anmärkningar inkom. Ett omarbetat planförslag har godkänts av stadsutvecklingsnämnden som stadsstyrelsen ställde ut till påseende under tiden 9.12.2019-8.1.2020 och 13 anmärkningar inkom. Planen godkändes av fullmäktige 16 juni 2020 § 86. Under besvärstiden inkom fyra besvär till Ålands förvaltningsdomstol.

Förslag till delgeneralplan för Svinö holme tas fram under 2020.

- Fullmäktige tog augusti 2016 ställning till vilket bebyggelsealternativ som ska ligga grund för delgeneralplanarbetet. Under 2019 har framtagningen av utkast påbörjats. Inför fortsatt planering bör staden ingå förhandlingar med landskapet och ta vissa strategiska ställningstaganden. Inför framtagning av planförslag ska nödvändiga konsekvensutredningar göras.

Förslag till delgeneralplan för Styrso holme tas fram under vissa förutsättningar.

- Inventeringar har tagits fram under 2018 som underlag för planarbetet. Trafikfrågan har diskuterats i samarbetskommittén för Mariehamn och Lemlands kommun. Alternativa skisser gällande markanvändningen har under 2020 diskuterats med markägarna för att kartlägga förutsättningarna för exploateringen av det obebbyggda området. En kostnadskalkyl över de kommunaltekniska kostnaderna för den planerade exploateringen har tagits fram. Inför framtagning av planutkast bör trafikfrågan från Styrso till Järsövägen lösas.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

Stadsplaneändringsansökningar från privata markägare behandlas.

- Under perioden har fem komplexa planärenden behandlats varav en ansökts av privat markägare. Av dessa har två gått till besvär; planförslaget över Sveden omfattande 118 tomter och planförslaget över parkområdet i Klinten som ger fyra nya egnahemstomter.
- Sex planändringar med enkel planprocess har behandlats, slutförts och har trätt i kraft under året.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Studieresor och utbildningstillfällen erbjuds personalen med anknytning till aktuella arbetsuppgifter.

- Med anledning av undantagstillståndet och Covid-19 har studieresor inte genomförts.
- Stadsarkitekten och landskapsarkitekten tog i januari emot ett besök med landskapsarkitektstuderanden och deras lärare gällande kursen "Landscape Architecture för sustainable urban design" där Österhamn i Mariefhamn var temat. Landskapsarkitekten deltog som gästoppoent på slutredovisningen av projektet "Mariefhamn weekly sketch" i Ultuna.
- Stadsarkitekten deltog i ett digitalt utbildningstillfälle om distansarbete, i ett webinarium om flyttning av Kiruna och i Boverkets digitala konferens om gestaltning av stadsmiljö.
- Planarkitekten deltog i januari i en av kommunalförbundet arrangerad kurs om god förvaltning, under hösten i tre digitala informationstillfällen tillsammans med mätningseenheten om digital generalplanering, 3D visualisering och planläggning i Cloud samt i november i en digital utbildningsdag om Hållbart samhällsbyggande.
- Planarkitekten och landskapsarkitekten deltog i mars i ett digitalt utbildningstillfälle om upphandlingarnas ABC som arrangerades av rådgivningseenheten för offentlig upphandling och har under hösten deltagit i tre digitala föreläsningar om kommunal förvaltning som arrangerades av Kommunalförbundet.
- Landskapsarkitekten har under perioden deltagit i följande webinarier arrangerade av Ekologigruppen; indikatorer för hållbar utveckling, barnperspektiv i planering av stadsdelar och rekreationsområden, social hållbarhet och jämlik planering samt visualisera hållbarhet.
- Landskapsarkitekten har i samarbete med stadskansliet, Rädda Barnen och City Mariefhamn genomfört en barndialog på Barnens Dag om grönytor i Mariefhamn.

Social hållbarhet

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

Större stadsplaneärenden förses med konsekvensbedömning för social hållbarhet.

- Planprocessen för delgeneralplan för Mariefhamns centrum inkluderar konsekvensbedömning för social hållbarhet. Planprocessen för grönplanen har inletts med en medborgarwebbenkät.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

De aktuella stadsplaneförslagen finns framställda på stadens hemsida.

- Aktuella planärenden har funnits på stadens hemsida under planprocessen. Under utställningstiden har planärendena varit tillgängliga på hemsidan och stadsarkitektkansliet. Med anledning av undantagstillståndet och Covid-19 då stadsbiblioteket varit stängd har stadsplaner under utställningstiden varit tillgängliga på Sittkoffs, på Markströmsgränd.

Samråd ordnas i samband med komplexa stadsplaner som har betydande inverkan.

- I ett tidigt skede under planprocessen arrangeras samråd. Under perioden har inte samråd arrangerats.
- Planprocessen för grönplanen har inletts med en medborgarwebbenkät.

Tvärsektoriellt samarbete vid planläggning med olika berörda enheter i staden.

- Tvärsektoriellt samarbete inom Mariehamn hålls kontinuerligt som en del av planprocessen.
- Under året har samarbete förts gällande våtmarken i Apalängen och Nabben, Esplanaderna, egnahemsområdet vid Apalängen, planeringsplan för södra Lillängen inkl. kommunaltekniskt underlag inför bebyggande av tomterna, kommunaltekniskt planeringsunderlag för Styrso holme.

Tvärsektoriellt samarbete med landskapet och berörda kommuner, föreningar och näringsliv sker i samband med större stadsplaneärenden.

- Tvärsektoriellt samarbete med landskapet har under perioden hållits vid planläggning som berör byggnadsskyddet, våtmarken i Apalängen och Esplanaderna samt som underlag till grönplanen en kartläggning av användningen av stadens grönområden genom digital medborgarenkät och ett förarbete för genomförande av naturinventeringar för Styrso. Stadsarkitekten deltar i styrgruppen för City Mariehamn.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

Genom planläggning skapa förutsättningar för trygga allmänna mötesplatser.

- Ingår i delgeneralplanen för Mariehamns centrum.

Framtagning av utkast till stadsplan för våtmarken i stadsdelen Apalängen som rekreationsområde.

- Förslaget till stadsplan för våtmarken i stadsdelen Apalängen har trätt i kraft 21 juli 2020. Våtmarken är en kulturframkallad park för rekreation.

I stadsplaner tillgodoses behovet av bostadsnära grönområden för rekreation. (Miljömål 4.3)

- En del av grönplanen omfattar behovet av bostadsnära grönområden för rekreation.

Kulturell hållbarhet

Stadens invånare ska ha förutsättningar till personlig utveckling och ett innehållsrikt liv.

Genom planläggning skapa förutsättningar för trygga mötesplatser.

- Ingår i delgeneralplanen för Mariehamns centrum.

Framtagning av utkast till stadsplan för våtmarken i stadsdelen Apalängen som rekreationsområde.

- Förslag till stadsplan för våtmarken i stadsdelen Apalängen har trätt i kraft 21 juli 2020. Våtmarken är en kulturframkallad park för rekreation.

I stadsplaner tillgodoses behovet av bostadsnära grönområden för rekreation. (Miljömål 4.3)

- Planer för bostadstomter förutsätter friyta för boende inom tomten.
- Rekreationsområden ingår i delgeneralplanerna för Styrso holme och Svinö holme.

Som en del av hållbar planering tas en grönplan fram. Arbetet inleds med att inventeringar tas fram under 2020. (Miljömål 4.1)

- I samarbete med landskapsregeringen och projektet Coast for Us genomfördes en digital medborgarenkät under april med syfte att kartlägga användningen av stadens grönområden.
- Ett förarbete har gjorts inför samarbetet med landskapsregeringens naturintendenter att ta fram naturinventeringar under 2020 och våren 2021.

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

Stadsplan tas fram för stadens esplanader.

- För esplanaderna har under hösten ett utkast till planändring tagits fram.

Försäkra bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader genom K-märkning. Planändring av Navigationskolan godkänns under året.

- 11 byggnader föreslås skyddas inom planområdet för delgeneralplan för Mariehamns centrum.

Bevarande av områdeskaraktär har införts i planförslaget för Sveden.

- Gällande K-märkning av Navigationskolan förs diskussioner med sökanden.

Vård av kulturarvet uppmuntras med rådgivning och genom att staden delar ut stadsbidsbidrag samt att Chiewitzpris utses.

- Rådgivning sker kontinuerligt. Bidrag ur Mariehamns stads stadsbidsbidrag delades ut till sju objekt under året. Chiewitzpris har delats ut. Samarbete med Mariehamns museet sker kontinuerligt i samband med utställningarna. Stadsarkitekten deltog i arrangemanget av europeiska kulturmiljödagen.

Staden mår om värdefulla kontakter och samarbeten.

Stadsarkitektkansliets personal och stadsutvecklingsnämnden genomför studieresor och deltar i kurser och seminarier kring arbetet och aktuella frågor för att skapa nätverk.

- Med anledning av undantagstillståndet och Covid-19 har studieresor inte genomförts. Landskapsarkitekten deltog som gästoppoent på slutredovisningen av projektet "Mariehamn weekly sketch" i Ultuna. Stadsarkitekten är medlem i kultur- och fritidsnämndens referensgrupp för konst.

Stadsarkitekten informerar besöksgrupper om aktuell stadsplanering i Mariehamn.

- Stadsarkitekten och landskapsarkitekten tog i januari emot ett besök med landskapsarkitektstuderanden och deras lärare gällande kursen "Landscape Architecture for sustainable urban design" där Österhamn i Mariehamn var temat.

Miljömässig hållbarhet

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

Större stadsplaneärenden förses med en fördjupad miljökonsekvensbedömning.

- I samtliga komplexa planprocesser ingår en planbeskrivning med konsekvensbedömning.

Som en del av hållbar planering för att säkra biologisk mångfald tas en grönplan fram. Arbetet inleds med att inventeringar tas fram under 2020. (Miljömål 4.1)

- Ett förarbete har gjorts inför samarbetet med landskapsregeringens naturintendenter att ta fram naturinventeringar under 2020–21.

Som en del av hållbar planering tas hänsyn till klimatanpassning. (Miljömål 4)

- Utredningar inför framtagning av grönplan har påbörjats.

Som en del av hållbar planering tas fram förslag som syftar till att öka träbyggnation utifrån ett brett perspektiv där planeringsverktyg, regelverk, stöd med mera beaktas. (Miljömål 1)

- Träbyggnation främjas inom ramen för plan- och bygglagen.

Staden skapar förutsättningar för att invånarna ska kunna göra miljömedvetna val.

Framtagning av utkast till stadsplan för våtmarken i stadsdelen Apalängen, som utgår från en våtmarksplanering för en renare vattenmiljö och rekreation.

- Förslaget till stadsplan för våtmarken i stadsdelen Apalängen har trätt i kraft 21 juli 2020. Våtmarken är en kulturframkallad park för rekreation. En multifunktionell våtmark anläggs med syfte att fungera som en gäddvåtmark och samtidigt med sedimentationsdamm bidra med kväve- och fosforavskiljning. Kring våtmarkerna anläggs gångvägar för att öka tillgängligheten i området.

I planeringen underlätta för den lätta trafiken vad gäller cykelleder och strandpromenader. (Miljömål 4)

- I planläggningen beaktas den lätta trafikens behov.

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Fastställda stadsplaner, totalt		9	11
Fastställda stadsplaner, komplexa		2	2
Fastställda stadsplaner, enkla		7	9
Nya egnahemstomter	13	0	2
Nya flerbostadstomter	2	0	3
Nya övriga tomter	1	0	0
Stadsplanerad areal (ha)	51.0	10.3	16.9
Stadsplanerad areal, tidigare oplinerad (ha)	24.0	2.3	0.0
Stadsplanerad byggnadsrätt (v.y. m ²)		21 165	21 105
Stadsplanerad byggnadsrätt (v.y. m ²), ny		2 739	285
Uppskattat antal nya bostäder (1/75 m ² v.y. bostad)	164	0	23
Grönområden, allmänna parker m ²		70 773	10 982
Grönområden, allmänna parker m ² , därav nya		48 045	0
Samråd	2	0	3
Besök på hemsidan		8 605	6 894
Utlåtanden		50	32
Nämndmöten	10	8	11

Nyckeltalen avviker från det i budgeten uppskattade antalet för i fastställda stadsplaner för antalet tomter, stadsplanerad areal och uppskattat antal nya bostäder framför allt på grund av att stadsplaneförslaget för Rönnbergs torg inte fastställts med anledning av besvär (staden förlorade i ÅFD och har besvärat till HFD), för att för stadsplaneförslagen för Sveden och Klintens parkområde är under besvär i ÅFD och för att stadsplaneringen av egnahemsområdet i Apalängen inte slutförts.

I nyckeltalen under besök på hemsidan syns inte de besöken på landskapets hemsida med anledning av stadens projekt "kartläggning av användningen av stadens grönområden genom digital enkät" - 428 enkätsvar och ett stort antal besök.

Bildningsnämnden

Nämndordförande: Henrik Boström

Bildningschef: Kjell Nilsson

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Till verksamhetsområdet hör stadens grundskolor, fritidshem och Medborgarinstitutet.

Grundskolan ska ge en god allmänbildande grund för fortsatt utbildning och beredskap att möta ett föränderligt samhälle och arbetsliv. Fritidshemmen bidrar till att barn får goda uppväxtvillkor i en stimulerande och trygg miljö. Medborgarinstitutet erbjuder mångsidiga utbildningstjänster tillsammans med sina samarbetskommuner och landskapsregeringen, samt fungerar som innovativ kursarrangör och traditionsbärare. Utbildningstjänster säljs till organisationer och företag.

Strandnäs skola.

Utfall drift och investering

Verksamhet: Bildningsnämnden Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Försäljningsintäkter	1 653 128		1 653 128	1 792 741	139 612	1 609 140
Avgiftsintäkter	160 000		160 000	140 026	-19 974	160 153
Understöd och bidrag	239 253		239 253	278 446	39 193	242 147
Övriga verksamhetsintäkter	30 900		30 900	11 049	-19 851	40 093
Interna verksamhetsintäkter	8 358		8 358	6 544	-1 814	9 962
VERKSAMHETSINTÄKTER	2 091 639		2 091 639	2 228 807	137 168	2 061 495
Löner och arvoden	-6 858 602		-6 858 602	-6 981 199	-122 597	-6 549 510
Pensionskostnader	-1 271 373	15 573	-1 255 800	-1 206 070	49 730	-1 228 401
Övriga lönebikostnader	-261 253		-261 253	-246 790	14 463	-213 926
Lönebikostnader	-1 532 626	15 573	-1 517 053	-1 452 860	64 193	-1 442 327
Personalkostnader	-8 391 228	15 573	-8 375 655	-8 434 059	-58 404	-7 991 838
Köp av tjänster	-625 504		-625 504	-633 146	-7 642	-754 081
Material, förnödenheter och varor	-456 795		-456 795	-549 164	-92 369	-546 346
Bidrag	-1 180		-1 180	-2 498	-1 318	
Övriga verksamhetskostnader	-114 905		-114 905	-131 367	-16 462	-70 716
Interna verksamhetskostnader	-4 183 515		-4 183 515	-4 280 054	-96 539	-4 149 460
- därav internhyra	-2 104 921		-2 104 921	-2 131 947	-27 025	-2 076 364
- därav kost- och lokalservice	-1 685 590		-1 685 590	-1 752 743	-67 153	-1 694 219
- därav centrala it kostnader	-200 543		-200 543	-200 543	0	-189 728
VERKSAMHETSKOSTNADER	-13 773 127	15 573	-13 757 554	-14 030 288	-272 734	-13 512 441
VERKSAMHETSBIDRAG	-11 681 487	15 573	-11 665 914	-11 801 481	-135 567	-11 450 946
Årsbidrag	-11 681 487	15 573	-11 665 914	-11 801 481	-135 567	-11 450 946
Planenliga avskrivningar	-44 514		-44 514	-41 315	3 198	-31 078
Avskrivningar och nedskrivningar	-44 514		-44 514	-41 315	3 198	-31 078
ÅRETS RESULTAT	-11 726 001	15 573	-11 710 428	-11 842 797	-132 369	-11 482 024
Årets överskott (underskott)	-11 726 001	15 573	-11 710 428	-11 842 797	-132 369	-11 482 024

Elevantalet i stadens grundskolor har ökat med 28. Av dessa elever har 13 varit stadens egna elever och 15 har kommit från andra kommuner. Intäktsökningen som kommer sig av att fler skolplatser sålts har inte kunnat kompensera kostnadsökningen för stadens egna elever. När elevantalet ökar behövs mer skolmaterial, skolböcker och elevmöbler, vilket lett till överskridningar av budgeten.

I bokslutet finns extra kostnader om 67 153 euro som beror på att extra städning varit nödvändigt under Covid 19-året. Under våren minskade intäkterna från fritidshemmen med 19 979 euro, då flera familjer valde att ha sina barn hemma i stället för på fritidshemmen. Antalet barn i fritidshemmen har minskat med 17. Personalkostnaderna för korta vikariat har ökat eftersom personal varit hemma då de haft förkylningssymptom, i enlighet med givna direktiv.

Under hösten har insatser för elever i behov av särskilt stöd ökat, vilket medfört ökade personalkostnader och ökade kostnader för specialskolor. Specialklasselevorna i Strandnäs är fler än tidigare.

1 december 2020 övertog Strandnäs skola sitt nya skolbibliotek, vilket medförde en utökad internhyra om 27 025 euro.

En semesterlöneskuld om 18 152 euro som tidigare bokförts centralt har från och med 2020 bokförts på sektorn.

Investeringar Bildningsnämnden exkl. Medborgarinstitutet	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok- bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
Inkomster								
Utgifter		-140 000		-140 000	-112 175	27 825		
Netto		-140 000		-140 000	-112 175	27 825		
40119 Möbler till skolorna								
Inkomster								
Utgifter		-100 000		-100 000	-90 918	9 082		
Netto		-100 000		-100 000	-90 918	9 082		
47114 Inventarier								
Inkomster								
Utgifter		-40 000		-40 000	-21 257	18 743		
Netto		-40 000		-40 000	-21 257	18 743		

Möbelinköp till stadens skolor har gjorts under året. De möbler som köpts har främst ersatt trasiga eller väldigt slitna möbler. Avsikten med inköpen har varit att möbler i sämst skick ska ersättas först oberoende av skola. Möbler till Strandnäs nya skolbibliotek har också köpts.

Övernäs matsal har fått möblerna från 1950-talet renoverade och ersatta. Renoveringen av möblerna har genomförts av lokala företag och fixtjänst har skött monteringsarbetet, vilket förklarar att kostnaderna blivit avsevärt lägre än beräknat. Matsalen har målats och de ursprungliga golven har renoverats.

Verksamhet: Medborgarinstitutet Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Försäljningsintäkter	1 146 506		1 146 506	1 078 941	-67 564	1 358 333
Avgiftsintäkter	222 249		222 249	252 581	30 332	213 432
Understöd och bidrag	39 587		39 587	188 096	148 509	195 558
Övriga verksamhetsintäkter	98 316		98 316	81 440	-16 876	102 111
Interna verksamhetsintäkter	199 383		199 383	374 219	174 836	458 700
VERKSAMHETSINTÄKTER	1 706 041		1 706 041	1 975 276	269 236	2 328 134
Löner och arvoden	-1 024 164		-1 024 164	-1 147 379	-123 215	-1 193 824
Pensionskostnader	-215 280	-511	-215 791	-217 119	-1 328	-232 402
Övriga lönebikostnader	-38 616		-38 616	-37 152	1 464	-35 119
Lönebikostnader	-253 896	-511	-254 407	-254 271	136	-267 521
Personalkostnader	-1 278 060	-511	-1 278 571	-1 401 650	-123 079	-1 461 345
Köp av tjänster	-186 977		-186 977	-175 324	11 652	-195 758
Material, förnödenheter och varor	-100 727		-100 727	-113 853	-13 126	-144 195
Övriga verksamhetskostnader	-363 254		-363 254	-331 859	31 395	-346 002
Interna verksamhetskostnader	-365 396		-365 396	-542 305	-176 909	-615 305
- därav kost- och lokalservice	-74 634		-74 634	-89 939	-15 305	-70 959
- därav centrala it kostnader	-24 343		-24 343	-24 343	0	-23 031
VERKSAMHETSKOSTNADER	-2 294 414	-511	-2 294 925	-2 564 991	-270 067	-2 762 605
VERKSAMHETSBIDRAG	-588 373	-511	-588 884	-589 715	-831	-434 472
Landskapsandelar och kompensationer	101 373		101 373	102 802	1 429	100 852
Årsbidrag	-487 000	-511	-487 511	-486 913	598	-333 619
ÅRETS RESULTAT	-487 000	-511	-487 511	-486 913	598	-333 619
Årets överskott (underskott)	-487 000	-511	-487 511	-486 913	598	-333 619

Medborgarinstitutet har hållit sig inom budgeten. Omfattningen av den fria bildningens verksamhet har varit ungefär lika stor som de senaste åren.

Utnyttjandegraden av klassutrymmena i Böndernas hus varit hög även på dagtid tack vare det stora kursutbudet inom Sfi-utbildningen. Sfi-utbildningen har genomförts enligt beställning av Landskapsregeringen.

Verksamheten i informationskontoret "Kompassen" har genomförts inom ramen för de budgeterade medlen från Landskapsregeringen.

Behovet av musikundervisning för Ungdomsorkestern via Medis budget har minskat.

Måluppfyllelse

Ekonomisk hållbarhet

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

En viktig faktor när barnfamiljer väljer bosättningsort är att det finns en skola i närheten och att skolvägen är trygg för barnen. Ytternäs upptagningsområde växer och fler klassrum behövs i skolan. Bildningsnämnden har för sin del godkänt skissritningar och accepterat en förhöjd internhyra. Planeringsarbetet framskrider. Grundskolan bibehåller sin nivå på resurserna så att nuvarande

klasstorlekar kan i stort behållas, vilket bidrar till hög kvalitet i undervisningen. Positiv information från bildningssektorn förmedlas till media eller publiceras på hemsidan.

- När det gäller utbyggnaden av klassrum i Ytternäs skola har en upphandling av detaljprojektering genomförts. Klasstorlekarna har i stort kunnat bibehållas trots ett ökat elevantal. Nya elever har kommit till stadens alla skolor och fördelats över årskurserna. Stadens skolor har fått synlighet i media i flera positiva sammanhang. Skolledare och förvaltning har rutinmässigt tagit kontakter med media för att förmedla positiva nyheter om verksamheten.

Fortsatt planering och projektering av det nya daghemmet vid Strandnäs skola i samarbete med socialektorn och infrastrukturektorn tillsammans med miljösamordnaren

- Planeringen av ett daghem och en utbyggnad av skolans lokaler i Strandnäs har fortsatt. Arbetsgruppen har hållit 12 planeringsmöten och tagit fram skissritningar, vilka godkänts av fullmäktige. Bildningsnämnden förordade i december att arbetet med projekteringen fortskrider i infrastrukturektorn och betonade vikten av att planen för giftfria daghem tillämpas.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Stadens skolor har ett antal tillfälliga lärartjänster som bildningsnämnden kommer att anhålla hos stadsfullmäktige om att få göra om till tillsvidare tjänster, där det finns långsiktiga behov. Fortbildningsanslagen hålls på oförändrad nivå och 5 Tutorlärare kommer att få nedsatt undervisningsskyldighet med 4 veckotimmar för att hjälpa till med implementeringen av den nya läroplanen. Landskapsregeringen betalar hälften av kostnaderna som uppkommer i samband med tutoruppdragen och tutorlärarnas fortbildningar.

- Bildningsnämndens aktiviteter är genomförda.

Social hållbarhet

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

Förbereda inför den nya barnomsorgs- och grundskolelagen gällande fortbildningar och samarbeten inför överföringen till bildningssektorn.

- I december flyttade barnomsorgens förvaltning över till bildningskansliet i Tekniska Verken. Samarbetet har underlättats och bildningskansliet har genom denna förändring fått en robustare organisation med fler befattningshavare som kan hjälpa varandra. Att i samma organisation kunna följa barnen från daghem till och med åk 9 i grundskolan ger möjligheter till utökat samarbete och förbättringar. Någon gemensam fortbildning har inte genomförts under året.
- Bildningsnämnden har haft sommaröppet fritidshem, alla skolor har haft stöd i svenska under året och Medis kursutbud är brett och tilltalar många.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

Vid bildningsnämndens möten deltar fortsättningsvis elevrepresentanter från stadens högstadieskolor. Information till vårdnadshavare och elever ges, förutom via personliga möten och samtal, främst via Wilma. Användningen av Wilma som kommunikationskanal ökar.

- Bildningsnämndens aktiviteter är genomförda. Coronaåret har satt sin prägel på all verksamhet och krävt stora insatser av elever och personal. Stadens skolor har visat att de kan utföra sitt uppdrag även under exceptionella förhållanden. Kommunikationen mellan skolan och hemmen har varit omfattande.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

- Åtgärder har vidtagits för att främja elevers välmående under året. De årliga KiVa-utvärderingarna har analyserats och skolorna har utifrån de skolspecifika resultaten vidtagit riktade åtgärder. En stor satsning på positiv pedagogik och positiv psykologi har påbörjats genom att en utbildningsdag för all skolpersonal hölls i augusti. Fortbildningen finansieras av Ålands landskapsregering. Stadens kuratorer har påbörjat en omfattande utbildning i kognitiv beteendeterapi för att med hjälp av denna metod kunna hjälpa elever. Lika Olika programmet har inte kunnat genomföras som planerat med verkliga möten.
- Under våren när skolorna var stängda fanns hela tiden elevvårdspersonal tillgänglig för möten, ibland utomhus och ibland virtuellt. I september 2020 färdigställdes rapporten "Åtgärder för att främja elevers välmående". Flera av de åtgärder som rapporten föreslår har redan påbörjats, exempelvis tas policys för läxförhör fram i skolorna och värdegrundsarbetet fortsätter. En droganeundersökning har genomförts i Folkhälsans regi, där resultaten gav en ögonblicksbild av läget i skolorna. Resultaten presenterades för vårdnadshavare. En gemensam organisation för barnomsorgs- och skolpsykologer på Åland har skapats. Denna organisationsförändring förväntas underlätta rekrytering av nya psykologer. Tobaksfriduo och projektet starka barn har fortsatt under året. Samarbetet med Folkhälsans projekt skolmormor/skolfarfar pågår. Högstadieskolorna har skolcoacher och alla skolor har kuratorer.

Kulturell hållbarhet

Staden värderar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

Medis har i sitt utbud kurser som bidrar till personlig utveckling och innehållsrikt liv. Kursutbudet är brett för att alla intresserade ska kunna hitta något som passar.

- Bildningsnämndens aktiviteter har genomförts.

Staden månar om värdefulla kontakter och samarbeten.

Bildningsnämnden har ett samarbetsavtal med Jomala och Lemland som innebär att de köper skolplatser i stadens skolor. Hösten 2020 beräknas 159 skolplatser säljas. Mariehamns grundskolor tar dessutom emot elever från andra kommuner i mån av plats. Hemkommunen står för kostnaden. En utredning om möjligheten att skapa en gemensam organisation för de åländska skolpsykologerna har framtagits av Landskapsregeringen. Utredningen och dess konsekvenser för bildningssektorn kommer att behandlas under 2020.

- Bildningsnämndens aktiviteter har genomförts. Mariehamn har under året sålt 163 skolplatser till andra kommuner.

Miljömässig hållbarhet

Staden skapar förutsättningar för att invånarna ska kunna göra miljömedvetna val.

I Medis kulturutbud finns kurser som stödjer målsättningen. Våtmarken vid nabben kommer att bli ett område som kan användas av stadens skolor som utflyktsmål och i miljöundervisningen.

- Bildningsnämndens aktiviteter har genomförts.

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Elever i Ytternäs skola	252.5	258.5	256.0
Elever i Strandnäs skola	475.5	483.0	459.5
Elever i Övernäs skola	418.0	427.0	424.5
Kostnad per elev totalt, brutto	11 352	11 234	11 059
Kostnad per elev i stadens grundskolor, netto exkl ls-andelar	9 672	9 629	9 490
Elever i specialsolor	8.0	10.5	9.5
Kostnad per elev i specialsolor, brutto	43 165	32 606	40 922
Elever i annan kommun	1.5	5.0	2.5
Elever i ersättande skolor	0.0	0.0	0.0
Elever som fullgör läroplikten hemma	23.0	26.5	22.0
Elever i stadens skolor	1 146.0	1 168.5	1 140.0
Elever från annan kommun i stadens skolor	156.0	163.0	148.0
Elever utanför stadens skolor	32.5	42.0	34.0
Läropliktiga mariehamnare	1 022.5	1 047.5	1 026.0
Kostnad per elev i stadens grundskolor, brutto	11 357	11 317	11 102
Kostnad per elev totalt, netto	9 684	9 555	9 540
Kostnad per elev, netto inkl ls-andelar	8 875	8 818	8 742
Nettokostnad per invånare, grundskola	959	988	958
Barn i stadens fritidshem	165.0	140.0	157.5
Barn från annan kommun i stadens fritidshem	19.0	20.5	10.5
Undervisningstimmar inom ordinarie kursutbud vid Medborgarinstitutet	7 500	9 435	9 998
Undervisningstimmar inom ordinarie kursutbud vid Medborgarinstitutet i Mariehamn	5 300	7 237	7 783
Undervisningstimmar inom ordinarie kursutbud vid Medborgarinstitutet i samarbetskommunerna	2 200	2 198	2 215
Undervisningstimmar inom ungdomsorkestern vid Medborgarinstitutet	165	78	92
Undervisningstimmar inom uppdragsutbildningen vid Medborgarinstitutet	7 000	7 125	8 120
Bruttokursdeltagare ordinarie kursutbud i Mariehamn	2 700	4 780	2 862
Bruttokursdeltagare ordinarie kursutbud i samarbetskommunerna	2 800	2 394	2 579
Kvinnliga bruttokursdeltagare ordinarie kursutbud	4 400	3 907	4 455
Manliga bruttokursdeltagare ordinarie kursutbud	1 100	873	986
Bruttokursdeltagare uppdragsutbildningen	250	298	387
Bruttokursdeltagare EU-projekt	0	0	40
Bruttokursdeltagare i svenska	150		205
Nettokostnad per undervisningstimme vid Medborgarinstitutet	60	48	33

Inflyttning till Mariehamn har gjort att elevantalet i alla tre skolor ökat. Staden har under året fått fler hemundervisare som examineras av utsedda lärare.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndordförande: Erica Sjöström

Kultur- och fritidschef: Fredrika Sundberg

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden omfattar bibliotek, ungdomsverksamhet, fritidsverksamhet, idrott, kultur, evenemang, kulturarv samt museiverksamhet.

Nämnden ska genom samarbete med föreningar i staden skapa förutsättningar för ett mångsidigt och rikt kulturliv, diversifierad idrottsverksamhet och hälsofrämjande motion samt för ett annars aktivt föreningsliv.

Nämnden hanterar även ärenden som rör konstinköp.

Utöver vad som annars stadgas ankommer det på kultur- och fritidsnämnden

- att fördela och följa upp användning av medel för understöd eller samarbetsavtal med föreningar, organisationer och enskilda konstnärer inom kultur-, idrotts och ungdomsområdet
- att föreslå namn på gator, parker, torg och andra allmänna platser samt
- att inköpa och förvalta konstverk för stadens räkning.

Kultur- och fritidsnämnden handhar och besluter i ärenden som enligt gällande bibliotekslagstiftning ankommer på staden.

Den nylagda konstgräsplanen på WHA blev klar under första halvåret. Foto: Flygfoto.ax/Peter Sjöberg.

Utfall drift och investering

Verksamhet: Kultur- och fritidsnämnden Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Försäljningsintäkter	262 700		262 700	252 973	-9 727	279 627
Avgiftsintäkter	406 500		406 500	297 466	-109 034	473 287
Understöd och bidrag	3 100		3 100	5 250	2 150	8 326
Övriga verksamhetsintäkter	586 060		586 060	447 074	-138 985	591 669
Interna verksamhetsintäkter	81 415		81 415	79 872	-1 543	104 014
VERKSAMHETSINTÄKTER	1 339 775		1 339 775	1 082 635	-257 140	1 456 924
Löner och arvoden	-1 876 617		-1 876 617	-1 641 448	235 169	-1 790 256
Pensionskostnader	-393 141	-28 576	-421 717	-375 266	46 451	-377 446
Övriga lönebikostnader	-70 758		-70 758	-57 137	13 621	-57 571
Lönebikostnader	-463 899	-28 576	-492 475	-432 402	60 073	-435 016
Personalkostnader	-2 340 516	-28 576	-2 369 092	-2 073 851	295 241	-2 225 272
Köp av tjänster	-399 562		-399 562	-359 104	40 458	-354 620
Material, förnödenheter och varor	-598 000	13 708	-584 292	-529 259	55 033	-650 445
Bidrag	-218 762		-218 762	-187 548	31 214	-194 768
Övriga verksamhetskostnader	-41 489		-41 489	-15 278	26 211	-16 054
Interna verksamhetskostnader	-2 432 437	-18 851	-2 451 288	-2 434 467	16 821	-2 382 410
- därav internhyra	-2 036 759	-15 076	-2 051 835	-2 051 835	0	-2 025 755
- därav kost- och lokalservice	-198 558		-198 558	-212 533	-13 975	-191 090
- därav centrala it kostnader	-62 597		-62 597	-62 597	0	-59 222
VERKSAMHETSKOSTNADER	-6 030 766	-33 719	-6 064 485	-5 599 506	464 978	-5 823 569
VERKSAMHETSBIDRAG	-4 690 991	-33 719	-4 724 710	-4 516 871	207 839	-4 366 644
Årsbidrag	-4 690 991	-33 719	-4 724 710	-4 516 871	207 839	-4 366 644
Planenliga avskrivningar	-277 009	-9 933	-286 942	-248 505	38 438	-227 747
Avskrivningar och nedskrivningar	-277 009	-9 933	-286 942	-248 505	38 438	-227 747
ÅRETS RESULTAT	-4 968 000	-43 652	-5 011 652	-4 765 375	246 276	-4 594 392
Årets överskott (underskott)	-4 968 000	-43 652	-5 011 652	-4 765 375	246 276	-4 594 392

Pandemin har starkt präglat kultur- och fritidssektorns verksamhet under 2020. Den 18 mars stängdes alla idrottsanläggningar, ungdomsgården och biblioteket ned samtidigt som aktiviteter förbjöds. Uteaktiviteter kunde komma i gång med begränsningar i mitten av april medan övrig verksamhet öppnade 2,5 månad senare 1 juni. Då med begränsade öppettider. De begränsade öppettiderna fortsatte hela hösten bland annat med att inte ha söndagsöppet.

Utfallet för sektorn är 246 276 euro bättre än budgeterat, detta trots att intäkterna blev 257 140 euro lägre än budget. Exempelvis har endast cirka 77 % av budgeterade intäkter influerat på avdelningen för fritid och ungdom. Personalkostnaderna blev 295 241 euro lägre än budgeterat vilket framför allt beror på att vikarier inte tagits in, fem platser har varit obesatta en stor del av året, stängt på kvällar och helger sparar in på ersättningar och många i personalen har tagit ut semesterpremien i ledig tid. Detta har varit möjligt under de speciella förutsättningar som gällt där servicen till följd av pandemin inte har kunnat hållas på normal nivå.

Av bidragssumman för evenemang utnyttjades inte drygt 30 000 euro till följd av att många arrangörer måste ställa in. Även på övriga kostnadsställen har kostnaderna blivit lägre än budgeterat dels till följd av stängningen på våren och begränsad öppethållning, dels för att personalen gjort en extraordinär insats för att driva verksamheten på bästa möjliga sätt under de speciella förutsättningar som funnits.

Av de planerade aktiviteterna i verksamhetsplanen har de flesta kunnat genomföras trots att förutsättningarna inte varit optimala.

Investeringar Kultur- och fritidsnämnden	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok- bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
Inkomster		1 657 000	0	1 657 000	677 726	-979 274		
Utgifter		-2 683 565	-198 664	-2 882 229	-1 986 947	895 282		
Netto		-1 026 565	-198 664	-1 225 229	-1 309 220	-83 991		
44133 Konstverk- Strandnäs skola								
Inkomster								
Utgifter					-1 818	-1 818		
Netto					-1 818	-1 818		
44147 Konstverk- Mariebad								
Inkomster								
Utgifter					-38 682	-38 682		
Netto					-38 682	-38 682		
44148 Konstverk- Baltic friidrottsarena								
Inkomster								
Utgifter					-16 502	-16 502		
Netto					-16 502	-16 502		
44149 Konstverk- Bostadsområde Södra Lillängen								
Inkomster								
Utgifter					-8 999	-8 999		
Netto					-8 999	-8 999		
44500 Konstnärlig miljögestaltning, budget%								
Inkomster								
Utgifter		-67 182		-67 182		67 182		
Netto		-67 182		-67 182		67 182		
44182 Förnyelse bibliotekets hyllsystem								
Inkomster								
Utgifter		-35 000		-35 000		35 000		
Netto		-35 000		-35 000		35 000		
47217 Byte värmekälla idrottsparken								
Inkomster					8 000			
Utgifter		-50 000		-50 000	-58 247	-8 247		
Netto		-50 000		-50 000	-50 247	-247		
47218 Faciliteter för friidrott i Ytternäs								
Inkomster		1 162 000		1 162 000	9 310	-1 152 690	0	9 310
Utgifter	-1 731 664	-1 764 683		-1 764 683	-755 672	1 009 011	-453 955	-1 209 627
Netto	-1 731 664	-602 683		-602 683	-746 362	-143 679	-453 955	-1 200 317

Investeringar Kultur- och fritidsnämnden	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok- bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
47219 Faciliteter för fotboll, WHA								
Inkomster		495 000		495 000	520 000	25 000	0	520 000
Utgifter		-705 700	-98 664	-804 364	-810 127	-5 763	-267 246	-1 077 373
Netto		-210 700	-98 664	-309 364	-290 127	19 237	-267 246	-557 373
47271 Motionsbanor								
Inkomster					5 666	5 666		
Utgifter		-30 000		-30 000	-22 666	7 334		
Netto		-30 000		-30 000	-16 999	13 001		
47281 Byte vatten- o avloppsledn idrottsparken								
Inkomster					7 750	7 750		
Utgifter		-31 000		-31 000	-40 904	-9 904		
Netto		-31 000		-31 000	-33 154	-2 154		
47282 Byte av kylkompressorer i Islandia								
Inkomster					127 000	127 000		
Utgifter			-100 000	-100 000	-233 329	-133 329		
Netto			-100 000	-100 000	-106 329	-6 329		

Avdelningen för fritid och ungdom

Gällande investeringarna blev den nylagda konstgräsplanen på WHA klar under första halvåret. I slutet av året installerades nya kylkompressorerna i Islandia. Förutom att kyla ishallen bidrar kompressorerna till att med spillvärme kunna värma den nya konstgräsplanen.

Baltic friidrottsarena har försenats ytterligare och kommer att stå klar under år 2021.

Övriga investeringar som genomförts under året är att vatten- och avloppsledningarna bytts i Idrottsparkens omklädningsrum. Även den gamla oljepannan har bytts ut och ersatts med fjärrvärme. Stadens motionsbanor har dränerats och ytterligare lager med grus och bark har lagts på. Belysningsstolpar har bytts ut.

Ekonomiskt har investeringarna i stort gått enligt plan. Eftersom friidrottsarenan inte blivit klar har projektet heller inte redovisats för att få ut beviljade penningautomatmedel. Av denna orsak finns en större negativ avvikelse för investeringsobjektet.

Avdelningen för bibliotek och kultur

Investeringen "förnyelse av bibliotekets hyllsystem" flyttades till år 2021 eftersom upphandlingen försenades.

Budgeten för konstinvesteringar har hållits. Fyra projekt är i gång: Södra Lillängen, Baltic friidrottsarena, Mariebad och Strandnäs skola.

Verksamhet: 4mbk Pommern Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Pensionskostnader		-1 008	-1 008	-1 006	2	
Lönebikostnader		-1 008	-1 008	-1 006	2	
Personalkostnader		-1 008	-1 008	-1 006	2	
Köp av tjänster				-6 553	-6 553	-7 173
Material, förnödenheter och varor	-36 601		-36 601	-992	35 609	-329
Bidrag	-202 000		-202 000	-200 276	1 724	-199 478
Övriga verksamhetskostnader						-5
Interna verksamhetskostnader	-44 803		-44 803	-43 242	1 562	-46 800
VERKSAMHETSKOSTNADER	-283 404	-1 008	-284 412	-252 069	32 343	-253 785
VERKSAMHETSBIDRAG	-283 404	-1 008	-284 412	-252 069	32 343	-253 785
Årsbidrag	-283 404	-1 008	-284 412	-252 069	32 343	-253 785
Planenliga avskrivningar	-147 596		-147 596	-137 451	10 145	-97 836
Avskrivningar och nedskrivningar	-147 596		-147 596	-137 451	10 145	-97 836
ÅRETS RESULTAT	-431 000	-1 008	-432 008	-389 520	42 488	-351 622
Årets överskott (underskott)	-431 000	-1 008	-432 008	-389 520	42 488	-351 622

Investeringar 4 mbk Pommern	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok-bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
Inkomster		100 000	0	100 000	0	-100 000		
Utgifter		-155 000	0	-155 000	-30 000	125 000		
Netto		-55 000	0	-55 000	-30 000	25 000		
46003 Byte av brandlarm								
Inkomster								
Utgifter		-30 000		-30 000	-30 000	0		
Netto		-30 000		-30 000	-30 000	0		
46004 Vintertäckning								
Inkomster		56 000		56 000		-56 000		
Utgifter		-70 000		-70 000		70 000		
Netto		-14 000		-14 000		14 000		
46402 Byte av backdäck								
Inkomster	80 000	44 000		44 000		-44 000		
Utgifter	-100 000	-55 000		-55 000		55 000		
Netto	-20 000	-11 000		-11 000		11 000		

Under året renoverades pollarmatur vid Pommernkajen. Under 2020 reviderades den fleråriga investeringsplanen för Pommern och en bättre underbyggd investeringsplan för 2021–2024 togs fram. Två planerade projekt, vintertäckning av däck och virkesbeställning, genomfördes därför inte däremot installerades ett nytt brandlarm. Det är tveksamt ifall vintertäckning av däck blir aktuell i den omfattning som tidigare planerats. Det måste utredas vidare. Virkesinköpet flyttades fram till 2021.

Måluppfyllelse

Ekonomisk hållbarhet

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Uppföljning av personalutvecklingsdagen 2019.

- Uppföljning hölls med hela personalen i form av en halvdagskurs i januari.

Utveckla agila arbetsmetoder i biblioteket.

- Agila arbetsmetoder handlar om att minska ledtider genom att öka flödet i arbetsprocesserna. Brukarperspektivet är centralt. På biblioteket har det verkställts genom att bemanningen av kundtjänst har omstrukturerats och arbetsuppgifter flyttats till andra stationer så att besökarnas behov är i fokus. Personalen har även bytt arbetsstationer för att öka flödet i prioriterade arbetsprocesser. Omflyttningar av medier och tydligare skyltning har tillgängliggjort eftertraktat material för besökarna. Metoden går även ut på att visualisera och övervinna hinder i verksamheten samt att agera snabbt vid förändringar. Under våren när biblioteket stängdes pga. coronarestriktioner agerade bibliotekspersonalen agilt genom att erbjuda avhämtning av bokkassar för att på så vis möta biblioteksanvändarnas behov.

Social hållbarhet

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

Öka tillgängligheten till kultur- och biblioteksutbudet samt till bibliotekslokalen.

- Synligheten för mångspråksutbudet i biblioteket har ökats och skyltningen i bibliotekets har setts över och förbättrats.

Utvärdera "Vision 2020 - Framtidens bibliotek".

- Utvärdering har gjorts kontinuerligt en gång per år.

Öka utbudet av normbrytande aktiviteter inom ungdomsverksamheten.

- Skejt, klättring och boxning för tjejer, feminin hiphop och Regnbågsfika har pågått under hösten. Därtill har kvällsverksamheten haft fokus på normkritik både i diskussioner och val av aktiviteter.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

Främja och stimulera mötet mellan generationer och kulturer i äldreomsorgen.

- Pandemin stängde äldreboendena och därför har denna aktivitet inte kunnat genomföras. Den finns med i verksamhetsplanen för 2021.

Öka samverkan med föreningar och andra organisationer inom tredje sektorn, andra förvaltningar och myndigheter genom den nya kulturproducenten.

- Flera nya samarbeten har inletts med tredje sektorn kring olika aktiviteter bland annat stadsvandringar, seminarier och föreläsningar. Inom sektorn startade ett samarbete mellan biblioteket och ungdomsenheten. Pandemin har tyvärr påverkat möjligheterna till samarbeten kring aktiviteter negativt.

Utveckla fritids- och kulturtjänster för äldre som bor hemma.

- De nya TV-gympaprogrammen började visas i Ålandskanalen under hösten. En ny marknadsföringsbroschyr för Boken har tagits fram och intresset för tjänsten har ökat bland annat till följd av pandemin. Under 2020 levererades 300 bokkassar hem till mariehamnare som av en eller annan anledning inte kan ta sig till biblioteket.

Kulturell hållbarhet

Stadens invånare ska ha förutsättningar till personlig utveckling och ett innehållsrikt liv.

Färdigställande av Baltic friidrottsarena vid Ytternäs sportfält.

- Friidrottsarenan kommer att färdigställas under år 2021.

Byte till konstgräs på Wiklöf Holding Arena.

- Konstgräsplanen är helt färdigställd och vid årsskiftet 2020/21 blev det även möjligt att värma planen med spillvärme från Islandias nya kylkompressorer.

Ta fram en plan för behov av idrottsanläggningar och idrottsområden.

- Utredningen "Samverkan och rörlighet" presenterades för nämnden i september. Fokus ligger på tre teman: Behov av samverkan mellan de olika idrotterna, föreningarna och staden. Klusterbygge som en förutsättning för utveckling och synergi. Att tillgängliggöra de offentliga utrymmena för motionärer.

Ta fram en plan för behovet av kulturanläggningar för att öka antalet platser för sociala möten.

- Utredningen "Kreativa platser för sociala möten" presenterades för nämnden i september. Den lyfter bland annat fram behovet av mindre scener, kreativa utrymmen, mediabank för utrustning och platser där unga människor naturligt kommer i kontakt med kreativa processer. Dessutom föreslås att tillgängliggöra befintliga lokaler liksom att utreda hur kulturhistoriskt värdefulla byggnader i staden kan tillgängliggöras.

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

Implementera den nya konstplanen och öka kunskapen om den offentliga konsten som finns i staden.

- Publiceringen av en broschyr över stadens utekonstverk sköts upp till 2021 då samma information även skall tillgängliggöras på stadens nya hemsida. Publiceringen av stadens konstdata på intranätet sköts fram för att det fodras en utredning av bildupphovrättigheter.

Bevaka stadens kulturarv genom att se på användningen av Rådhuset, Bastun och Doktorsvillan.

- Kulturarvsdagen uppmärksammade Doktorsvillan med ett välbesökt föredrag i Stadshuset samt en efterföljande stadsvandring på temat Känt och okänt i Mariehamn. Kulturenheten följer med vad som planeras för byggnaderna.

Miljömässig hållbarhet

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

Projektering av nya kylkompressorer till Islandia

- Projekteringen är gjord och de nya kylkompressorerna installerades i slutet av året.

Öka andelen miljömärkta inköp inom hela sektorn.

- Inköpen av lokala och miljömärkta produkter har ökat på enheterna. Det gäller bland annat inköp till caféverksamheten.

Nyckeltal

Nyckeltal	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Utlån totalt	196 000	170 222	186 633
Besök biblioteket.ax	140 000	153 379	160 711
Arrangemang/biblioteket, kostnad	60	41	51
Gruppbesök/biblioteket	60	18	23
Besök/huvudbibliotek	196 000	122 810	191 646
Samarrangemang	120	33	30
Besök Idrottsgården	65 500	46 093	63 518
Besök Islandia	48 700	35 122	58 343
Besök Baltichallen (alla)	35 800	25 947	38 652
Besök Bollhalla	39 300	61 493	58 343
Besök Ridanläggningen	10 300	7 540	18 982
Besök ungdomsverksamhet	18 000	7 611	14 119
Besök utomhusanläggningar	81 000	45 972	82 680
Besök Wiklöf Holding Arena	19 600	21 763	22 541
Besök Mariebad	95 000	53 188	97 065
Elkostnad per m ²	14,80	14,60	14,90
Lokalkostnad per m ²	37,90	26,10	30,20
Värmekostnad per m ²	8,20	8,60	8,30

Pandemins genomslag i besöksstatistiken är uppenbar. Två idrottsanläggningar sticker ut då de viruset till trots ökat sina besöksiffror: Bollhalla och WHA. För Bollhallas del står alla tre idrotter för ökningen: badminton, tennis och gymnastik. Ökningen på WHA beror på den nya, populära konstgrasmattan.

Stadsbibliotekets minskning av besök, gruppbesök och lån beror på den 2,5 månader långa stängningen under våren. Under den perioden ökade användandet av bibliotekets e-tjänster bland annat lån av e-böcker och e-ljudböcker.

Bibliotekt. Foto: Therese Andersson

Socialnämnden

Nämndordförande: Conny Nylund

Socialchef: Susanne Lehtinen (på bild) t.o.m 31.05.2020,

tillf. socialchef Mikaela Brandt fr.o.m 01.06.2020

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Social service

Socialvårdens syfte är att med olika typer av social service och understöd främja och upprätthålla enskild persons och familjs sociala trygghet och förmåga att klara sig på egen hand. Särskild vikt läggs vid kvaliteten på servicen samt på rättsskyddet.

Utgångspunkten är att staden skall tillhandahålla en god och effektiv socialservice som främjar individens förmåga att klara sig själv.

Barnomsorg

Barnomsorgen bidrar till att barnen får goda uppväxtvillkor i en trygg och stimulerande miljö i sådan form och omfattning som barnfamiljernas situation kräver. I samarbete med vårdnadshavare erbjuder barnomsorgen barnen möjlighet till allsidig utveckling utifrån deras ålder och individuella behov. För barn med särskilda behov ska finnas resurser för extra stöd.

Utgångspunkten är att staden skall tillhandahålla ett tillräckligt antal barnomsorgsplatser av god kvalitet.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen erbjuder service som stöder de äldres självständiga livsföring i eget hem. Utgående från invånarnas behov och gällande lagstiftning erbjuder äldreomsorgen även effektiverat serviceboende och institutionsboende.

Utgångspunkten är att staden skall tillhandahålla en kvalitativt god äldreomsorg på rätt vård- och omsorgsnivå.

Utfall drift och investering

Verksamhet: Socialnämnden Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Försäljningsintäkter	2 041 264		2 041 264	2 046 817	5 553	2 069 617
Avgiftsintäkter	3 039 239		3 039 239	2 857 418	-181 821	2 829 762
Understöd och bidrag	304 000		304 000	917 625	613 625	315 402
Övriga verksamhetsintäkter	455 772		455 772	566 941	111 169	430 340
Interna verksamhetsintäkter				-1	-1	0
VERKSAMHETSINTÄKTER	5 840 275		5 840 275	6 388 799	548 524	5 645 121
Löner och arvoden	-15 306 660		-15 306 660	-15 284 103	22 557	-14 748 794
Pensionskostnader	-3 347 743	188 777	-3 158 966	-3 112 418	46 548	-3 201 508
Övriga lönebikostnader	-595 184		-595 184	-535 524	59 660	-472 465
Lönebikostnader	-3 942 927	188 777	-3 754 150	-3 647 942	106 208	-3 673 974
Personalkostnader	-19 249 587	188 777	-19 060 810	-18 932 045	128 765	-18 422 768
Köp av tjänster	-9 280 129	-263 000	-9 543 129	-9 506 462	36 667	-9 819 931
Material, förnödenheter och varor	-430 608		-430 608	-511 300	-80 692	-503 688
Bidrag	-3 380 700		-3 380 700	-3 097 312	283 388	-3 305 746
Övriga verksamhetskostnader	-345 094		-345 094	-422 243	-77 149	-396 645
Interna verksamhetskostnader	-6 029 157		-6 029 157	-6 428 841	-399 684	-5 933 102
- därav internhyra	-2 645 601		-2 645 601	-2 644 922	678	-2 603 796
- därav kost- och lokalservice	-3 007 562		-3 007 562	-3 396 646	-389 084	-2 964 392
- därav centrala it kostnader	-294 803		-294 803	-294 803	0	-278 905
VERKSAMHETSKOSTNADER	-38 715 275	-74 223	-38 789 498	-38 898 202	-108 704	-38 381 881
VERKSAMHETSBIDRAG	-32 875 000	-74 223	-32 949 223	-32 509 403	439 820	-32 736 760
Övriga finansiella kostnader				1	1	
Finansiella intäkter och kostnader				1	1	
Årsbidrag	-32 875 000	-74 223	-32 949 223	-32 509 402	439 821	-32 736 760
Planenliga avskrivningar	-7 000		-7 000	-6 763	237	-5 276
Avskrivningar och nedskrivningar	-7 000		-7 000	-6 763	237	-5 276
ÅRETS RESULTAT	-32 882 000	-74 223	-32 956 223	-32 516 166	440 057	-32 742 036
Årets överskott (underskott)	-32 882 000	-74 223	-32 956 223	-32 516 166	440 057	-32 742 036

Socialnämndens preliminära bokslut visar preliminärt på ett plusresultat på 454 144 euro. Resultatet hänförs sig understöd för corona-pandemi utgifter inom äldreomsorgen på sammanlagt 621 454 euro. Kommunernas socialtjänsts bokslut för specialomsorgen har ännu inte kommit, och det är därför oklart hur det slutgiltiga utfallet kommer att påverkas.

Socialnämnden anhöll om och beviljades tilläggsanslag om 283 000 euro i oktober 2020. Det preliminära bokslutsuppgifterna, beroende på vad Kommunernas socialtjänsts bokslutsresultat visar, indikerar nu på att anhållan inte var nödvändig.

Totalt sätt är sektorns verksamhetskostnaderna 106 276 euro dyrare än budgeterat samtidigt som verksamhetsintäkterna har stigit med 560 182 euro jämfört med budget.

Social service

Inom socialservicen ökade intäkterna för en del verksamheter, bland annat till följd av fler fakturerade boendedygn för Tallbacken och försäljning av förvaltningens inventarier. Anpassningar har behövt göras i verksamheterna till följd av pandemin, vilket bl.a. minskat personalens utbildnings- och resekostnader. Utfallet för utkomststødet är ca 160 000 euro lägre än budgeterat, vilket till viss del beror på att Landskapsregeringen tillfälligt utökade arbetsmarknadsstødet under våren. Kostnaderna för familjevård och institutionsvård för barn minskade, till följd av färre antal placeringar. Kostnaderna för handikappunderstød och närståendevård understeg budget med totalt ca 150 000 euro medan utfallet för färdtjänst, personlig assistans, Stiftelsen hemmet och sysselsättning överskred budget med totalt ca 190 000 euro.

Barnomsorg

Inom barnomsorgen fortsatte trenden att nyttjandet av hemvårdsstødet minskar, utfallet blev ca 180 000 euro lägre än budgeterat. På grund av pandemin minskade barnomsorgens avgiftsintäkter med ca 100 000 euro. Personalkostnaderna minskade totalt med ca 290 000 euro, i huvudsak på grund av att delar av barnomsorgens personal omplacerades till äldreomsorgen under våren då daghemmens service var begränsad. Kostnaderna för kost- och lokalservice överskred budget med ca 50 000 euro på grund av pandemin.

Äldreomsorg

Corona-pandemin har påverkat äldreomsorgens verksamhetskostnader. Äldreomsorgen har ansökt om 621 454 euro i statsunderstød för kostnader som härrör sig till corona-pandemin. Överskridningen på drygt 407 000 euro härrör sig till övertidsersättning till vårdpersonal på grund av svårigheter att få in timvikarier och övriga personalkostnader ca 200 000 euro och köp av platser för att kunna tillgodose äldreomsorgens platsbehov, ca 241 000 euro.

Måluppfyllelse

Ekonomisk hållbarhet

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

Fortsatt planering och projektering av det nya daghemmet vid Strandnäs skola i samarbete med bildningssektorn och infrastruktursektorn.

- Projektet har under 2020 fortgått planenligt. Arbetsgruppen har hållit 12 planeringsmöten och tagit fram skissritningar, vilka godkänts av fullmäktige.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

Planering av Odalgårdens ombyggnad eller andra alternativa lösningar för att öka antalet äldreomsorgsplatser i staden

- Utredning av en om- och tillbyggnad av Odalgården har genomförts och påvisat att det inte är ändamålsenligt eller möjligt. Utredning av andra möjliga alternativ pågår för att klargöra hur staden ska kunna tillgodose behovet av platser inom äldreomsorgen.
- Staden behöver ta ställning till Odalgårdens framtid samt vilken vård- och omsorgsnivå Odalgården skall tillhandahålla.
- Under 2021 fortsätter arbetet med att utreda olika möjliga alternativ för att utöka antalet korttidsplatser inom äldreomsorgen ett samarbete mellan förvaltningen och infrastruktursektorn. Förvaltningen deltar i planeringskommitté med uppgift att ta fram en plan för att förverkliga ett demenscenter i Mariehamn.

Utreda möjligheten att ta i bruk sms-påminnelser inom socialvården i syfte att minska antalet uteblivna besök och öka effektiviteten.

- Genomfördes inte eftersom kostnaden skulle blivit för hög för så kort tidsperiod i och med att verksamheten övergick till KST fr.o.m. 1.1.2021.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Inför bildandet av Kommunernas socialtjänst genomförs samarbetsförfarande med socialserviceavdelningens personal i enlighet med gällande lagar och regler.

- Samarbetsförfarande med samtlig personal som överförs till KST har genomförts enligt plan.

Utgående från gällande lagar och rekommendationer arbetar avdelningarna aktivt för att inkludera personalen i arbetsschemalaggingen genom att utgå från önskemål eller önskeschema.

- Arbetschemaönskemål och önskescheman, utgående från gällande lagstiftning och rekommendationer, implementeras aktivt för att inkludera vårdpersonalen i arbetstidsschemalaggingen.

Implementering av webbaserad utbildning i läkemedelsbehandling (LOVe) för närvårdare och sjukskötare inom äldreomsorgen.

- Plan för implementering av webbaserad utbildning i läkemedelsbehandling (LOVe) har utarbetats. Presenterades och godkändes av nämnden i juni.

Utreda bemanningen på daghemmen för att om möjligt minska behoven av tidsbunden assistensresurs och uppnå ökad personalkontinuitet och förhöjd kompetens i arbetslagen.

- Aktiviteten genomfördes inte utan skjuts fram till 2021.

Social hållbarhet

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

Genomföra en översyn av skiftesbarnomsorgens verksamhet.

- Skiftesbarnomsorgen har genomgått en översyn och behov av förändringar i verksamheten beaktades i budget för 2021.

Utarbeta ett system för servicesedlar.

- Arbetet med servicesedlar som komplement till den egna verksamheten har inte kunnat förverkligas enligt planering under 2020 på grund av den rådande pandemisituationen, utan skjuts fram till 2021.

Förbereda inför den nya socialvårdslagen, äldrelagen och lagen om klienthandlingar gällande fortbildningar, samarbetsavtal med mera.

- De förberedelser som har varit möjliga att genomföra har gjorts t.ex samverkansavtals avtal gällande hemvård, avtal med KST angående hemservice, öppenvårdstjänster, boendeservice och service på institution har påbörjats i december 2020 och slutförs i februari 2021. Det fortsatta arbetet med anpassning till ny lagstiftning fortsätter under 2021.
- Enstaka fortbildning har hållits.
- Planering under 2020 påverkats av den rådande pandemisituationen.

Förbereda inför den nya barnomsorgs- och grundskolelagen gällande fortbildningar och samarbeten inför överföringen till bildningssektorn.

- Socialsektorn och bildningssektorn planerade inför överföringen av barnomsorgen till bildningssektorn, vilken verkställdes vid årsskiftet. Fortbildning har dock inte samordnats.

E-ansökningar till hemvårdsstöd utreds och tas i bruk.

- E-ansökningar för hemvårdsstöd har tagits i bruk.

E-ansökningar till utkomststöd utreds och tas i bruk.

- E-ansökningar för utkomststödet har tagits i bruk under våren 2020 för att förbättra servicen till invånarna i samband med pandemin.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

Äldreomsorgens kundundersökning genomförs.

- Att utarbeta frågeformuläret har gjorts under 2020 och kundundersökningen görs i februari 2021.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

Kodlås installeras på ytterligare ett daghem.

- Aktiviteten har inte prioriterats av ekonomiska orsaker.

Utarbeta kriterier för äldreomsorgens ESB-boenden och göra en översyn av hemtjänstens befintliga kriterier utgående från ny lagstiftning.

- Arbetet med att utarbeta kriterier för äldreomsorgens ESB-boende och revidering av hemtjänstens befintliga kriterier har inte kunnat förverkligas enligt planering under 2020 på grund av den rådande pandemisituationen.

De medicinska kriterierna för långvarig institutionsvård för äldre färdigställdes hösten 2020 av landskapsregeringen.

- Aktiviteten genomfördes inte utan skjuts fram till 2021.

Kulturell hållbarhet

Stadens invånare ska ha förutsättningar till personlig utveckling och ett innehållsrikt liv.

Äldreomsorgens Drop-in projekt utvärderas.

Utvärdering av Seniorpunkten- drop-in verksamhet för äldre har utförts under våren och presenterades för nämnden i september 2020. Möjligheter som framkom var att äldreomsorgen blir mera lättillgänglig och tröskeln att nå äldreomsorgen lägre. Svagheter och hot som framkom var främst lokalens begränsade möjligheter. Beträffande aktivitetsutbudet samt öppettiderna för Seniorpunkten var enkätsvaren eniga om att de är bra som de är idag. Seniorpunkten har varit en populär verksamhet med ungefär 400 besök per månad och flera deltagare har besökt verksamheten flera gånger i veckan. Verksamheten var stängd p.g.a. pandemin under perioden 17.03.2020 – 13.09.2020.

Ungdomsprojektet inom socialservice utvärderas.

- Utvärdering av ungdomsprojektet har genomförts och presenterades för nämnden i augusti 2020. Eftersom verksamheten övergår till KST skickades nämndens beslut till Kommunernas socialtjänst för vidare behandling med förslag om att inrätta platsen som ungdomsbehandlare tillsvidare.

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

Äldreomsorgens "Kultur i vården" fortsätter med nytt program i samarbete med kultur- och fritidssektorn.

- Med anledning av att det införskaffades TV-apparater med tillhörande utrustning för fondmedel har det i samarbete med kultur- och fritidssektorns kulturproducent tagits fram en tablå för kultur inom äldreomsorgen med musik, nostalgi och Åland som kan streamas varje vecka.

Miljömässig hållbarhet

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

Erfarenheter från giftfria daghem implementeras till lämpliga delar i Tallbackens verksamhet.

- Aktiviteten har inte genomförts på grund av arbetsbelastningen under pandemin.

Nyckeltal

Social service	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Utkomststöd, andel hushåll som lyft stöd, %	-	4,4%	4,8%
Utkomststöd, lyft stöd max 2 mån. %	-	45,9%	38,5%
Utkomststöd, andel beslut tagna inom 7 dagar, %	-	91,0%	95,6%
Barnskydd, utredningar antal barn	-	184	90
Barnskydd, utredningar antal barn, varav Mariehamn	-	120	-
Barnskydd, familjer med familjearbete, totalt	-	48	29
Barnskydd, familjer med familjearbete, Mariehamn	-	31	22
Barnskydd, antal beslut om placering, totalt	-	55	113
Barnskydd, antal beslut om placering, Mariehamn	-	39	85
Barnskydd, andel utredningar inom 3 månader.	-	51,6%	-
Fältarbete, antal 13–17 åringar i Mariehamn	-	588	565
Fältarbete, kostnad för 13–17 åringar	-	100 299	95 154
Totalt barnskydd, kostnad	-	1 496 283	1 914 284
Tallbacken, antal klienter totalt	-	67	37
Tallbacken, antal boendedygn totalt	-	2 032	1 878
Tallbacken, antal boendedygn skyddsboende	-	364	341
Tallbacken, antal boendedygn ungdomsboende	-	413	1 321
Tallbacken, antal boendedygn familjeboende	-	1 242	216
Tallbacken, boendedygn sålda till kommuner	-	788	321
Specialbarnomsorg, kostnad	728 018	799 957	790 525
Specialomsorgen, antal klienter totalt	-	79	71
Specialomsorgen, kostnad/klient	-	-	-
Handikappservice, andel Mariehamnare, %	-	3,5%	3,9%
Handikappservice, klienter serviceboende	-	16	23
Handikappservice, klienter färdtjänst	-	320	306
Handikappservice, klienter personlig assistans	-	42	54
Handikappservice, klienter redskap+bostadsändringar	-	26	26
Handikappservice, kostnad totalt	-	1 872 075	1 796 912
Beroendemottagningen, klienter kvinnor	-	114	107
Beroendemottagningen, klienter män	-	156	167
Varav klienter från mariehamnare, kvinnor	-	68	73
Varav klienter från mariehamnare, män	-	73	95
Beroendemottagningen, andel klienter under 30 år	-	30,4%	33,2%
Andel klienter under 30 år, varav kvinnor	-	40	42
Andel klienter under 30 år, varav män	-	42	49
Familjerådgivning, antal klienter	-	204	189

Barnomsorgen	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Daghem, antal platser	537	537	521
Daghemsplatser, kostnad	6 435 934	6 166 131	6 305 105
Daghem, kostnad/plats per år	-	11 483	12 102
Daghemsplatser, avgiftstäckningsgrad, %	-	8,7%	9,6%
Gruppfamiljedaghem, antal platser	16	16	16
Gruppfamiljedaghem, kostnad	200 246	177 974	209 330
Gruppfamiljedaghem, kostnad/plats per år	-	11 123	13 083
Gruppfamiljedaghem, avgiftstäckningsgrad, %	-	11,4%	9,2%
Skiftesbarnomsorg, kostnad	49 779	35 501	51 213
Skiftesbarnomsorg, antal barn	-	20	27
Samhällsstödda enheter, kostnad	83 000	103 872	95 333
Samhällsstödda enheter, antal barn	-	21	14
Specialpedagogiskt stöd, antal barn	-	106	118
Annat hemspråk än svenska, antal barn 31.12	-	107	91
Deltagande i språkstöd, antal barn	-	73	70
Andel behöriga barnskötare, %	-	95,9%	95,8%
Andel behöriga barnträdgårdslärare, %	-	89,6%	73,0%
Barnomsorg, andel anställda kvinnor 31.12, %	-	94,4%	96,0%
Barnomsorg, andel anställda män 31.12, %	-	5,6%	4,0%
Antal dokumenterade avvikelser	-	40	23
Verksamheten är stimulerande för barnet, %	-	97,0%	97,0%
Andel nöjda med platsen de fått vid ansökan, %	-	97,0%	97,0%

Sagostund på daghemmet Neptunus.

Äldreomsorgen	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Hemvårdsstöd, antal familjer	-	315	306
Hemvårdsstöd, mottagare kvinnor	-	266	250
Hemvårdsstöd, mottagare män	-	49	56
Hemvårdsstöd, kostnad totalt	950 000	765 452	859 860
Hemvårdsstöd, kostnad/familj	-	2 430	2 810
Hemtjänst, antal hushåll	-	223	213
Hemtjänst, andel invånare 75+kvinnor (mål 91%)	-	-	-
Hemtjänst, andel invånare 75+män (mål 91%)	-	-	-
Invånare 0–65 år, antal kvinnor	-	4 431	4 562
Invånare 0–65 år, antal män	-	4 374	4 450
Hemtjänst, kostnad/invånare 75+	-	1 989	1 862
Rehab-team, antal klienter kvinnor	-	74	72
Rehab-team, antal klienter män	-	60	62
Dagverksamhet, antal klienter 31.12 kvinnor	-	48	38
Dagverksamhet, antal klienter 31.12 män	-	13	11
Dagverksamhet, antal besök	-	1 892	2 784
Stödtjänst Matservice, antal klienter 31.12	-	120	136
Stödtjänst Trygghetslarm, antal klienter 31.12	-	158	179
Stödtjänst Äldis, antal klienter 31.12	-	4	5
Färdtjänst enl. socialvårdslagen, antal klienter 31.12	-	54	54
Närståendestöd, antal klienter 31.12, kvinnor	-	18	19
Närståendestöd, antal klienter 31.12, män	-	33	31
Närståendestöd, mottagare av stöd 31.12, kvinnor	-	40	41
Närståendestöd, mottagare av stöd 31.12, män	-	11	9
Korttidsvård, antal platser	-	10	13
Korttidsvård, boendedygn	-	3 304	3 815
Korttidsvård, kostnad/boendedygn	-	248	205
Effektiverat serviceboende ESB, antal platser	-	88	88
Effektiverat serviceboende ESB, boendedygn	-	31 216	31 498
Effektiverat serviceboende ESB, kostnad/boendedygn	-	207	195
Effektiverat serviceboende ESB, andel inv. 75+(mål 6%)	-	9,5%	8,7%
Institutionsboende, antal platser	-	52	52
Institutionsboende, boendedygn	-	18 079	18 198
Institutionsboende, kostnad/boendedygn	-	249	217
Institutionsboende, andel inv. 75+, (mål 3%)	-	7,1%	6,7%
Äldreomsorgen, andel anställda 31.12, kvinnor	-	90,9%	90,4%
Äldreomsorgen, andel anställda 31.12, män	-	9,1%	9,4%
Äldreomsorgen, antal avvikelserapporter	-	222	186
Äldreomsorgen, antal fallrapporter	-	375	339
Tidsåtgång direkt klientarbete, hemtjänsten. Genomsnitt/år	-	49,5%	50,9%
Tidsåtgång direkt klientarbete, REHAB. Genomsnitt/år	-	40,0%	45,9%
Brukar personalen bemöta dig på ett bra sätt?, %	-	-	-
Brukar personalen ha tillräcklig tid hos dig, %	-	-	-
Andel klienter som upplever att de har en meningsfull vardag, %	-	-	-

Gällande nyckeltalen för "Hemtjänst, andel invånare 75+ kvinnor resp. män" har det visat sig att uppgiften är omöjlig att få fram från Abilita. De tre sista nyckeltalen refererar till äldreomsorgens brukarundersökning som är fördröjd på grund av pandemin och resultatet presenteras för nämnden våren 2021.

Infrastrukturnämnden

Nämndordförande: Julia Birney

Infrastrukturchef: Kai Söderlund

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Infrastruktursektorn är indelad i tre avdelningar: räddningsverket, fastighetsavdelningen och samhällstekniska avdelningen. Som stöd för verksamheten finns ett kansli innefattande administration, ekonomistöd och kundservice.

Sektorns verksamhetsområde inkluderar:

- räddningsverksamhet innefattande operativ räddningstjänst, ambulanssjukvård, förebyggande arbete mot bränder och olyckor, brandskyddsutbildning, befolkningsskyddsplanering, Strandnäs frivilliga brandkår (FBK) samt räddningsmyndighetsfunktionen i sex samarbetskommuner
- planering, byggande samt drift och underhåll av stadens fastigheter
- allmänna områden, parker och grönområden och specialobjekt
- gator, gc-vägar och trottoarer och andra trafikleder samt parkeringsövervakning och kollektivtrafik
- VA-ledningsnät och reningsverk för staden och sex samarbetskommuner
- utförande av mätningförrättningar och förande av fastighetsregister, karthantering samt beredning av ärenden gällande markinköp, försäljning och arrende.

Infrastruktursektorn erbjuder alla mariehamnare och besökare en trygg och välskött stad med en väl fungerande infrastruktur dygnet runt. Sektorn tillhandahåller ändamålsenliga, väl underhållna och energieffektiva lokaler. Verksamheten bedrivs med hjälp av en samarbetsvillig och kunnig personal i samråd med entreprenörer eller andra aktörer.

Infrastruktursektorn upprätthåller en räddningstjänst och ambulanssjukvård med god uttryckningsberedskap och en hög servicenivå, vilket gör att de som bor och vistas i Mariehamn kan känna sig trygga. Det förebyggande arbetet görs i samarbete med fastighetsägare och verksamhetsidkare. Verksamheten omfattar regelbunden brandsyn, rådgivning, syner i samband med bygglov och administration av automatiska larmanläggningar. En högkvalitativ utbildning erbjuds i samarbete med Ålands sjösäkerhetscentrum. Kursverksamheten för sjöfarare är godkänd av både Finlands och Sveriges sjöfartsmyndigheter. I övrigt erbjuds kurser i allmänt brandskydd för företag, inrättningar och privatpersoner i alla ålderskategorier.

Infrastruktursektorn förser stadens olika verksamheter med ändamålsenliga lokaler och sköter och underhåller fastigheterna så att deras värde består eller förbättras samtidigt som reparations- och underhållskostnaderna och energianvändningen minskas. En kontinuerlig dialog förs med nyttjarna om fastighetsanvändningen och behovet av verksamhetsändringar. Sektorn genomför planering av nya projekt och handhar deras projektledning.

Infrastruktursektorn erbjuder ett varierat utbud av tomter för ny bosättning och tillhandahåller attraktiva och säkra gatu- och parkanläggningar samt fritidsområden. Gator, gc-vägar och trottoarer planeras och underhålls på ett sådant sätt att trafiksäkerheten förbättras. Både drift- och reinvesteringsprojekt genomförs med tanke på långsiktighet och god driftkostnadseffektivitet. Sektorn erbjuder en miljö- och handikappanpassad kollektivtrafik som utgör ett alternativ till bilen. Kartinformationen är behovsanpassad, korrekt och den upprätthålls med modern utrustning. Nya kartprodukter utvecklas såväl för stadens behov som för externa användare.

Sektorn levererar ett rent vatten utan avbrott till abonnenterna, tar emot avloppsvattnet i staden och från samarbetskommuner och renar det bättre än vad tillståndsmyndigheterna kräver samt kontrollerar att dagvattnet inte påverkar vattnen kring staden skadligt.

Utfall drift och investering

Verksamhet: Infrastrukturnämnden Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Försäljningsintäkter	2 206 961		2 206 961	1 958 025	-248 937	1 628 577
Avgiftsintäkter	48 096		48 096	69 181	21 085	78 969
Understöd och bidrag				16 604	16 604	93 028
Övriga verksamhetsintäkter	1 859 812		1 859 812	1 974 209	114 397	2 105 432
Interna verksamhetsintäkter	10 775 373	15 076	10 790 449	10 673 586	-116 863	10 777 425
VERKSAMHETSINTÄKTER	14 890 241	15 076	14 905 317	14 691 604	-213 713	14 683 431
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	138 749		138 749	148 205	9 456	79 642
Löner och arvoden	-5 032 128	0	-5 032 128	-4 808 177	223 951	-4 632 646
Pensionskostnader	-1 057 704	-54 212	-1 111 916	-1 065 951	45 965	-974 277
Övriga lönebikostnader	-189 684		-189 684	-168 777	20 907	-148 168
Lönebikostnader	-1 247 388	-54 212	-1 301 600	-1 234 728	66 872	-1 122 445
Personalkostnader	-6 279 516	-54 212	-6 333 728	-6 042 905	290 823	-5 755 090
Köp av tjänster	-1 715 853	-495 040	-2 210 893	-2 884 651	-673 757	-2 990 906
Material, förnödenheter och varor	-2 398 809	-21 000	-2 419 809	-2 642 050	-222 241	-2 803 888
Bidrag	-21 401		-21 401	-18 040	3 361	-18 312
Övriga verksamhetskostnader	-1 877 024	516 040	-1 360 984	-320 653	1 040 331	-349 586
Interna verksamhetskostnader	-5 391 387	-2 215	-5 393 602	-5 122 441	271 161	-5 353 475
- därav internhyra	-868 914		-868 914	-868 914	0	-856 917
- därav kost- och lokalservice	-110 748		-110 748	-115 560	-4 812	-110 546
- därav centrala it kostnader	-128 066		-128 066	-128 066	0	-121 160
VERKSAMHETSKOSTNADER	-17 683 991	-56 427	-17 740 418	-17 030 739	709 679	-17 271 257
VERKSAMHETS BIDRAG	-2 655 000	-41 352	-2 696 352	-2 190 930	505 422	-2 508 185
Övriga finansiella kostnader				-6	-6	
Finansiella intäkter och kostnader				-6	-6	
Årsbidrag	-2 655 000	-41 352	-2 696 352	-2 190 937	505 415	-2 508 185
Planenliga avskrivningar	-3 877 839	-11 624	-3 889 464	-3 640 780	248 683	-3 650 772
Avskrivningar och nedskrivningar	-3 877 839	-11 624	-3 889 464	-3 640 780	248 683	-3 650 772
ÅRETS RESULTAT	-6 532 840	-52 976	-6 585 816	-5 831 717	754 098	-6 125 993
Årets överskott (underskott)	-6 532 840	-52 976	-6 585 816	-5 831 717	754 098	-6 125 993

Kansliet, drift

Kansliets årsbidrag är + 34 400 euro, vilket är 58 900 euro bättre än budgeterat. Årets resultat inklusive avskrivningar visar ett överskott om 87 200 euro främst beroende på att det i budgeten ingick internränta och avskrivningar om totalt 44 500 euro för ett investeringsanslag från 2019 som aldrig förverkligats.

Räddningsverket, drift

Räddningsverkets årsbidrag är - 2 264 200 euro, vilket är 197 500 euro sämre än budgeterat. Årets resultat inklusive avskrivningar visar ett underskott om 184 600 euro.

Drygt 100 000 euro berodde på en felaktig inkomstbudgetering till följd av en avtalsövergång med Ålands hälso- och sjukvård gällande helikopterverksamheten och som åtgärdats i budgeten för 2021.

Personalkostnaderna ökade till följd av pandemin med drygt 53 000 euro över budget. Tröskeln för att stanna hemma var låg och det gällde även vid vård av barn. Dessutom drogs verksamheten med flertalet långtidssjukskrivningar som härrörde sig till sjukdomsfall och slitskador. Sjukförsäkringsersättningar kompenserade till viss del de ökade kostnaderna. Personalresurserna var kraftigt ansträngda men tack vare en personalstyrka som ställde upp för verksamheten kunde servicenivån bibehållas.

Försäljningsintäkter för avyttrande av anläggningstillgångar om cirka 20 000 euro i slutet av året hann inte förverkligas och intäkter om drygt 15 000 euro från försäljning av tjänster till främst rederierna uteblev till följd av pandemin.

Den externa utbildningen nådde nästan upp till intäktsmålet om 225 000 euro trots att utbildningsverksamheten låg nere under större delen av våren. Detta kunde förverkligas genom en kraftansträngning av instruktörerna. Den externa utbildningen var en stor utmaning och nuvarande koncept är inte hållbart, varken personalmässigt eller sett till de lagstadgade uppgifterna.

Fastighetsavdelningen, drift

Fastighetsavdelningens årsbidrag är + 2 943 000 euro, vilket är 274 700 euro bättre än budgeterat. Årets resultat inklusive avskrivningar visar ett överskott om 429 600 euro. Avdelningen fungerar som en balansräkningsenhet och resultatet överförs till kommande år.

För driftsprojekten överskreds budgeten med cirka 77 000 euro främst på grund av en fuktskada vid Sleipners, dyrare fasadmålning vid Doktorsvillan och fönsterrenovering vid Stadshuset. Pandemin gjorde också att fastighetsunderhåll möjliggjordes främst inomhus vid Mariebad och att ett sandfilter i vattenreningen kunde bytas ut.

Konsumtionsutgifterna underskred budget med 300 000 euro främst på grund av lägre el- och fjärrvärmekostnader, lägre kostnader för avfallshantering och i stort sett utebliven snöplogning. Noterbart är också en sänkning av fjärrvärmeförbrukningen med nära 19 % jämfört med föregående år beroende på ett varmt år i kombination med ett målinriktat arbete med driftoptimering av ventilations- och värmesystem. En generell genomgång drifttider för de tekniska systemen i byggnaderna genomfördes för att korrelera med verksamheternas öppettider.

Personalkostnaderna var 85 000 euro lägre än budgeterat, i huvudsak beroende på att en tjänst inte tillsatts under året. Fastighetsavdelningens arbete som helhet fortgick oförminskat under pandemin, men en del arbeten och projekt dirigerades om till följd av stängningar och införda restriktioner vid vissa verksamheter. Kostnaderna för räntor och avskrivningar underskred budget med sammanlagt 278 000 euro (räntor 123 000 euro och avskrivningar 155 000 euro) på grund av att alla planerade investeringar inte genomfördes.

Samhällstekniska avdelningen (exklusive VA-verket), drift

Samhällstekniska avdelningens årsbidrag är - 2 904 200 euro, vilket är 369 300 euro bättre än budgeterat. Årets resultat inklusive avskrivningar visar ett överskott om 421 800 euro.

Mätningseenheten visar ett överskott om 134 100 euro främst beroende på lägre personalkostnader då planerad säsongsanställning inte kunde verkställas och högre arrendeintäkter än budgeterat efter en försiktig budgetering.

Markenheten visar ett överskott om 287 700 euro främst beroende på lägre personalkostnader med anledning av försenade rekryteringar på grund av pandemin, lägre avskrivningar, högre intäkter för försäljning av ris och massaved, högre sjukförsäkringsersättningar samt icke budgeterade intäkter för friköp av parkeringsplatser och en bytestraktor. Lägre kostnader om cirka 132 500 euro för vinterunderhållet kompenserade merparten av de obudgeterade kostnaderna för tjärasfalt om 185 200 euro.

Infrastruktursektorn erbjöd vid årsskiftet 8 lediga egnahemstomter och 7 övriga tomter för byggnation. Utöver dessa var 28 egnahemstomter och 5 övriga tomter reserverade.

Investeringar Infrastrukturnämnden exkl. VA-verket	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok- bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
Inkomster		770 000	0	770 000	170 046	-599 954		
Utgifter		-6 805 000	-756 428	-7 561 428	-2 190 224	5 371 204		
Netto		-6 035 000	-756 428	-6 791 428	-2 020 179	4 771 249		
50001 Nytt bostadsområde, S. Lilläng								
Inkomster								
Utgifter	-1 030 000	-700 000	-242 740	-942 740	-629 757	312 983	-91 696	-721 453
Netto	-1 030 000	-700 000	-242 740	-942 740	-629 757	312 983	-91 696	-721 453
50016 Trafikljus, Storag- Ålandsv								
Inkomster								
Utgifter		-200 000		-200 000	-128 733	71 267		
Netto		-200 000		-200 000	-128 733	71 267		
50185 Koordinat- o höjdsystem								
Inkomster								
Utgifter	-60 000	-20 000		-20 000	-15 655	4 345	-53 858	-69 512
Netto	-60 000	-20 000		-20 000	-15 655	4 345	-53 858	-69 512
50249 Gc-vägar och gångstigar								
Inkomster								
Utgifter		-100 000		-100 000	-34 536	65 464		
Netto		-100 000		-100 000	-34 536	65 464		
52039 Upphandling traktor								
Inkomster								
Utgifter			-75 000	-75 000	-60 709	14 291		
Netto			-75 000	-75 000	-60 709	14 291		
52040 Sopmaskin								
Inkomster								
Utgifter			-40 000	-40 000	-33 351	6 649		
Netto			-40 000	-40 000	-33 351	6 649		
59900 Projekteringar								
Inkomster								
Utgifter		-130 000		-130 000	0	130 000		
Netto		-130 000		-130 000	0	130 000		
59995 Gatuarbeten efter VA-grävningar								
Inkomster								
Utgifter		-200 000	150 000	-50 000	0	50 000		
Netto		-200 000	150 000	-50 000	0	50 000		
59999 Ospecificerat								
Inkomster								
Utgifter		-1 150 000	417 697	-732 303	0	732 303		
Netto		-1 150 000	417 697	-732 303	0	732 303		
60005 Mariebad, grundreovering								
Inkomster		600 000		600 000	0	-600 000		
Utgifter		-4 100 000		-4 100 000	0	4 100 000		
Netto		-3 500 000		-3 500 000	0	3 500 000		

Investeringar Infrastrukturnämnden exkl. VA-verket	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok- bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
60013 Strandnäs norra, nytt skolbibliotek								
Inkomster								
Utgifter	-825 000		-764 600	-764 600	-772 113	-7 513	-60 400	-832 513
Netto	-825 000		-764 600	-764 600	-772 113	-7 513	-60 400	-832 513
60063 Ytternäs skola, utbyggnad klassrum								
Inkomster								
Utgifter					-25 485	-25 485		
Netto					-25 485	-25 485		
60065 St. Göranshemmet								
Inkomster								
Utgifter					-221	-221		
Netto					-221	-221		
60066 Strandnäs s, LB04								
Inkomster								
Utgifter					-6 989	-6 989		
Netto					-6 989	-6 989		
60068 Nytt daghem, Strandnäs								
Inkomster								
Utgifter					-31 379	-31 379		
Netto					-31 379	-31 379		
60069 Stadshuset, ventilationsutredning								
Inkomster								
Utgifter					-15 153	-15 153		
Netto					-15 153	-15 153		
60409 Mariebad, styrning reningsprocess								
Inkomster								
Utgifter			-51 785	-51 785	-63 234	-11 449		
Netto			-51 785	-51 785	-63 234	-11 449		
70715 Hindersbölevägen								
Inkomster								
Utgifter					-41 324	-41 324		
Netto					-41 324	-41 324		
70719 Östernäsvägen, Genv-Alv								
Inkomster								
Utgifter			-150 000	-150 000	-140 353	9 647		
Netto			-150 000	-150 000	-140 353	9 647		
83106 Transportbil								
Inkomster								
Utgifter		-35 000		-35 000	-21 187	13 813		
Netto		-35 000		-35 000	-21 187	13 813		
83108 Ambulans								
Inkomster		170 000		170 000	170 046	46		
Utgifter		-170 000		-170 000	-170 046	-46		
Netto		0		0	0	0		

Räddningsverket, investeringar

En ny ambulans anskaffades för 170 000 euro i enlighet med budgeten och med full finansiering genom Ålands hälso- och sjukvård. En ny mindre transportbil köptes för 21 000 euro.

Fastighetsavdelningen, investeringar

En ljusgård byggdes om till ett bibliotek med nytt tak i Strandnäs skola norra. Projektets utgifter för året blev 772 100 euro. De totala utgifterna blev 833 000 euro och för projektet finns en separat slutrapport. Av det budgeterade anslaget om 1 000 000 euro för ospecificerat användes 302 700 genom en omDisposition som en tilläggsfinansiering av biblioteksprojektet.

För den fortsatta projekteringen av Mariebad användes 63 200 euro mot budgeterade 51 800 på grund av tillkommande konstruktionsberäkningar. Projekteringsprocessen försenades ytterligare under året, men slutförandet av konsultuppdraget bör inte medföra ytterligare kostnader. I budgeten fanns också netto 3,5 miljoner euro för en investering, men anslaget användes inte eftersom projekteringen fortgick.

Av det budgeterade anslaget om 100 000 euro för projekteringar användes totalt 79 200 euro för projektering av tillbyggnad av Ytternäs skola, uppgradering av ventilationsanläggning och tak vid Strandnäs skola södra, nytt daghem i Strandnäs och för en utredning över Stadshusets ventilation och värme.

Samhällstekniska avdelningen (exklusive VA-verket), investeringar

Utgifterna för projektet Södra Lillängen blev 313 000 euro lägre än budgeterat. Projektet avslutas och aktiveras först år 2021 eftersom slutliga rater för gata och gatubelysning betalas först efter att restarbeten färdigställts. Projektets totala kostnader under åren 2019–2021 beräknas till 740 000 euro och för projektet finns en separat slutrapport.

Östernäsvägen vid Genvägen och Alvägen byggdes om för 140 400 euro i stort i enlighet med budgeterat. GC-vägar och gångstigar byggdes för 34 500 euro mot budgeterade 100 000 euro. Av budgeterade anslag om 150 000 euro för inköp av maskiner användes 94 100 euro för traktor och sopmaskin, resterande anslag användes inte. Trafikljusen i korsningen Ålandsvägen-Stora gatan förnyades till en utgift om 128 700 euro, 71 300 euro under budgeterat.

Det budgeterade anslaget om 50 000 euro för gatuarbeten efter VA-grävningar täckte utgifterna för upprustning av gatans överbyggnad vid Hindersbölevägen efter sanering av vatten- och avloppsledning.

Ett treårigt projekt med att byta stadens höjd- och koordinatsystem slutfördes. Under året underskreds budgeten, men de totala utgifterna blev 69 500 euro mot budgeterade 60 000 euro.

Verksamhet: VA-verket Enhet: Euro

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Försäljningsintäkter	4 276 025		4 276 025	4 068 808	-207 218	4 244 737
Avgiftsintäkter				-18	-18	
Övriga verksamhetsintäkter	192 438		192 438	184 115	-8 324	169 501
Interna verksamhetsintäkter	270 066	145 885	415 950	350 334	-65 616	353 459
VERKSAMHETSINTÄKTER	4 738 529	145 885	4 884 414	4 603 239	-281 176	4 767 696
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	52 727		52 727	59 608	6 881	47 641
Löner och arvoden	-533 988		-533 988	-553 126	-19 138	-547 793
Pensionskostnader	-112 224	-22 686	-134 910	-133 785	1 125	-114 726
Övriga lönebikostnader	-20 112		-20 112	-19 223	889	-17 945
Lönebikostnader	-132 336	-22 686	-155 022	-153 008	2 014	-132 671
Personalkostnader	-666 324	-22 686	-689 010	-706 134	-17 124	-680 464
Köp av tjänster	-355 866		-355 866	-358 231	-2 365	-297 157
Material, förnödenheter och varor	-1 559 790		-1 559 790	-1 475 323	84 467	-1 462 582
Övriga verksamhetskostnader	-12 446		-12 446	-18 611	-6 164	-25 494
Interna verksamhetskostnader	-780 408	-145 885	-926 293	-861 148	65 145	-867 674
- därav internhyra	-51 036		-51 036	-51 036	0	-50 331
- därav kost- och lokalservice	-5 729		-5 729	-5 729	0	-5 465
- därav centrala it kostnader	-21 534		-21 534	-21 534	0	-20 372
VERKSAMHETSKOSTNADER	-3 374 834	-168 571	-3 543 405	-3 419 446	123 960	-3 333 371
VERKSAMHETSBIDRAG	1 416 422	-22 686	1 393 736	1 243 401	-150 335	1 481 966
Årsbidrag	1 416 422	-22 686	1 393 736	1 243 401	-150 335	1 481 966
Planenliga avskrivningar	-998 422		-998 422	-973 768	24 654	-947 073
Avskrivningar och nedskrivningar	-998 422		-998 422	-973 768	24 654	-947 073
ÅRETS RESULTAT	418 000	-22 686	395 314	269 633	-125 681	534 893
Årets överskott (underskott)	418 000	-22 686	395 314	269 633	-125 681	534 893

Samhällstekniska avdelningen, VA-verket, drift

VA-verket, som är ett separat anslag, visar ett positivt resultat om 269 600 euro, vilket dock är 125 700 euro sämre än budgeterat, främst med anledning av att de sammanlagda intäkterna för vatten- och avloppstjänster blev 207 200 euro lägre än budgeterat. Resultatet överförs till kommande år.

Försäljningen av vatten minskade med 126 000 euro i förhållande till budgeterat, motsvarande cirka 30 000 m³ eller cirka 4 % jämfört med föregående år, som en direkt konsekvens av lägre aktiviteter hos stadens besöksnärings. De lägre intäkterna för vatten- och avloppstjänsterna kompensades till stor del av lägre materialkostnader, där kostnaderna för inköp av vatten var 84 500 euro lägre än budgeterat.

Totalt renades cirka 2,3 miljoner m³ inkommande avloppsvatten (cirka 75 % av flödeskapaciteten) i Lotsbroverket. Mängden avloppsvatten från samarbetskommunerna var cirka 0,6 miljoner m³, vilket är cirka 27 % av det totala inkommande flödet till verket. Lotsbroverkets reningsprocess fungerade planenligt och utsläppsvillkoren i miljötillståndet uppfylldes på årsbasis väl. Livsmedelsindustrins andel av belastningen av närings- och syreförbrukande ämnen i det inkommande avloppsvattnet är cirka 20 %. Den totala belastningen av närings- och syreförbrukande ämnen till Lotsbroverket ligger nu vid eller något över den teoretiska dimensionerande belastningen.

VA-Verket

RESULTATRÄKNING	Budget	Bokslut	Bokslut
Belopp i euro	2020	2020	2019
Omsättning	4 691 975,70	4 419 123,78	4 598 195,28
Tillverkning för eget bruk	52 726,92	59 608,32	47 641,02
Övriga rörelseintäkter	192 438,49	184 114,73	169 500,54
Material och tjänster			
Material, förnödenheter och varor	-1 559 789,86	-1 475 353,27	-1 464 997,73
Köp av tjänster	-797 025,27	-734 214,54	-666 295,66
Personalkostnader			
Löner och arvoden	-533 988,00	-553 125,68	-547 793,00
Lönebikostnader			
Pensionskostnader	-134 910,00	-133 785,25	-114 725,69
Övriga lönebikostnader	-20 112,00	-19 222,60	-17 945,45
Avskrivningar enligt plan	-998 422,08	-973 768,08	-947 073,11
Övriga rörelsekostnader	-63 482,05	-69 646,23	-75 824,58
Rörelseöverskott (-underskott)	829 411,85	703 731,18	980 681,62
Finansiella intäkter och kostnader			
Till kommunen betalda räntekostnader	-115 899,96	-115 899,96	-127 590,96
Ersättning för grundkapitalet	-318 198,00	-318 198,00	-318 197,52
Överskott (underskott) före extraordinära poster	395 313,89	269 633,22	534 893,14
Extraordinära intäkter och kostnader	0,00	0,00	0,00
Överskott (underskott) före reserver	395 313,89	269 633,22	534 893,14
Förändring av reserver	0,00	0,00	0,00
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	395 313,89	269 633,22	534 893,14
Investering			
Investeringsinkomster	0,00	13 349,24	40 258,70
Investeringsutgifter	-2 430 000,00	-1 264 107,84	-858 273,80
Investeringsnetto	-2 430 000,00	-1 250 758,60	-818 015,10

BALANSRÄKNING

Belopp i euro per 31.12	Bokslut	Bokslut
	2020	2019
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar		
Byggnader	2 258 361,89	2 411 874,57
Fasta konstruktioner och anläggningar	12 076 366,41	12 131 821,59
Maskiner och inventarier	554 412,68	579 427,26
Pågående nyanläggningar	563 040,29	52 067,33
Placeringar		
Övriga fordringar	12 276,43	11 496,43
S:A BESTÅENDE AKTIVA	15 464 457,70	15 186 687,18
RÖRLIGA AKTIVA		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	940 779,91	847 380,33
Övriga fordringar	-140 272,97	-128 925,84
S:A RÖRLIGA AKTIVA	800 506,94	718 454,49
SUMMA AKTIVA	16 264 964,64	15 905 141,67
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Grundkapital	-7 954 938,13	-7 954 938,13
Tidigare års över/underskott	-3 776 360,56	-3 241 467,42
Årets resultat	-269 633,22	-534 893,14
S:A EGET KAPITAL	-12 000 931,91	-11 731 298,69
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Lån från kommunen	-3 906 856,47	-3 787 461,91
Leverantörsskulder	-267 539,02	-288 843,67
Övriga skulder	-11 730,24	-21 042,58
Resultatregleringar	-77 907,00	-76 494,82
S:A FRÄMMANDE KAPITAL	-4 264 032,73	-4 173 842,98
SUMMA PASSIVA	-16 264 964,64	-15 905 141,67

VA-Verket

FINANSIERINGSANALYS

Belopp i euro

	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Kassaflödet i verksamheten		
Rörelseöverskott	703 731,18	980 681,62
Avskrivningar	973 768,08	947 073,11
Finansiella intäkter och kostnader	-434 097,96	-445 788,48
Rättelseposter till internt tillförda medel	0,00	0,00
	1 243 401,30	1 481 966,25
Investeringskassaflöde		
Investeringsutgifter	-1 264 107,84	-858 273,80
Finansieringsandelar för investeringar	13 349,24	40 258,70
	-1 250 758,60	-818 015,10
Finansieringskassaflöde		
Förändring i utlåningen		
Ökning (-)/Minskning (+) av utlåningen	-780,00	0,00
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning/minskning av långfristiga lån	0,00	0,00
Ökning/minskning av kortfristiga lån från kommunen	119 394,56	-848 524,60
Förändringar i eget kapital	0,00	0,00
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändringar av fordringar på övriga	-82 052,45	236 329,37
Förändringar av räntefria skulder till övriga	-29 204,81	-51 755,92
	7 357,30	-663 951,15
Förändring av likvida medel	0,00	0,00
Likvida medel 31.12	0,00	0,00
Likvida medel 01.01	0,00	0,00
Förändring	0,00	0,00
Finansiella nyckeltal:		
VA-verkets årsresultat, milj. euro	0,3	0,5
Kassamedel 31.12 milj. euro	0	0
Soliditetsgrad i procent	73,8 %	73,8 %
Nettolån 31 dec. i milj. euro	3,5	3,5
Lånestock 31.12 milj. euro	3,9	3,8
Lån euro/invånare	334	324
Verksamhetsintäkter i procent av verksamhetskostnaderna	157,3 %	167,9 %

Investeringar VA-verket	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok-bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
Inkomster		0	0	0	13 349	13 349		
Utgifter		-2 115 000	-315 000	-2 430 000	-1 264 108	1 165 892		
Netto		-2 115 000	-315 000	-2 430 000	-1 250 759	1 179 241		
50001 Nytt bostadsområde, S. Lilläng								
Inkomster								
Utgifter	-630 000	-315 000	-295 000	-610 000	-309 123	300 877	0	-309 123
Netto	-630 000	-315 000	-295 000	-610 000	-309 123	300 877	0	-309 123
57022 Genvägen								
Inkomster								
Utgifter	-100 000		-20 000	-20 000	-71 162	-51 162	-52 067	-123 229
Netto	-100 000		-20 000	-20 000	-71 162	-51 162	-52 067	-123 229
70502 Pumpstationer, uppgradering								
Inkomster								
Utgifter		-30 000		-30 000	-25 894	4 106		
Netto		-30 000		-30 000	-25 894	4 106		
70507 Stamavlopp								
Inkomster								
Utgifter	-800 000	-400 000		-400 000	-1 600	398 400	0	-1 600
Netto	-800 000	-400 000		-400 000	-1 600	398 400	0	-1 600
70569 Ceders pumpstation								
Inkomster								
Utgifter		-400 000		-400 000		400 000		
Netto		-400 000		-400 000		400 000		
70668 Brunnar, ventiler, lednings								
Inkomster								
Utgifter		-80 000		-80 000	-112 496	-32 496		
Netto		-80 000		-80 000	-112 496	-32 496		
70715 Hindersbölevägen								
Inkomster								
Utgifter			-100 000	-100 000	-76 752	23 248		
Netto			-100 000	-100 000	-76 752	23 248		
70718 Ätthagsstigen								
Inkomster								
Utgifter		-200 000	100 000	-100 000	-98 463	1 537		
Netto		-200 000	100 000	-100 000	-98 463	1 537		
70719 Östernäsvägen, Genv-Alv								
Inkomster								
Utgifter		-230 000	40 000	-190 000	-118 669	71 331		
Netto		-230 000	40 000	-190 000	-118 669	71 331		
70720 Lemlandsvägen, R.kiosk-Nabben								
Inkomster								
Utgifter		-160 000		-160 000	-171 766	-11 766		
Netto		-160 000		-160 000	-171 766	-11 766		

Investeringar VA-verket	Total budget	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget eft. ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik.bok-bud 2020	Utfall tidigare år	Utfall totalt
70721 Nygatan/Ö.Skolgatan								
Inkomster								
Utgifter		-230 000		-230 000	-174 175	55 825		
Netto		-230 000		-230 000	-174 175	55 825		
70722 Lotsbroverket, maskinutrustning								
Inkomster					13 349	13 349		
Utgifter		-40 000		-40 000	-42 896	-2 896		
Netto		-40 000		-40 000	-29 546	10 454		
74900 Anslutningsavgifter								
Inkomster								
Utgifter					-1 390	-1 390		
Netto					-1 390	-1 390		
75500 Vattenmätare								
Inkomster								
Utgifter		-30 000	-40 000	-70 000	-59 723	10 277		
Netto		-30 000	-40 000	-70 000	-59 723	10 277		

Samhällstekniska avdelningen, VA-verket, investeringar

Utgifterna för utbyggnad av VA-ledningar vid Södra Lillängen blev 300 900 euro lägre än budgeterat. Projekt Genvägen som startades år 2019 överskred budgeten för året. Med en totalbudget om 100 000 euro för två år blev utfallet 123 200 euro. Utgifterna för brunnar och ventiler överskred budgeten med 32 500 euro medan projekt Östernäsvägen vid Genvägen och Alvägen underskred budgeten med 71 300 euro. Resterande utgifter för projekten Hindersbölevägen och Nygatan/Östra Skolgatan, som fortsatte över årsskiftet, budgeterades på nytt för år 2021. Anslagen för projekten Stamavlopp och Ceders pumpstation användes inte eftersom projekten flyttades fram.

Under året sanerades cirka 1 km gamla vatten- och avloppsledningar samt cirka 0,5 km dagvattenledningar.

Lotsbroverket i Mariefhamn

Fastighetsavdelningen

RESULTATRÄKNING	Budget	Bokslut	Bokslut
Belopp i euro	2020	2020	2019
Omsättning	225 221,69	170 900,57	191 652,16
Tillverkning för eget bruk	0,00	0,00	-544,09
Övriga rörelseintäkter	8 378 772,41	8 350 407,55	8 254 127,43
Material och tjänster			
Material, förnödenheter och varor	-1 489 390,94	-1 443 451,20	-1 567 909,27
Köp av tjänster	-1 778 159,33	-2 028 573,06	-2 195 756,27
Material och tjänster totalt	-3 267 550,27	-3 472 024,26	-3 763 665,54
Personalkostnader			
Löner och arvoden	-476 580,00	-407 488,84	-368 928,32
Lönebikostnader			
Pensionskostnader	-112 739,04	-98 467,41	-76 693,40
Övriga lönebikostnader	-17 952,00	-13 762,55	-11 581,09
Personalkostnader totalt	-607 271,04	-519 718,80	-457 202,81
Avskrivningar enligt plan	-2 679 610,04	-2 524 659,22	-2 556 003,89
Övriga rörelsekostnader	-683 638,44	-332 301,77	-379 834,32
Rörelseöverskott (-underskott)	1 365 924,31	1 672 604,07	1 288 528,94
Finansiella intäkter och kostnader			
Till kommunen betalda räntekostnader	-1 078 552,48	-955 582,05	-996 923,66
Övriga finansiella kostnader	-298 722,96	-298 722,96	-297 456,00
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-1 377 275,44	-1 254 305,01	-1 294 379,66
Överskott (underskott) före extraordinära poster	-11 351,13	418 299,06	-5 850,72
Extraordinära intäkter och kostnader	0,00	0,00	0,00
Överskott (underskott) före reserver	-11 351,13	418 299,06	-5 850,72
Förändring av reserver	0,00	0,00	0,00
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-11 351,13	418 299,06	-5 850,72
Investering			
Investeringsinkomster	0,00	0,00	0,00
Investeringsutgifter	-5 713 688,00	-914 574,43	-287 244,38
Investeringsnetto	-5 713 688,00	-914 574,43	-287 244,38

Fastighetsavdelningen		
BALANSRÄKNING	Bokslut	Bokslut
Belopp i euro per 31.12	2020	2019
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Övriga utgifter med lång verkningstid	0,00	0,00
Materiella tillgångar		
Byggnader	47 292 574,94	49 331 451,67
Fasta konstruktioner och anläggningar	140 328,18	172 047,91
Övriga materiella tillgångar	275 504,93	354 906,84
Pågående nyanläggningar	347 564,84	265 503,25
Placeringar		
Övriga fordringar	478 702,48	483 142,64
S:A BESTÅENDE AKTIVA	48 534 675,37	50 607 052,31
RÖRLIGA AKTIVA		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	23 270,72	6 575,28
Övriga fordringar	103 186,60	125 541,78
S:A RÖRLIGA AKTIVA	126 457,32	132 117,06
AKTIVA TOTALT	48 661 132,69	50 739 169,37
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Grundkapital	-37 093 099,58	-37 093 099,58
Tidigare års över/underskott	1 079 449,81	1 073 599,09
Årets resultat	-418 299,06	5 850,72
S:A EGET KAPITAL	-36 431 948,83	-36 013 649,77
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Övriga skulder	-7 906,00	-8 279,60
Kortfristigt		
Lån från kommunen	-11 640 915,09	-14 213 541,61
Erhållna förskott	-1 348,02	-1 549,63
Leverantörsskulder	-468 775,26	-433 973,91
Övriga skulder	-34 089,49	-12 077,84
Resultatregleringar	-76 150,00	-56 097,01
S:A FRÄMMANDE KAPITAL	-12 229 183,86	-14 725 519,60
PASSIVA TOTALT	-48 661 132,69	-50 739 169,37

Måluppfyllelse

Ekonomisk hållbarhet

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

Med kontinuerligt förebyggande underhåll kan trivsamma skolor och daghem erbjudas.

- Det förebyggande fastighetsunderhållet är ett löpande arbete. Under sommaren renoverades bland annat 5 st klassrum i Ytternäs och 2021 renoveras ytterligare 5 klassrum i Ytternäs skola. Träfasaden på Övernäs högstadieskola slipades och oljades och en fönsterrenovering på Övernäs lågstadieskola påbörjades och fortsätter under 2021.

Fortsatt planering, projektering och påbörjad produktion av det nya daghemmet vid Strandnäs skola tillsammans med barnomsorgen och bildningssektorn.

- Projektet fortgick planenligt. Arbetsgruppen höll 12 planeringsmöten och tog fram skissritningar och en budget, vilka godkändes av fullmäktige.

Staden deltar i landskapsregeringens arbete att ta fram ett trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafiken

- Landskapsregeringen tar över ansvaret för all kollektivtrafik på Åland inklusive stadens trafik från och med den 1.1.2022. Kollektivtrafiken i staden blir en del av den framtida tätortstrafiken i vilken ingår också tätorter i Jomala och den nuvarande trafiken till Järsö. Infrastrukturnämnden gav i 92 § den 26.11.2020 ett utlåtande över förslaget till det första trafikförsörjningsprogrammet för Åland för åren 2022–2023.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

Byggnader som inte behövs för stadens egen verksamhet avyttras. Infrastrukturnämnden ombesörjer egna planeringsförslag för att snabba upp processen.

- Strandnäs gård såldes under året. Det finns byggnader där stadens egna verksamheter inte har behov av ytor. Bland annat står fd rådhuset utan nyttjare och stadens utrymmen vid Nyfahlers samt Tallbacken hyrs i sin helhet ut till KST från årsskiftet 2020/2021. Ett förslag till försäljning av fd Rådhuset togs fram.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Deltagande i olika kultur- och sportaktiviteter uppmuntras.

- Kansliet: Kansliet deltog inte i kultur- och sportaktiviteter till följd av pandemin.
- Räddningsverket: Räddningsverket deltog inte i idrottsevenemang till följd av pandemin.
- Fastighetsavdelningen: Fastighetsavdelningen deltog inte i kultur- och sportaktiviteter under året.
- Samhällstekniska avdelningen: Gemensamma aktiviteter kunde inte ordnas för personalen under året.

Staden ska erbjuda sina anställda goda möjligheter till fortbildning.

- Kansliet: Kanslipersonalen deltog inte i fortbildning.
- Räddningsverket: Två förmän genomförde yrkesexamen för arbete som teamledare. En medarbetare genomförde kurs i olycksförebyggande arbete steg A. En medarbetare genomförde kurs i räddningsledning steg A. En medarbetare genomförde kurs i brandplatsundersökning. Räddningsverket som helhet deltog i mån av möjlighet i de fortbildningstillfällen som staden erbjöd.
- Fastighetsavdelningen: En medarbetare genomförde kursen vattenkort, vilket är ett krav avseende driften vid Mariebad. Personal deltog i mån av tid i de kurser och seminarier i offentlig upphandling som Kommunalförbundet höll. Den tekniska driften vid avdelningen genomgick utbildning i drift och skötsel av brandlarmscentraler.
- Samhällstekniska avdelningen: Under året kunde endast ett begränsat antal tillfällen för fortbildning ordnas. En del av personalen kunde delta i föreläsningar som ordnades med olika webbapplikationer.

Inom sektorn görs regelbundna kontroller av arbetsplatsens säkerhet. Arbetsledningen utför dessa tillsammans med personalen för att kartlägga, dokumentera och åtgärda eventuella brister i arbetsmiljön.

- Kansliet: Brister i arbetsmiljön diskuterades under utvecklingssamtalen och åtgärdades om sådana fanns.
- Räddningsverket: Arbetsplatsens säkerhet kontrollerades regelbundet under året och brister åtgärdades snarast möjligt. Rutiner för regelbunden kontroll av utrustning finns.
- Fastighetsavdelningen: Arbetsplatsens säkerhet diskuterades och kontrollerades regelbundet. För de kemikalier som används finns säkerhetsdatablad och för kemikaliehanteringen vid Mariebad finns särskilda rutiner.
- Samhällstekniska avdelningen: Arbetsplatsernas säkerhet och utrustning kontrolleras regelbundet. Säkerhetsdatablad hålls tillgängliga för kemikalier som används i de olika verksamheterna.

Praktisk vägledning ges till personal i ledande ställning hur man hanterar trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.

- Kansliet: Stadens principer efterföljdes och stöd anlätades vid behov.
- Räddningsverket: Räddningsverket fortsatte arbetet med värdegrunder och hur man hanterar osakligt bemötande och trakasserier på arbetsplatsen. Detta är ett arbete som pågår kontinuerligt och inget slutdatum finns. Inledande arbete med HBTQIA - certifiering påbörjades.
- Fastighetsavdelningen: Personalen informerades löpande och vid arbetsintervjuer framhölls detta tydligt. Trakasserier och sexuella trakasserier diskuterades även vid avdelningsmöte.
- Samhällstekniska avdelningen: Gällande anvisningar och principer tillämpades och stöd från personalkansliet och företagshälsovården anlätades vid behov.

Utvecklingssamtal hålls med varje anställd.

- Kansliet: Utvecklingssamtal hölls med alla anställda.
- Räddningsverket: Utvecklingssamtal hölls med alla anställda.
- Fastighetsavdelningen: Utvecklingssamtal hölls med alla anställda.
- Samhällstekniska avdelningen: Utvecklingssamtal hölls med alla anställda utom några som var långtidslediga.

Social hållbarhet

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

Arbetet med att göra stadens byggnader och anläggningar tillgängliga fortgår.

- Tillgänglighet i befintliga byggnader hanteras löpande. Under året byggdes bland annat två toaletter, varav en handikapptoalett, vid Bollhalla. Automatiska dörrstängare installerades vid Trobergshemmet. Tillgänglighet ingår också löpande i planeringen av byggprojekt.

E-tjänsterna inom staden utvecklas kontinuerligt

- E-tjänster för fyrverkeritillstånd samt anmälan om offentlig nöjeställning togs i bruk på stadens hemsida. Implementering av stadens rekryteringsverktyg "Kuntarekry" pågick under året och kommer att vara till räddningsverkets fördel. För internt bruk togs en e-tjänst för tillsynsändamål i bruk. Detta bidrog till kvalitetssäkring av de regelbundna brandsynerna.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

Staden ska underlätta integration för nyinflyttade

- Deltagande i integrationsprojekt såsom diskussionstillfällen med nyinflyttade och presentation av verksamheten kunde inte genomföras till följd av pandemin.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

Staden skall ha en lättillgänglig räddningstjänst.

- Stadens räddningstjänst var lättillgänglig trots restriktioner till följd av pandemin. Tillgänglighet fanns via e-post och telefon dygnet runt samt tydlig information fanns vid avdelningens entrédörrar. Räddningsverket kunde inte synas i gatubilden på samma sätt som tidigare då verksamheten isolerade sig till följd av risk för smitta i verksamheten. Räddningsverket höll pandemin till trots en effektiv servicenivå gentemot medborgarna, vilket garanterade en snabb och professionell hjälp dygnet runt.

Staden skall ha en effektiv beredskapsplanering för bränder och olyckor.

- Arbetet med en pandemiplan för räddningsverket pågick under året. Tanken är att den ska vidareutvecklas för ett bredare användningsområde. En arbetsgrupp tillsatt av landskapsregeringen och som leds av representant från räddningsverket fick i uppdrag att ta fram åtgärder på de problem som uppdagades till följd av Alfrida-gruppens rapport. Arbetet utökades till följd av flertalet större olyckor under året samt den pågående pandemin. Beredskapsplanering för normala typolyckor utvecklades under året till följd av verksamhetsförändringar i de två åländska räddningsdistrikten.

Staden skall ha ett effektivt olycksförebyggande arbete.

- Det olycksförebyggande arbetet utvecklas hela tiden. En elektronisk plattform för brandsyn togs i bruk vilket stärker kvalitetssäkringen i arbetet. Plattformen bidrog även till ökad effektivitet i tillsynsarbetet. Under hösten tillsattes en ordinarie brandinspektör vilket gav bättre resurser för den förebyggande funktionen.

Åtgärder för att utveckla och förbättra stadens gatubelysning vidtas årligen

- Ett antal gamla belysningsarmaturer ersattes med LED-armaturer. Med undantag av några enskilda armaturer är nu alla gamla kvicksilverarmaturerna utbytta. Nya energieffektiva armaturer har lett till sjunkande trend i elförbrukningen trots att antal armaturer har ökat.

Miljömässig hållbarhet

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

Räddningsverket bedriver ett aktivt miljö- och hållbarhetsarbete

- Arbetet med att minska energiförbrukningen fortgår stegvis. Driftoptimering i samarbete med fastighetsavdelningen genomfördes vilket minskade energiåtgången i räddningsstationen. Miljökrav ställdes vid upphandling av fordon i den mån det var möjligt.

Ett antal uppsamlingskärl för avfall i det offentliga rummet förnyas årligen

- De sista av stadens gamla öppna sopkärl i parkområden ersattes med kärl med lock. Åtgärden minskar nedskräpningen då fåglarna förhindras att dra ut sopor från kärlen. Planen är att placera även ett antal kärl med tre sorteringsfack i centrumområden.

Byggnaders värmesystem och ventilationssystem driftoptimeras samt övervakningen av samtliga anläggningar optimeras.

- För samtliga byggnader med fastighetsteknik pågår ett flerårigt övergripande arbete. Under året gjordes en översyn av temperaturkurvor för radiatorer och ventilation. Generellt för fastighetsbeståndet genomfördes en optimering av drifttider för fastighetstekniken för att korrelera med de tider då verksamheterna nyttjar byggnaderna. Under året minskade den årsgraddagtalskorrigerade fjärrvärmeförbrukningen med nästan 19 % och minskningen påverkades endast marginellt av pandemin. I stället är det genomförda åtgärder för driftoptimering i kombination med ett vädermässigt mildt år som medfört minskningen.

Nyckeltal

	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Våningsyta m ² per invånare	6.3	6.4	6.3
Investeringar i fastigheter/invånare	437	78	24
Driftkostnader för fastighetsförvaltningen/invånare	722	692	710
Våningsyta m ² per elev i skolorna	18.4	18.3	15.7
Lokalkostnad för skolorna per elev	1 046	1 274	1 381
Lokalkostnad per m ²	79,90	108,04	112,68
Värmekostnad per m ²	9,47	7,39	9,01
Elkostnad per m ²	9,02	7,93	8,74
Gator m ²	646 900	646 900	641 598
Driftkostnader för vinterunderhåll	220 000	47 957	277 562
Driftkostnader för vinterunderhåll/invånare	19	4	24
Driftkostnader för gatuunderhåll	782 246	1 380 711	972 049
Driftkostnader för gatuunderhåll/invånare	66	118	82
Driftkostnader för gång- o cykelbana samt trottoar	178 467	157 774	176 660
Driftkostnader för gång- o cykelbana samt trottoar/invånare.	15	13	15
Driftkostnader för parker	535 787	535 787	485 497
Driftkostnader för parker/invånare	45	46	41
Driftkostnader för övriga grönområden	264 484	294 576	319 383
Driftkostnader för övriga grönområden/invånare	22	25	27
Driftkostnader för badplatser	87 379	93 789	88 369
Driftkostnader för badplatser/invånare	7	8	8
Driftkostnader för gatubelysning	293 460	372 728	372 137
Energiförbrukning för gatubelysning kWh	1 900 000	1 799 250	1 797 474
Energikostnad för gatubelysning	207 460	201 425	201 770
Belysningspunkter gator	4 516	4 570	4 515
Driftkostnader för gatubelysning/invånare	25	32	32
Driftkostnader för stadsbussen	366 300	345 882	353 883
Driftkostnader för stadsbussen/invånare	25	30	30
Passagerare på stadsbussen	80 000	47 747	77 499
Parkeringsböter	1 800	1 317	1 797
Abonnenter vid Vattenverket	2 870	2 885	2 888
Abonnenter som är storförbrukare	200	226	212
Inköpt vattenmängd m ³	1 020 000	964 811	920 220
Svinn m ³	230 000	222 868	172 054
Såld vattenmängd m ³	790 000	741 943	773 755
Såld vattenmängd m ³ totalt/invånare	69	63	66
Anslutna abonnenter vid Avloppsverket	2 850	2 806	2 789
Avloppsvattenmängd totalt m ³	1 360 000	1 334 986	1 408 178

	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Larm totalt vid Räddningsverket	3 000	2 889	2 914
Räddningstjänstuppdrag	390	256	246
Ambulansutryckningar	2 650	2 633	2 668
Dubbla ambulanslarm	420	485	427
Trippla ambulanslarm	55	48	44
Akutbilsuppdrag	700	841	769
Brandsyner	410	410	403
Räddningsverket, kostnad per invånare	187	201	181
Räddningsverket, kostnad/inv. exkl. interna överf. o avskr.	176	193	174
Larm vid Strandnäs FBK	90	97	102
Manskap per larm i medeltal hos Strandnäs FBK	8	7	7
Övningar hos Strandnäs FBK	35	29	46
Deltagare per övning hos Strandnäs FBK	15	19	16
Kursdeltagare totalt	1 800	910	1 667
Utbildningsdagar totalt	165	99	186
Antal sjöfartskurser	40	34	47
Antal övriga brandskyddskurser	65	19	71
Antal kurser i sjukvård	25	16	15

Personal vid Räddningsverket.

Byggnadsnämnden

Nämndordförande: Camilla Hägglund-Palmqvist

Byggnadsinspektör: Leif Andersson

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Verksamheten är lagstadgad och närmare beskriven i plan och bygglagen och förordningen.

Byggnadsnämnden ska övervaka byggandet med hänsyn till det allmänna intresset och kontrollera att antagna planer följs, behandla ansökningar om bygglov och andra tillstånd, övervaka att gällande bestämmelser och givna tillstånd följs och att underhållet av byggnader sköts samt ansvara för rådgivning i byggnadsfrågor ordnas av kommunen. Nämnden rapporterar byggnadsstatistik och tillhandahåller uppgifter om fastigheter och bestämmelser som berör dessa.

Byggnadsinspektionen är byggnadsnämndens berednings och verkställighets organ.

Vy över Torggatan.

Utfall drift och investering

Verksamhet: Byggnadsnämnden *Enhet: Euro*

	Grundbudget 2020	Ändr. i budget 2020	Budget efter ändr. 2020	Bokslut 2020	Avvik. bokslut-budg 2020	Bokslut 2019
Försäljningsintäkter	1 000		1 000	1 011	11	1 420
Avgiftsintäkter	125 000		125 000	154 410	29 410	124 826
Övriga verksamhetsintäkter				548	548	3
Interna verksamhetsintäkter				2 146	2 146	951
VERKSAMHETSINTÄKTER	126 000		126 000	158 114	32 114	127 199
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK						1 622
Löner och arvoden	-219 084		-219 084	-150 031	69 053	-176 841
Pensionskostnader	-44 496	-4 962	-49 458	-36 737	12 721	-35 813
Övriga lönebikostnader	-8 256		-8 256	-5 094	3 162	-5 631
Lönebikostnader	-52 752	-4 962	-57 714	-41 831	15 883	-41 444
Personalkostnader	-271 836	-4 962	-276 798	-191 862	84 936	-218 285
Köp av tjänster	-12 690		-12 690	-17 440	-4 750	-12 638
Material, förnödenheter och varor	-18 650		-18 650	-9 979	8 671	-4 457
Övriga verksamhetskostnader	-959		-959	-7	952	-922
Interna verksamhetskostnader	-25 865		-25 865	-25 962	-97	-25 167
- därav internhyra	-13 408		-13 408	-13 408	0	-13 223
- därav centrala it kostnader	-8 407		-8 407	-8 407	0	-7 953
VERKSAMHETSKOSTNADER	-330 000	-4 962	-334 962	-245 250	89 712	-261 468
VERKSAMHETSBIDRAG	-204 000	-4 962	-208 962	-87 137	121 825	-132 647
Årsbidrag	-204 000	-4 962	-208 962	-87 137	121 825	-132 647
ÅRETS RESULTAT	-204 000	-4 962	-208 962	-87 137	121 825	-132 647
Årets överskott (underskott)	-204 000	-4 962	-208 962	-87 137	121 825	-132 647

Orsaken att intäkterna blev över det som budgeterades beror på att ett 8-våningshus samt 2 lägenhetshus i södrastaden och ett stort affärskomplex i city. På personalsidan är det mycket pengar över och det beror på att biträdandebyggnadsinspektörens tjänst varit vakant under hela året 2020 och även granskningsingenjören har varit vakant sedan oktober 2020.

Måluppfyllelse

Ekonomisk hållbarhet

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

Bygglövsansökningar kan göras digitalt.

- De digitala bygglövsansökningarna har inte kommit i gång under året som planerat på grund av att byggnadsinspektionen varit underbemannad under hela året samt att de dataprogram som inhandlades endast har manualer på finska. De åländska lagar och förordningar skiljer sig från rikets. Det är ett mycket tidsödande projekt som kräver inte bara datakunnig personal utan även någon som kan den åländska plan- och bygglagen. Byggnadsinspektionen har varit underbemannad under hela året på grund av att personal har slutat och byggnadsinspektionen inte fått anställa någon ny ordinarie, trots att det finns budgeterat. Biträdande byggnadsinspektör har saknats från byggnadsinspektionen sedan juni 2019 och granskningsingenjören sedan oktober 2020.

Ett genomsnitt de senaste åren är ca 200 tillstånds- och anmälningsärenden, ca 100 godkännanden av arbetsledare och FVA-arbetsledare, inledande möten ca 50 samt ca 300 syner. Behandlingstiden för tillstånd är i snitt 4 veckor. Sedan tillkommer förhandsgranskningar på byggplatsen samt byggrådgivning som har blivit en allt större del av verksamheten.

Byggnadsinspektionens personal har varit under 2018 tills juni 2019, enligt följande: ledande byggnadsinspektör, biträdande byggnadsinspektör, granskningsingenjör, administratör.

Om man tittar på dagens krav är detta ett minimi av personal, då både tolkning och uppföljning av stadsplaner som genom åren har blivit väldigt mycket mera detaljerade. Tolkande av nya lagar, förordningar och regelverk. Bevisligen har byggnadsinspektionen de senaste åren gått på knäna till följd av ökad arbetsbörda, jämför man med samma antal i befolkningen i en kommun på fastlandet så har de mera personal än i Mariehamn.

Social hållbarhet

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

Arkivering av handlingar kommer i fortsättningen även att ske via inscanning vilket underlättar hanteringen till kunden.

- Digitaliseringen av bygglovshandlingar har visat sig varit ett väldigt omfattande jobb som kräver en kopianter och skanner av bra kvalitet. Jobbet visade sig vara mycket tidskrävande, eftersom alla ritningshandlingar har olika format i allt från C5- A0. En del bygglovshandlingar som lämnas in är bristfälliga, där kunden borde ha anlitat professionell hjälp vid uppgörandet. Även här behövs personal.

Nyckeltal

Titel	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Byggnadslov/-tillstånd, totalt	150	150	193
Byggnadslov/-tillstånd, en/tvåfamiljshus	10	9	17
Byggnadslov/-tillstånd, radhus	0	0	0
Byggnadslov/-tillstånd, våningshus	3	5	6
Byggnadslov/-tillstånd, övriga nya byggnader	40	31	28
Byggnadslov/-tillstånd, övriga till- o ombyggnader	97	107	17
Byggnadsvåningsyta m ²	10 400	13 543	13 063
Lägenhetsyta m ²	5 900	6 645	4 364
Lägenheter	65	111	57

Förtroendevalda i nämnder 2020

Stadsutvecklingsnämnden

Ordförande	Barbro Sundback
Vice ordförande	Tom Forsbom
Ledamöter	Dexter mäkelä Siv Forsbom Michele Ferrari Anna Sjöwall Ann Gottberg Pelle Hägglund

Byggnadsnämnden

Ordförande	Camilla Hägglund-Palmqvist
Vice ordförande	Clas-Folke Hansen
Ledamöter	Viveka Landgårds Lasse Welroos Åsa Mattsson

Bildningsnämnden

Ordförande	Henrik Boström
Vice ordförande	Johnny Landström
Ledamöter	Kimmo Mattsson Joanna Isaksson Kristine Dzene Andreas Westmark Lotta Jakobsson Pia Lundén

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande	Erica Sjöström
Vice ordförande	Karl-Johan Fogelström
Ledamöter	Lene-May Lindvall Lotta Kärkkäinen-del Prete Robert Söderdahl Andrea Holm Arn-Henrik Blomqvist Lennart Öfverström

Socialnämnden

Ordförande	Conny Nylund
Vice ordförande	Pernilla Söderlund
Ledamöter	Ulf-Peter Westmark Nina Fellman Tony Wikström Annika Eriksson Simon Holmström Christina Johansson

Infrastrukturnämnden

Ordförande	Julia Birney
Vice ordförande	Jill Fredrickson
Ledamöter	Gunnar Granlund Jessy Eckerman Kaveh Bahar Björn-E Zetterman Björn Hägerstrand Nina Lindfors

Redogörelse över hur stadens interna tillsyn har ordnats

Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut

Kommunens organisation finns fastslagen i förvaltningsstadga, instruktion samt i budget och bokslut.

Anslagsansvarig och godkännare för och inom respektive resultat- och balansräkningsenhet följer förvaltningsstadgan och finns närmare specificerad i godkännanderättslistan.

I förvaltningsstadgan finns även angivet förvaltningschefernas befogenheter och åligganden.

Tjänsteinnehavare med beslutanderätt är skyldig att, i löpande nummerordning, föra förteckning över fattade tjänstemannabeslut. Nämnd, motsvarande organ eller stadsstyrelsen har tagit del av besluten.

Uppnående av mål, tillsyn över användningen av tillgångar, kompetent och tillförlitlig bedömning av lönsamheten

Stadsfullmäktige har godkänt rambudgetering med nettoanslag för driften. Uppföljning av användningen av budgeterade medel, sker kontinuerligt i nämnd eller motsvarande organ. Två tertialuppföljningar behandlas i stadsstyrelsen och delges stadsfullmäktige. För stadsstyrelse/-fullmäktige presenteras hela årets verksamhet i bokslut och verksamhetsberättelse. I verksamhetsberättelsen klargörs även hur verksamhetsidéer och målsättningar uppfyllts.

Finanschefen har fattat beslut om användarrätten till kommunens bankkonton. Vid årsskiftet beställs verifierade saldobesked från respektive bank.

Registrering av leverantörsfakturor samt övriga betalningar sker centralt på finanskansliet.

Hela betalningsrutinen kan inte genomföras av en och samma person. Ansvarig för en betalningsrutin kan inte registrera leverantörsfakturor.

Ordande av riskhantering

Risker i anslutning till verksamhet, investeringar och finansiering bärs i regel av kommunen.

Ekonomiska risker (såsom minskade samfundsskatteintäkter, lånebördan), strategiska risker (såsom finansierings- och borgensåtaganden för bostadsbyggande, näringslivsfrågor), skaderisker (såsom eldsvåda, vattenläckage, andra olyckor) samt verksamhetsrisker (såsom tillräcklig och behörig personal) har vid behov beaktats av behörig instans. Finansieringsriskerna har reducerats genom att finanskansliet följer regelbundet kommunens penningströmmar och likviditet.

Kommunens likviditet har varierat. Penningmedel har inte placerats under året. Långfristig upplåning har skett under året till ett totalt belopp om 5,5 miljoner euro, därav 2,5 miljoner euro som vidareutlåning till dotterbolaget Mariehamns Hamn Ab. Rapport över skatteintäkter, lånesaldon samt kassamedel har under året delgivits stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.

Egendomsriskerna och verksamhetsansvaret har minimerats genom försäkringar.

Datariskerna hanterar kommunen genom väl skyddat nätverk och personliga lösenord. Backup görs kontinuerligt med regelbundna kontroller. IT-drift och underhåll sköts av ÅDA Ab. Se även nästa kapitel om "Dataledning" i detta bokslut.

Tillsyn av anskaffning, överlåtelse och skötsel av tillgångar

Investeringarna samt förvaltningarnas driftsupphandlingar i enlighet med stadens upphandlingsanvisningar faller under nämnd eller motsvarande organs ansvarsområde. I enlighet med förvaltningsstadgan och stadsstyrelsens beslut har förvaltningsgemensam upphandling genomförts av stadens upphandlare i samarbete med intern expertis inom respektive produkt- och ämnesområde.

Infrastrukturnämnden och dess fastighetsavdelning ansvarar för skötseln av de kommunala fastigheter som ingår i internhyressystemet.

Avtal

Kommunens avtal finns samlade i mappar och förvaras i brandsäkert arkiv. Det finns en numrerad innehållsförteckning. Fr.o.m september 2018 registreras och skannas nya avtal in i stadens ärendehanteringsprogram "Hilda". Upphandlingsavtal registreras i stadens upphandlingsprogram e-Avrop.

Uppföljning av avtalsvillkor och -preskribering åligger respektive tjänsteman. Avtal som löper över budgetåret beslutas i enlighet med förvaltningsstadga och instruktion.

Bedömning av hur den interna revisionen är ordnad

Stadsstyrelsen ansvarar för ordnandet av den interna övervakningen och utfärdar vid behov direktiv för denna övervakning.

Den interna revisionen ingår i respektive förvaltningschefs ansvarsområde.

Säkerställande av den interna kontrollen i koncernen

Varje juridiskt enskilt koncernsamfund i Mariehamns stads koncern har egen revision. I enlighet med förvaltningsstadgan är det stadsdirektören som ansvarar för koncernstyrningen om inte stadsstyrelsen i enskilda fall beslutar annat. Stadsstyrelsen utser stämmorepresentanter och styr via sitt direktiv till Mariehamns stads representanter vid bolagsstämmor. Under året och i enlighet med stadens fastställda koncerndirektiv har stadsstyrelsen gett instruktioner och anvisningar till stadens företrädare i olika samfunds förvaltningsorgan om hur staden ska ställa sig till de aktuella frågor som behandlats.

Stadsstyrelsen fattar med stöd av stadens ägande och bestämmanderätt beslut om vilka upplysningar de olika samfunden ska ge staden om sin verksamhet och sin ekonomiska ställning. Samtliga koncernbolag har redovisat bokslut för år 2020.

Dataledning

1. Allmänt

Mariehamns stad upprättar årligen ett databokslut som ger en helhetsbild av nuläget för behandling av personuppgifter. Databokslutet redogör även för de utvecklingsåtgärder som görs i stadens It-miljö i syfte att höja säkerhetsnivån och öka tillgängligheten till stadens information.

Med personuppgifter avses all information om en fysisk person som kan identifieras. Exempel på personuppgift är personsignum, namn, adress, foton, registreringsnummer, fastighetsbeteckning, identifikationer online, personers fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

I staden fungerar kommunens nämnder som personuppgiftsansvarig för det personuppgifter som behandlas inom sektorn. Centrala register ansvarar stadsstyrelsen för.

2. Dataskydd och rättsliga grunder

För behandling av personuppgifter i Mariehamns stad tillämpas Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 94/46/EG (allmän dataskyddförordning).

Det förutsätts att staden som kommunal myndighet behandlar personuppgifter enligt lagen om dataskydd inom landskaps- och kommunalförvaltningen, Ålands författningssamling 2019:9.

Mariehamns stad tar hänsyn till dataskydds- och datasäkerhetskrav i all planering och hantering kring behandling av personuppgifter och säkerställer att

- Dataskyddsprinciper följs
- Den registrerades rättigheter är beaktade
- Riskerna minimeras vid behandling av personuppgifter

2.1 Rättsliga grunder

Enligt EU:s dataskyddsförordning är rättslig grund för behandling av personuppgifter när behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra en rättslig förpliktelse som grundar sig på lag och om behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse som grundar sig på lag.

2.2 Dataskydd

Det vidtas kontinuerligt både tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att stadens information skyddas för obehörig åtkomst, förändring eller skadegörelse. Åda, som är offentliga Ålands It-bolag sköter driften och systemunderhållet av stadens It-miljö. Under regelbundna underhållsarbeten i form av servicefönster, genomförs säkerhets- och kritiska uppdateringar samt görs kontinuerligt förbättringsåtgärder i stadens IT-miljö.

År 2020 rapporterades det in två olika dataskyddsincidenter till Datainspektionen. Det var stadens egna verksamhetsavdelningar som inrapporterade och noterade incidenterna.

3. Personuppgiftsansvariges skyldigheter

Staden följer dataskyddsförordningen vid behandling av personuppgifter. Vid behandling av personuppgifter är det den personuppgiftsansvariga som omfattas av de skyldigheter som ställs på personuppgiftsansvariga enligt EU:s dataskyddsförordning.

3.1 Information om insamling av personuppgifter

Inom staden samlas personuppgifter bara in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och används inte i ett senare skede för andra syften.

Staden följer EU:s dataskyddsförordning och samlar in personuppgifter som är adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål de ska behandlas för. Staden använder endast de personuppgifter som krävs för att uppnå målet med hanteringen.

För att upprätthålla stadens kundregister med korrekt information har tre av stadens kundregister en koppling till befolkningsdatasystemet (BRC) och ett system är direktanslutet till BRC och månatligen görs manuella överföringar.

3.2 Information om behandling av personuppgifter

På Mariehamns stad finns ett flertal informationstillgångar och informationssystem som behandlar personuppgifter enligt gällande lagstiftning.

I tabell nedan analyseras stadens informationstillgångar och hur de behandlas, ändamål för behandling och vad som är dess informationsbärare.

Tabell 1. Informationstillgångar och informationssystem som är viktiga för staden och som behandlar och lagrar personuppgifter.

Informationstillgång	Ärende	Ändamål för behandling	Informationsbärare
<p>Stadens It-system</p> <p>(Databaser, datafiler, programvaror, OS, datorutrustning, försörjningssystem (säkerhetskopiering) data och kommunikationsutrustning samt datamedia)</p> <p>Information om stadens medborgare och anställda. Personuppgifter om medborgare och anställda sparas i olika register beroende på ändamål för behandling.</p>	<p>Behandling av personuppgifter sker när medborgare köper stadens tjänster och när användare med behörighet till applikationen utför sitt uppdrag.</p> <p>Exempel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diariet • Ärendehanteringssystem • Personalregister • Lönesystem • Anläggningsregister • Befolkningsregister • Server • E-postprogram 	<p>Resurser som används för att hantera information. Behandlingen är nödvändig för arbetet. Behandlingen inträffar när den registrerade på grund av ett kund- eller tjänsteförhållande, ett medlemskap eller för annat därmed jämförbart förhållande har en saklig anknytning till den registeransvariges verksamhet</p>	<p>Lagring i stadens applikationer, databaser och molnlösningar.</p>
<p>Medarbetare</p> <p>(Tjänstemän, tillsvidare anställda, vikarier och inhoppare, rekryter, inhyrda konsulter)</p>	<p>Erfarenhet, expertis, fortbildning, rutiner samt processer.</p>	<p>Resurser som används för att hantera information. De tar emot, skapar, lagrar, använder, kommunicera samt avvecklar information. Informationen kan hanteras manuellt eller med stöd av verktyg.</p>	<p>I It-system, i huvudet eller på papper.</p>

Data/information	Avtal, möteskallelser, protokoll, blanketter, skriftliga överenskommelser, tidsrapportering och andra rapporter, schemaläggning och övrig information (arkiverad).	Behandlingen är nödvändig för arbetet då den registrerade på grund av ett kund- eller tjänsteförhållande, ett medlemskap eller för annat därmed jämförbart förhållande har en saklig anknytning till den registeransvariges verksamhet	Pappershögar, arkiv, skåp (olåsta och låsta) Samtliga handlingar inom staden ska arkiveras i enighet med gällande arkivplan. I gällande arkivplan ska all arkivering ske till pappers
Internet protokoll	Skер i stadens kommunikationsutrustning och behandlas i datakommunikationen.	Överföring av information i paketförmedlande nätverk.	I stadens kommunikationsutrustning såsom i datorer såsom vid distansarbete och på arbetsmobiler.
Rykte och förtroende	Behandling av information som är av värde för både staden och de resurser som hanterar den.	Behandlingen är nödvändig för att hålla verksamheterna igång.	Medarbetare, data/information, Internet protokoll, stadens It-system.

3.3 Bestämmelser om lagring av personuppgifter

En av de grundläggande principerna i GDPR (Dataskyddsförordningen) är principen om lagringsminimering. Staden samlar således bara in sådana uppgifter som behövs för att kunna utföra stadens åtagna uppgifter. När en personuppgiftsansvarigs grund för behandling av personuppgifter upphör arkiveras uppgiften alternativt gallras beroende på arkivlagens bestämmelser, enligt arkivlagen (2004:13) för landskapet Åland. För närvarande sker all arkivering i pappersform då elektronisk arkivering inte är möjligt enligt gällande arkivlag.

3.4 Datasäkerhetsincidenter

En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som kan innebära risker för människors friheter och rättigheter. Riskerna kan innebära att någon förlorar kontrollen över sina uppgifter eller att rättigheterna inskränks.

Mariehamns stad informerar dataskyddsombudsmannen om datasäkerhetsincidenter. Incidenten rapporteras till tillsynsmyndigheten inom 72 timmar efter att den har upptäckts.

3.5 Risk- och konsekvensbedömning

Mariehamns stads målsättning är att vidta kontinuerligt både tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att informationen skyddas för obehörig åtkomst, förändring och förstörelse.

Under året har det för staden upprättats en korthandbok för registeransvariga gällande hur man systematiskt skall förfara vid personuppgiftsincidenter. Detta med målsättningen att berörda skall erhålla information om incidenten först och genom direktkontakt, i första hand per telefon. Ledningsgruppen har informerats särskilt.

Staden genomför sedan 2019 en årlig riskanalys av de personuppgifter staden behandlar i syfte att utreda om staden behandlar personuppgifter på ett säkert sätt.

3.5.1 Riskanalys

Riskanalysen redogör för två riskmetoder. Resultatet visas i tabell 3 nedan. Den ena riskmetoden är sannolikhet och bedömer hur troligt det är att något oönskat inträffar och den andra är konsekvens och beräknar hur stor skada det oönskade förorsakar. Analysen beräknar räknetalet 1 - 5 där 5 visar på att stadens dokumentation är utsatt för högrisk och att skadan är stor om något oönskat inträffar.

Risnivån beräknar Sannolikhet * (gång) Konsekvens.

I riskanalysen är det förbestämt att de riskvärden som går över 16 beräknas vara i högrisk. Alla högriskområden är behandlade i en åtgärdsplan. Se tabell 4.

Tabell 3. Riskanalys

Risk	Risk/händelser	Sannolikhet	Konsekvens	Riskenivå	Kommentar
1	Risk för information som ligger i pappershögar nås av obehörig	4	5	20	Dörrar ska låsas då personal avlägsnar sig. Risken finns att anmälda besök, som har för avsikt att röja information, får tillfället att göra det
2	Risk för att information som finns i olåsta skåp nås av obehörig	5	5	25	Dörrar bör låsas. Risken finns att besökare avsiktligt kan röja stadens information
3	Risk för att informationen som finns i inlåsta i större arkiv nås av obehörig	3	5	15	I det fall då nyckel krävs, så skall den skyddas mot obehöriga. Digital loggning bör eftersträvas.
4	Risk för att obehörig kommer åt informationen i stadens kassaskåp	2	5	10	Den har väldigt begränsad åtkomst och besöken blir således mer spårbara
5	Risk för att information som finns i databaser och stadens lokala filserver nås av obehöriga	4	5	20	Om datorn är olåst och utan uppsikt kan obehörig orsaka skada i stadens IT-miljö

Riskanalysen visar att det fortfarande finns farhågor med identifierade problemområden samt att stadens information, speciellt den analoga, fortfarande är utsatt för risk.

3.5.2 Åtgärdsplan

I en åtgärdsplan definieras prioriterade åtgärder i syfte att reducera identifierade risker i riskanalysen vid behandling av personregister. Som tidigare nämns utgår riskanalysen från att riskvärden som är mer än 16 har bedömts som högriskområden.

Tabell 4. Åtgärdsplan

Risk	Åtgärdsförslag	Ny sannolikhet	Ny konsekvens	Ny riskenivå
Risk 1	All dokumentation placeras i ett för användare eget låst utrymme när rummet är obemannat	2	5	10
Risk 2	Informationen lagras i för användaren/användarna låst utrymme. Accessen till utrymmet ska vara begränsat till några få inom staden	2	5	10
Risk 3	Utrymmet får ett elektronisk låst som loggar användarna	2	5	10
Risk 5	Användarna ser till att låsa datorn så fort den inte är under uppsikt	1	5	5

3.4.3 Slutsatser av riskbedömningen

Staden saknar fortfarande rutiner för att säkra upp att den analoga informationen inte blir lagrade på skrivbord, i olåsta skåp eller i utrymmen som tillfälligt kan vara obemannade och olåsta. Staden behöver även se till att stadens arkiv får ett ökat skalskydd och därmed införa elektronisk nyckel med loggfunktion som kan spåra den som har varit in i utrymmet och vilken tidpunkt.

3.6 Dataskyddsbud

Staden har ett dataskyddsbud som övervakar att staden behandlar personuppgifter med respekt och i enlighet med dataskyddsförordningen. Dataskyddsbudet är stadens kontaktperson i dataskyddsärenden. I uppdraget ingår att utföra kontroller och föreslå insatser i syfte att säkerställa att staden förstår och följer lagstiftningen och ser samtidigt till att stadens dokumentation finns och är uppdaterad.

4. Registrerades rättigheter

Den registrerade kan begära ut information om när dennes personuppgifter har behandlats inom staden. Uppgifterna lämnas ut av personuppgiftsansvarige i lättillgänglig skriftlig form både när de samlas in direkt från den registrerade eller när de samlas in på annat sätt.

Den registrerade har rätt till

- Insyn
- Ändring
- Radering, rätten till att bli bortglömd
- Begränsning
- Dataportabilitet
- Samtycke
- Behandling
- Klagomål

På stadens hemsida har under 2020 upprättats digital blankett (E-formulär) för att med säker e-post kunna inlämna begäran om insyn/registerutdrag. Möjligheten att söka på manuellt vis kvarhålls ännu en tid på likabehandlingsprincipen.

Under år 2020 begärdes ut fem registerutdrag ut vilka var tidskrävande.

5 Dataskydd och sekretess

Mariehamns stad behandlar även sekretessbelagda uppgifter. Mariehamns stad behandlar endast känsliga personuppgifter när det finns särskilt stöd i lag eller om den registrerade särskilt samtyckt till den specifika behandlingen.

Även personuppgifter som inte är särskilt reglerade som känsliga kan vara mer skyddsvärda än andra. Personuppgifter av mycket personlig eller privat natur anses generellt vara mer skyddsvärda än andra typer av personuppgifter.

Mariehamns stad ingår personuppgiftsbiträdes avtal med sina samarbetspartner för behandling av känsliga personuppgifter.

Mariehamns stad beaktar under hela livscykeln för stadens It-system eventuella risker som kan drabba användningen av systemen och vidtar åtgärder för att förbygga att en risk inträffar.

År 2020 förbättrades It-säkerheten och tillgängligheten till stadens information. Stadens It-miljö fick full redundans och är numera utrustad för att hantera större driftsavbrott. Under hösten 2020 infördes stadens nya IT-användaravtal och policy.

Under år 2020 upprättades ett flertal personuppgiftsbiträdesavtal s.k. PUB avtal. En del av dessa nya är PUB-avtal, beroende på att sociala sektorns individ och familjeomsorg övergick till Kommunernas Socialtjänst fr o m 1.1.2021.

5.1 Övervakning

Respektive styrelse/nämnd/sector ansvarar för registerhanteringen, registerbeskrivningar och eventuella personuppgiftsbiträdes avtal. Inom sociala sektorn har det för programvaror med ytterst känsliga personuppgifter införts systematiska granskningar för att kontrollera att loggfiler sparas löpande och att det finns serverstöd för det. Ett flertal system och tillhörande register, som kan klassas som mycket kritiska, övergår fr o m 1.1.2021 över till kommunernas socialtjänst.

5.2 Behörighet

I Mariehamns stad beviljas användarbehörigheter endast på basis av arbetsuppgifterna. Varje användare har ett individuellt användarnamn. Det är bara behörighetsansvariga som kan beställa användarbehörigheter. När en användares uppgifter ändras raderas de behörigheter som inte längre ska gälla för användaren.

Stadens informationstillgångar och personuppgifter ska finnas tillgängliga på rätt sätt, vid rätt tidpunkt samt för rätt personer.

Staden utför årligen granskningar i stadens användarregister tillsammans med Åda.

5.3 Information och personuppgifternas livscykel

Livscykellängden är unik för varje register och beror på hur länge en kund är aktuell i Mariehamns stad. Enligt dataskyddsförordningen skall respektive personuppgift inte sparas längre än nödvändigt. Detta varierar beroende på kundförhållandet och register. Registeransvarig bedömer behovet av datalagringens längd så att informationen om personen inte sparas längre än nödvändigt. När personuppgiftsdata eller register inte längre behövs ska informationen raderas eller avslutas.

Register som övergår till annan huvudman skall staden inte längre ha tillgång till.

Ett förslag till dataskyddspolicy finns upprättat och skall fastställas under 2021.

5.4 Dataskyddsutbildning av personal

På Mariehamns stad får varje nyanställd introduktion av sin chef, enligt en checklista, i vilka regler som finns och vad som ingår i arbetsuppgifterna samt var de kan få hjälp och stöd. Nyanställda får även hjälp med att ställa i ordning sin arbetsplats med telefoni, nycklar, kontorsmaterial samt åtkomst till stadens IT-miljö.

På Mariehamns stads intranät finns anvisningar för hantering av personalregister, EU:s dataskyddsförordning, IT-användaravtal och policy, policy för datalagring, policy för intern kommunikation och stadens registerbeskrivningar samt en ny handbok vid händelse av personuppgiftsincidenter.

6. Behandling av personuppgifter

Mariehamns stad har en lagstadgad rätt att behandla personuppgifter och är personuppgiftsansvarig för ett flertal register. Registren inrättas för att kommunen ska kunna utföra kommunens lagstadgade uppgifter.

Bara tre av stadens kundregister hämtar information om Ålands befolkning från Befolkningsregistercentralen (DVV) så det finns risk att flera av stadens kundregister inte är korrekta.

Staden har beställt en databas som systematiskt kommer att hämta aktuella uppgifter från BRC. Lösningen beräknas vara driftsatt i april 2021.

På Mariehamns stad finns bland annat följande register.

Registergrupper	Register	Innehåll (varierar i registren)	Känsliga uppgifter
Användarregister	Användarkonton Användarinformation E-postlistor Intranät E-avrop Telefonsystem Inventarieregister	Namn Titel E-postadress Närmaste chef Arbetsuppgifter Telefon typ Telefontider Kalenderkoppling Mobilnummer	
Kundregister	Arrendetagare för trädgårdsplotter Intern och externa fakturor Faktureringsregister Elever Elever och kursstarter Kiva Närvarohantering Läroplattform Lärarynklar Hantering av elevernas skolgång Fritid Skolpsykologer Bokningssystem Vattenavläsning Utbildningsfunktioner Boken kommer Låneregister Föreningsregister Föreningsbidrag Incheckningssystem E-tjänstplattformen Kostservice Tomt- och ägarinformation Bygglov	Kundnummer Namn Telefonnummer E-postadress Hemkommun Kontaktuppgifter Fakturor Kreditfakturor Betalingstransaktioner Betalingpåminnelser	Personsignum Personuppgifter Utbildningsarrangemang Hälsotillstånd
Socialregister	Stödpersoner och stödregister Uppdragsavtal familj Barnomsorg Barn tillsyn Äldreomsorg Handikappservice Hemservice Institutionsvård Serviceboende Äldreomsorg Beroendemottagning Personlig hjälp Vårdtyngdsmätning Socialservice Klientjournaler	Namn Telefonnummer Adressuppgifter E-postadress Hemkommun Föräldrarnas namn Kontaktuppgifter	Personsignum Vårdnad- och umgängesavtal Familjeförhållande Släktskapsförhållande Modersmål

Personalregister	Löneregister Personal- och lönebudgetering Arbetsavtal Arbetsbeskrivning Företagshälsovård Vikarielistor Timlistor Schemaläggning	Namn Adressuppgifter Arbetsuppgift Utbildningsnivå Arbetsfarenhet Närmaste anhörig	Personsignum Hälsotillstånd CV-handlingar
Övervakningsregister	Stadens fastigheter Kamerabevakning Elektroniskt låssystem Automatlarm Brandsyn	Namn Titel Användarnamn Fastighet Avdelning Kundnamn	Senaste passage Anmärkning
Övriga register	Diarium Avsända och inkomna handlingar IP adresser Fastighetsadressregister Fastighetsbytarregister Fastighetsöverlåtelseregister Drift- och underhållssystem Entreprenadavtal Fordonsägare Geografiskt informationssystem Gatusyn Skåp Kortregister Bild och filmbank Hemsidan Avtal FöPI Förtroendeman Leverantörsregister Administrering av stadens abonnemang Fotodokumentation Skyddade byggnader Inventering Fältares tillfälliga resor Ärendehantering Myndighetsbeslut Möteshandlingar Kansliregister	Namn Efternamn Adressuppgifter Telefonnummer E-postadress Inkomna, utgående handlingar Beslutsprotokoll Lokalisering Företagsnamn Avtalsparter Avtalsregister Fastighetsuppgifter	Personsignum Möteshandlingar (Sekretessärenden)

7. Information om stadens IT-system

7.1 Incidentrapportering och åtgärdsförslag från Åda

Under 2020 rapporterades 8 incidenter och driftstörningar i stadens It-miljö. Åda har även lämnat åtgärdsförslag till hur riskerna kan minimeras.

Tabell 2. Incidenter och åtgärdsförslag

Nr	Incident	Åtgärdsförslag	Åtgärd
1	Driftstörningar i stadens IT-miljö	Ersätta enheter i miljö	Åtgärdat
2	Driftstörning Abilita vårdjournalssystem	Förnya ett certifikat	Åtgärdat
3	Upplevd tröghet i stadens nätverk	Göra en omstart	Åtgärdat
4	Driftstörning stadens nätverk	Se över nätverket och kontakta leverantör	Åtgärdat
5	Ett certifikat hade gått ut	Se över rutinerna	Åtgärdat
6	Bookit lånesystem, tillfällig överbelastning	Se över rutinerna	Åtgärdat
7	Driftstörningar e-tjänstplattformen	Se över rutinerna	Åtgärdat
8	Ett övrigt Åda ärende	Se över rutinerna	Åtgärdat

Incidenter och driftstörningar som uppstår i stadens It-miljö rapporteras till staden via e-post eller SMS eller läggs upp som ett ärende i Ådas ärendehanteringssystem Helpdesk.

7.2 Beredskap under Covid-19 pandemin

Staden har samlat in kontinuitetsplaner från leverantörer av stadens verksamhetskritiska system och säkrat upp att leverantörer har beredskap att hålla stadens It-system igång under pandemin.

Kontinuitetsplanen redogör för följande

- De åtgärder som vidtas för att hålla It-systemet igång om till exempel personalen sätts i karantän
- Vad staden kan förvänta sig för supportstöd under pandemin
- Hur kontakten med leverantören kommer att fungera under pandemin

Inom staden har det även genomförts tekniska åtgärder för att hålla verksamheterna igång under pandemin. Ny lösning för fjärranslutning implementerades och befintlig lösning fick ny plattform.

7.3 IT-uppdrag

För att höja IT-säkerhetsnivån och tillgängligheten inom staden har staden i samarbete med Åda drivit igenom ett flertal IT-projekt och uppdrag. Staden har även

- Förnyat systemet för säkerhetskopiering
- Byggt redundant It-miljö och öka tillgängligheten till stadens system
- Uppgraderat stadens brandvägslösning
- Medverkat till att stadens användare går över till full PC miljö.
- Förnyat och utökat med accesspunkter och switchar
- Förnyat och utökat med UPS: ar
- SSL cert (säkerhetsprotokoll) för stadens hemsida
- DNSSEC för stadens hemsida i syfte att skydda informationen
- Tillgänglighetsgranskat hemsidan
- Förbättrat skalskyddet
- Utökat lagringsutrymme
- Städat i stadens It-miljö
- Påbörjat projektet för införandet av en databas som innehåller aktuell information om invånare
- Deltagit i skrivaruupphandling
- Uppdaterat stadens antiviruslösning

Stadens interna projekt

- Startat upp en säkerhetsgrupp för staden
- Genomfört utredningar av stadens kameraövervakningslösning

8. Utvecklingsåtgärder

Tabell 5. Utvecklingsåtgärder år 2020

Nr	Utvecklingsobjekt	Mål	Åtgärder	Tidplan
1	Anpassa Mariehamns stads register/programvaror till EU:s dataskyddsförordning	Att staden följer GDPR direktiven	Löpande göra registerbeskrivningar för de system som det saknas för	Pågående
2	Säkra den anställdes kunskande i GDPR	Att anställda känner sig bekväma med de krav som ställs	Genomföra utbildningar och information till registeransvariga	Pågående
3	Genomföra gap analyser i stadens IT-miljö	Att säkerställa att stadens IT-utvecklingsarbete ger önskat resultat	Genomföra analyser och omvärldsbevakning av IT-miljön kontinuerligt	Analyser av stadens IT-miljö genomförs efter oförutsedda driftavbrott och direkt i dialog med Åda.
4	Utforma IT-säkerhetspolicy, dataskyddspolicy, informationssäkerhetspolicy samt informationssäkerhetsrutiner	Säkra upp att staden Uppnår en tillräckligt hög nivå på informationssäkerhet	Genomföra Processbeskrivningar, klassificering, riskanalyser samt åtgärdsplaner	Ett kombinerat IT-användaravtal och IT-policy är påbörjat. Staden har även via Samverkansprojektet med Åda och landskapsregeringen erhållit en mall för informationssäkerhetspolicy
5	Införa inkomstregistret. Katso-tjänsten upphör 30.4.2021	Att staden följer lagstiftningen	Ta i bruk tjänsten	Vid årsskiftet 2020 – 2021.
6	Skapa förutsättningar för certifiering i informationssäkerhet (ISO-27001) inom 5 år	Få full kontroll på stadens information och att värdefull information har rätt skydd	Införa ledningssystem för informationssäkerhet enligt den standarden	Uppskattningsvis införs detta år 2025
7	Utreda behovet av ökat skalskydd i Mariehamn stads fastigheter	Få ett tillräckligt bra skalskydd inom Mariehamns stad	Analysera tillgången till stadens fastigheter	Pågående
8	Utreda behovet av utökade UPS lösningar i stadens fastigheter	Att säkra upp att stadens IT-miljö inte påverkas av piken i elnätet	Analysera befintligt upplägg och behov av utbyggnad	Under år 2021
9	Skapa plattform för intern incidentrapportering i SharePoint Online	Möjliggöra incidentrapportering i stadens nya intranät	Bygga upp plattformen när staden har SharePoint plattformen på plats	Under år 2021

Bokslutsnoter

Bokslutsnoter 2020

1. Noter angående upprättandet av bokslutet

Värderingsprinciper och värderingsmetoder samt periodiseringsprinciper och periodiseringsmetoder som har följts vid upprättandet av bokslutet;

Periodiseringsprinciper

Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen på prestationsbasis. Avvikande från redovisning på prestationsbasis har skatteintäkter bokförts enligt redovisningstidpunkten på räkenskapsperioden i fråga.

Bestående aktiva

Materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan.

Placeringar

Placeringar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller lägre värde. Grunden för värderingen utgörs av de sannolika framtida inkomster som sammanhänger med tillgången eller dess värde för produktionen av tjänster.

Poster av placeringskaraktär bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift eller till sannolikt lägre överlåtelsepris.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har upptagits i balansräkningen enligt FIFO-princip till beloppet för anskaffningsutgiften eller till beloppet för den sannolika anskaffningsutgiften om den är lägre eller till beloppet för det lägre sannolika överlåtelsepriset om det är lägre.

Finansieringstillgångar

Fordringarna har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till sannolikt värde om detta är lägre. Finansiella värdepapper har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller till sannolikt överlåtelsepris om detta är lägre.

Hantering av understöd

Finansiella understöd för anskaffning av materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits som minskningar av anskaffningsutgiften för tillgången.

Poster i utländsk valuta

Stadens utländska leverantörsskulder har omräknats till euro enligt bokslutsdagens kurs.

- SEK = 9,8052

- NOK = 10,2213

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

2. VERKSAMHETSINTÄKTER ENLIGT ANSLAG		
	År 2020	År 2019
Stadsledning	555 366,88	580 043,08
4mbk Pommern	0,00	0,00
Finansiering (stadsledning)	2 022 526,67	251 231,66
Byggnadsnämnden	155 968,06	126 248,43
Socialnämnden	6 388 800,48	5 645 121,05
Bildningsnämnden	2 222 262,53	2 051 532,30
Medborgarinstitutet	1 601 057,50	1 869 433,73
Kultur- och fritidsnämnden	1 002 762,91	1 352 909,74
Stadsutvecklingsnämnden	33 680,44	33 252,50
Infrastrukturnämnden	4 018 018,68	3 906 005,60
VA-verket	4 252 904,02	4 414 237,32
Summa verksamhetsintäkter	22 253 348,17	20 230 015,41

3. SPECIFIKATION AV SKATTEINTÄKTER						
År 2020	Årets kommunalskatt	Tidigare års kommunalskatt	Fastighets-skatt	Andel i samf.skatten	Åländsk källskatt	Skatter sammanlagt
Januari	35 191,25	4 180 260,23	8 961,84	535 694,08	0,00	4 760 107,40
Februari	3 235 432,92	786 712,95	5 941,84	1 928 972,07	0,00	5 957 059,78
Mars	3 393 532,88	147 328,66	10 978,40	545 920,93	114 537,74	4 212 298,61
April	3 448 178,32	170 045,41	15 929,10	246 379,25	0,00	3 880 532,08
Maj	3 695 301,76	62 487,84	5 780,14	120 195,84	0,00	3 883 765,58
Juni	3 403 557,84	44 638,08	7 764,54	430 531,14	0,00	3 886 491,60
Juli	3 900 264,06	-40 113,52	367 335,59	1 069 738,69	0,00	5 297 224,82
Augusti	3 644 033,18	-1 025 795,34	213 170,21	388 647,19	0,00	3 220 055,24
September	3 359 065,04	-876 639,08	403 078,17	301 412,82	86 818,31	3 273 735,26
Oktober	3 723 371,65	-3 917,23	183 740,88	489 442,32	0,00	4 392 637,62
November	3 647 242,83	-143 184,97	25 282,65	240 876,77	0,00	3 770 217,28
December	<u>3 275 519,96</u>	<u>-131 199,98</u>	<u>136 662,81</u>	<u>342 702,45</u>	<u>0,00</u>	<u>3 623 685,24</u>
Summa totalt	38 760 691,69	3 170 623,05	1 384 626,17	6 640 513,55	201 356,05	50 157 810,51
År 2019	38 510 020,47	2 395 001,10	1 550 135,00	5 122 167,20	169 292,67	47 746 616,44

4. LANDSKAPSANDELAR OCH KOMPENSATIONER		
Belopp i euro	År 2020	År 2019
Landskapsandelar		
Socialvård ⁽¹⁾	5 622 125,72	4 669 637,04
Grundskola	892 670,49	936 973,91
Medborgarinstitut	102 801,96	100 852,44
Idrotts-, ungdoms- och kulturverksamhet	178 670,04	176 065,80
Justering av överföringarna/övergång	-160 034,40	-320 068,80
S:a landskapsandelar	6 636 233,81	5 563 460,39
Landskapskompensationer		
Uteblivna intäkter från kapitalinkomstbeskattningen	213 387,00	213 387,00
Komp. för arbets- och pensionsink.avdraget	829 641,00	716 328,90
Komp. för skatteavdragsförändr.	195 405,56	520 561,68
Komp. för minskade skatteintäkter p.g.a. Corona-pandemin	1 517 046,58	
S:a landskapskompensationer	2 755 480,14	1 450 277,58
S:a landskapsandelar och kompensationer totalt	9 391 713,95	7 013 737,97

1) Landskapsandelen för socialvård innehåller ett extra landskapsstöd om 589 724,86 euro med anledning av Covid-pandemin.

Mariehamns stad har ansökt om 621 454 euro i bidrag från Ålands landskapsregering för kostnader som har uppkommit i samband med Covid-pandemin inom Mariehamns stads äldreomsorg. Bidraget är bokfört som en inkomstrest under Understöd och bidrag.

Under året har Mariehamns stad förmedlat statsstöd p.g.a. Covid-pandemin till 47 st ensamföretagare i Mariehamn, totalt 94 000 euro.

5. SPECIFIKATION AV KÖPTA TJÄNSTER		
	År 2020	År 2019
Köp av kundtjänster	8 632 188,96	8 997 437,40
Köp av övriga tjänster	8 566 007,70	8 836 611,22
Köp av tjänster totalt	17 198 196,66	17 834 048,62

6. AVSKRIVNINGSTIDER ENLIGT PLAN

Immateriella tillgångar

Immateriella rättigheter	5 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	
Koncerngoodwill	5 år
Godwill	5 år
Grundläggnings- och organisationsutgifter	5 år
Forsknings- och utvecklingsutgifter	5 år
Adb-program	5 år
Övriga	5 år

Materiella tillgångar

Mark- och vattenområden	Ingen avskrivning
Byggnader och konstruktioner	
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	40 år
Bostadsbyggnader	40 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	30 år
Fritidsbyggnader	30 år
Ekonomibygnader	20 år
Fasta konstruktioner och anordningar	
Vattendistributionsnät	30 år
Avloppsnet	30 år
Fjärrvärmenät	20 år
Övriga jord- och vattenkonstruktioner	20 år
Broar, kajer och badinrättningar	20 år
Naturgasnät	20 år
Gator, vägar, torg och parker	20 år
Elledningar, transformatorer, utomhusbelysning	20 år
Övriga rör- och kabelnät	20 år
Fasta lyft- och flyttanordningar	20 år
Maskinerier och anordningar vid el-, vatten- o. dyl. verk.	10 år
Trafikregleringsanordningar	10 år
Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	10 år
Telefonnät, central och abonnentcentraler	10 år
Maskiner och inventarier	
Fartyg av järn	15 år
Övriga tunga maskiner	10 år
Fartyg av trä och andra flytande arbetsmaskiner	10 år
Sjukhus-, hälsovårds- o. dyl. anordningar	10 år
Övriga transportmedel	10 år
Övriga rörliga arbetsmaskiner	10 år
Övriga lätta maskiner	10 år
Övriga anordningar och inventarier	5 år
Adb-utrustning	3 år
Övriga materiella nyttigheter	
Naturresurser	Avskrivning enligt användning
Konst- och värdeföremål	Ingen avskrivning
Pågående nyanläggningar	Ingen avskrivning
Placeringar	
Aktier och andelar	Ingen avskrivning

Små anskaffningar av bestående aktiva, vilkas anskaffningsutgift är mindre än 30 000 euro har bokförts som årskostnader.

7. FÖRSÄLNINGSVINST ELLER -FÖRLUST PÅ SÅLDA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
	2020	2019
Övriga verksamhetsintäkter		
Försäljn.vinster av mark- och vattenomr.	2 022 526,67	250 869,58
Övriga försäljningsvinster	31 206,46	9 226,80
Försäljningsvinster totalt	2 053 733,13	260 096,38
Övriga verksamhetskostnader		
Förlust vid försäljning av byggnader vid Gröna Udden	-121 929,17	0,00
Försäljningsvinster totalt	-121 929,17	0,00

8. EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
	År 2020	År 2019
Extraordinära intäkter		
Arv, markområden i Jomala	1 712 000,00	0,00
Avtalsvite från Bronto Skylift gällande byggnation av nytt höjdfordon	0,00	32 964,00
Extraordinära intäkter totalt	1 712 000,00	32 964,00
Totalt	1 712 000,00	32 964,00

9. SPECIFIKATION AV DIVIDENDINTÄKTER		
	2020	2019
Dividendintäkter från sammanslutningar inom koncernen	265 000,00	185 000,00
Dividendintäkter från andra sammanslutningar	4 000,00	4 870,00
Totalt	269 000,00	189 870,00

NOTER TILL BALANSRÄKNINGENS AKTIVA

10. IMMATERIELLA TILLGÅNGAR OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR											
	Immateriella tillgångar				Materiella tillgångar						
	Immateriella rättigheter	Övriga utgifter med lång verkn.tid	Förskotts- betaln.	Totalt	Mark-områden	Byggnader	Fasta anl. o. konstr.	Maskiner o. invent.	Övr. materiell tillg.	Förskotts- betaln. o. pågående	Totalt
Oavskriven ansk.utgift 1.1.2020	147 911,20	0,00	0,00	147 911,20	10 867 836,28	53 420 989,59	24 961 714,76	2 471 716,86	35 625,95	1 187 317,70	92 945 201,14
Ökningar under räkenskapsper.	53 060,63	0,00	0,00	53 060,63	1 718 250,00	813 016,48	1 714 412,19	1 010 927,76	4 158,75	2 200 077,11	7 460 842,29
Minsk. under räkenskapsper.	0,00	0,00	0,00	0,00	-65 186,35	-465 601,99	-539 015,70	-305 045,89	0,00	-9 310,00	-1 384 159,93
Överföringar mellan poster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	60 400,25	319 313,03	84 806,34	0,00	-464 519,62	0,00
Räkenskapsperiodens avskr.	-61 496,68	0,00	0,00	-61 496,68	0,00	-2 709 356,36	-1 871 288,99	-527 943,56	0,00	0,00	-5 108 588,91
Oavskr. ansk.utgift 31.12.2020	139 475,15	0,00	0,00	139 475,15	12 520 899,93	51 119 447,97	24 585 135,29	2 734 461,51	39 784,70	2 913 565,19	93 913 294,59
Uppskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bokföringsvärde 31.12.2020	139 475,15	0,00	0,00	139 475,15	12 520 899,93	51 119 447,97	24 585 135,29	2 734 461,51	39 784,70	2 913 565,19	93 913 294,59

10. Sammandrag av anläggningstillgångar 31.12.2020

SAMMANDRAG	ING. BALANS i Euro	AVSKRIVN. 2020	VÄRDE EFTER AVSKR. 2020	ÖKNING AV ANL.TILLG. 2020	MINSKNING AV ANL.TILLG. 2020	Överfört till färdiga arb. 2020	UTGÅENDE BALANS 2020 Euro
Anläggningstillgångar 31.12.2020							
Pågående nyanläggningar	1 187 317,70	0,00	1 187 317,70	2 200 077,11	9 310,00	464 519,62	2 913 565,19
Färdiga anläggningstillg.	123 395 756,51	5 170 085,59	118 225 670,92	6 386 110,13	2 034 218,69		122 577 562,35
Totalt 31.12.2020	124 583 074,21	5 170 085,59	119 412 988,62	8 586 187,24	2 043 528,69	464 519,62	125 491 127,54

11. PLACERINGAR BLAND BESTÅENDE AKTIVA ÅR 2020

	Aktier och andelar					Övriga fordringar		
	Aktier koncern- bolag	Aktier intresse- bolag	Andelar i kom.- förbund	Övriga aktier o. andelar	Totalt	Fordringar på koncern- bolag	Övriga fordringar	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1	24 730 677,21	5 432 636,55	399 815,61	319 739,84	30 882 869,21	607 092,66	0,00	607 092,66
Ökningar	0,00	0,00	777 030,59	0,00	777 030,59	780,00	0,00	780,00
Minskningar	-824 974,49	0,00	0,00	0,00	-824 974,49	-4 440,16	0,00	-4 440,16
Överföringar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Anskaffningsutgift 31.12	23 905 702,72	5 432 636,55	1 176 846,20	319 739,84	30 834 925,31	603 432,50	0,00	603 432,50
Nedskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uppskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bokföringsvärde 31.12	23 905 702,72	5 432 636,55	1 176 846,20	319 739,84	30 834 925,31	603 432,50	0,00	603 432,50

12. INNEHAV I ANDRA SAMFUND ÅR 2020

Bolag	FO-nr	Kommunens ägarandel	Koncernens ägarandel	Kommunkoncernens andel		
				av eget kapital	av främm. kapital	av räknensk. vinst/förl.
DOTTERSAMFUND						
*Fastighets Ab Marstad	0288867-2	100,0 %	100,0 %	12 404 695	35 901 079	948 059
*Mariehamns Energi Ab	2556355-5	100,0 %	100,0 %	8 942 587	13 520 844	428 761
*Mariehamns Centralantenn Ab	0364780-3	100,0 %	100,0 %	115 289	600 523	40 203
*Mariehamns Hamn Ab	2642886-5	100,0 %	100,0 %	14 199 695	31 494 968	-102 439
			Totalt	35 662 265	81 517 414	1 314 584
ÄGARINTRESSESAMFUND						
FAB Nyfahlers	0496521-3	45,8 %	45,8 %			
Ålands Vatten Ab	0144719-7	37,5 %	37,5 %			
Svinnyggens Deponi Ab	0886356-4	47,7 %	47,7 %			
Åda Ab	2652001-2	25,0 %	25,0 %			
ANDELAR I KOMMUNALFÖRBUND						
*Kommunernas socialtjänst	0954883-0	39,1 %	39,1 %			
*Södra Ålands högstadiedistrikt/Träningsk.	0205024-7	50,0 %	52,0 %			
*Ålands Miljöservice Ab	1752847-7	62,6 %	62,6 %			
			Totalt	0	0	0
ÖVRIGA AKTIER						
Mariehamns telefon Ab	0144950-4	<20%				
Ålands Vindenergi	0985627-8	<20%				
Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området	1757862-6	<20%				
Luottokunta/Finlands kreditandelslag	0201646-0	<20%				
Ålands Skid- och Skidskyttecentrum	0886004-1	<20%				
Alandia Försäkring Abp	0145065-2	<20%				
TOTALT				35 662 265	81 517 414	1 314 584
<i>* Ingår i koncernens balansräkning</i>						

13. FORDRINGAR PÅ KONCERNSAMFUNDEN

	2020		2019	
	Långfristigt	Kortfristigt	Långfristigt	Kortfristigt
Fordringar på dottersamfund				
Kundfordringar	0,00	125 702,87	0,00	75 926,46
Lånefordringar	29 651 080,00	0,00	27 151 080,00	0,00
Resultatregleringar	0,00	56 306,01	0,00	56 460,27
Totalt	29 651 080,00	182 008,88	27 151 080,00	132 386,73
Fordringar på kommunalförbund				
Kundfordringar	0,00	19 053,41	0,00	8 358,80
Totalt	0,00	19 053,41	0,00	8 358,80
Fordringar på intressesamfund				
Kundfordringar	0,00	41 992,06	0,00	58 036,96
Totalt	0,00	41 992,06	0,00	58 036,96
Fordringar sammanlagt	29 651 080,00	243 054,35	27 151 080,00	198 782,49

14. RESULTATREGLERINGAR, AKTIVA		
	År 2020	År 2019
Kortfristiga resultatregleringar		
Icke erhållna inkomster		
Räntor som överförs	56 306,01	56 460,27
Icke erhållna inkomster totalt	56 306,01	56 460,27
Utgiftsförskott		
prenumerationeer	27 845,61	14 587,17
hyror	32 452,39	
Övriga utgiftsförskott	21 729,91	7 859,90
Utgiftsförskott totalt	82 027,91	22 447,07
S:a resultatregleringar, aktiva	138 333,92	78 907,34

NOTER TILL BALANSRÄKNINGENS PASSIVA

15. SPECIFIKATION AV DET EGNA KAPITALET		
	År 2020	År 2019
Grundkapital 01.01.	78 167 195,67	78 167 195,67
Ökningar	0,00	0,00
Minskningar	0,00	0,00
Grundkapital 31.12.	78 167 195,67	78 167 195,67
Överskott från tidigare år 01.01	47 938 104,29	51 690 311,42
Rättelse av fel som uppkommit under föreg. räkenskapsperioder	216 463,51	0,00
Överskott från tidigare år 31.12.	48 154 567,80	51 690 311,42
Räkenskapsperiodens under-/överskott	5 713 689,03	-3 752 207,13
Eget kapital totalt	132 035 452,50	126 105 299,96

Under räkenskapsperioden 1.1-31.12.2020 har följande rättelser gjorts:

Korrigerig av semesterlöneskuld per 31.12.2019	766 438,00
Korrigerig av Enerexits anskaffningsutgift	<u>-549 974,49</u>
Totalt	216 463,51

16. DONATIONSFONDERNAS KAPITAL				
FONDENS NAMN	ING. BALANS	INBET.	UTBET.	UTG. BALANS
	1.1.2020	2020	2020	31.12.2020
	Euro	Euro	Euro	Euro
FONDER FÖR SKOLORNA:				
Erik Johanssons stipendiefond	2 158,22	2,15	0,00	2 160,37
Skolnämndens fond	10 231,02	0,00	0,00	10 231,02
FONDER FÖR SOCIALVERKSAMHET:				
Lempi Lindströms fond (1)	6 302,82	0,00	-18,00	6 284,82
A och J Trobergs fond för sjuka	1 684,22	0,00	0,00	1 684,22
Helenas Minnesfond	3 576,44	160,00	-14,60	3 721,84
N-K Johanssons fond för hemtjänsten	73 807,28	0,00	0,00	73 807,28
Edvard Vikströms fond	37 092,79	0,00	-12 769,69	24 323,10
Maire Holmbergs fond	0,00	0,00	0,00	0,00
Doris Söderlunds fond	61 960,84	0,00	0,00	61 960,84
Marita Stenius fond	20 000,00	0,00	0,00	20 000,00
ÖVRIGA FONDER				
Bror Lindqvists fond	2 900,02	0,00	-1 386,25	1 513,77
Sonja Nordlunds fond	99 233,91	0,00	0,00	99 233,91
TOTALT	318 947,56	162,15	-14 188,54	304 921,17

(1) Finns även aktier i Nordea, 3.292 st, marknadsvärde 31.12.2020 = 21.964,22 euro

17. LÅN SOM FÖRFALLER TILL BETALNING EFTER FEM ÅR ELLER SENARE		
Långfristiga skulder:	År 2020	År 2019
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	11 873 295	9 806 932
Lån från offentliga samfund	1 744 536	3 216 268
Långfristiga skulder sammanlagt	13 617 831	13 023 200

18. SKULDER TILL KONCERNSAMFUNDEN				
	2020		2019	
	Långfristigt	Kortfristigt	Långfristigt	Kortfristigt
Skulder till dottersamfund				
Leverantörsskulder	0,00	257 440,94	0,00	306 809,73
Totalt	0,00	257 440,94	0,00	306 809,73
Skulder till kommunalförbund				
Leverantörsskulder	0,00	58 923,10	0,00	16 832,24
Totalt	0,00	58 923,10	0,00	16 832,24
Skulder till intressesamfund				
Leverantörsskulder	0,00	234 924,36	0,00	134 083,87
Totalt	0,00	234 924,36	0,00	134 083,87
Skulder sammanlagt	0,00	551 288,40	0,00	457 725,84

19. CHECKRÄKNINGSLIMIT		
	År 2020	År 2019
Limit för checkräkning med kredit och kommuncertifikat 31.12	5 000 000,00	5 000 000,00
-outnyttjat belopp av limiten	5 000 000,00	5 000 000,00

20. RESULTATREGLERINGAR, PASSIVA		
	År 2020	År 2019
Kortfristiga resultatregleringar		
Obetalda utgifter		
Semesterlöneperiodisering	5 356 607,00	6 078 210,87
Övriga periodiseringar av löner och lönebikostnader	3 441,55	20 483,88
Ränteperiodiseringar	23 825,19	23 242,82
Övriga obetalda utgifter	50 000,00	50 000,00
S:a kortfristiga resultatregleringar	5 433 873,74	6 171 937,57
S:a resultatregleringar, passiva	5 433 873,74	6 171 937,57

NOTER ANGÅENDE SÄKERHETER OCH ANSVARFÖRBINDELSER OCH ARRANGEMANG SOM INTE HAR TAGITS MED I BALANSRÄKNINGEN

21. STADENS HYRESANSVAR		
	År 2020	År 2019
Hyresansvar totalt	1 217 029,24	169 338,32
- Förfaller under följande räkensk.period	335 804,28	169 338,32
- Förfaller senare	881 224,96	0,00
Leasingansvar totalt	383 780,43	374 372,63
- Förfaller under följande räkensk.period	222 077,10	221 283,41
- Förfaller senare	161 703,33	153 089,22
Sammanlagt	1 600 809,67	543 710,95

22. BORGENSANSVAR		
	År 2020	År 2019
Samfund inom samma koncern:		
Fastighets Ab Marstad	13 090 041,20	13 592 293,25
Fastighets Ab Dalnäs	1 077 213,45	1 127 213,45
Stiftelsen Sjökvarteret i Mariehamn rs ¹⁾	27 560,86	4 504,16
Mariehamns Energi Ab ²⁾	758 372,40	1 001 395,03
Sammanlagt	14 953 187,91	15 725 405,89
Övriga samfund:		
Ridklubben Sleipner rf ³⁾	0,00	20 685,13
Scoutkåren Ålandsflickorna rf	0,00	452,28
Skeppsöreningen Albanus rf	0,00	24 000,00
Åländska Segelsällskapet rf	44 459,58	49 399,52
Sammanlagt	44 459,58	94 536,93
Sammanlagda borgensförbindelser 31.12	14 997 647,49	15 819 942,82
<p>¹⁾ Beviljad borgen för checkräkningslimit om 30.000,00 € till Stiftelsen Sjökvarteret, utnyttjad 31.12.2020 = 27.560,86 €.</p> <p>²⁾ Beviljad borgen för checkräkningslimit om 100.912,76 € till Mariehamns Energi, utnyttjad 31.12.2020 = 0,00 €.</p> <p>³⁾ Beviljad borgen för checkräkningslimit om 30 000,00 € till Ridklubben Sleipner, utnyttjad 31.12.2020 = 0,00 €.</p>		

23. ÖVRIGA ANSVAR
<p>Efter hävning av hyresavtalet med Eat Mariehamn Ab har företaget stämt Mariehamns stad på 215 454 euro och staden har genstämmt dem på 28 903,70 euro. Enligt dom från Ålands tingsrätt den 20.6.2019 ska Eat Mariehamn Ab ersätta staden för reparationskostnader med 8 509,90 euro jämte laga dröjsmålsränta från 29.6.2017 samt för rättegångskostnader med 20 750 euro jämte laga dröjsmålsränta från 20.7.2019. Eat Mariehamn Ab har överklagat domen och beviljats prövningstillstånd i hovrätten. Rättegången hålls preliminärt under våren 2021.</p> <p>Firma Jan Widman har den 21.2.2017 inlämnat ett besvär till förvaltningsdomstolen gällande anbud på transport och behandling av awattnat rötslam från Lotsbroverket för perioden 2017-2019. Nämnden tog upphandlingsbeslutet den 13.11.2016 och avlog ett rättelseyrkande den 17.1.2017. Ärendet har ännu inte avgjorts.</p> <p>Fyra besvär har inlämnats till förvaltningsdomstolen över infrastrukturnämndens beslut av den 29.6.2020 och avslag av rättelseyrkande av den 9.9.2020 gällande godkännande av avtal för discgolfbana vid Badhusberget. Ärendet har ännu inte avgjorts.</p> <p>Ett besvär har inlämnats till förvaltningsdomstolen över infrastrukturnämndens beslut av den 29.6.2020 och avslag av rättelseyrkande av den 17.8.2020 gällande borttransport och omhändertagande av tjärasfalt. Ärendet har ännu inte avgjorts.</p> <p>Ålands förvaltningsdomstol upphävde beslutet om upphandling av byggnadsentreprenad för Baltic friidrottsarena (17.7.2020, 62/2020). Kultur- och fritidsnämnden beslöt därför 31 augusti 2020 (§32) att avbryta upphandlingen.</p>

NOTER ANGÅENDE PERSONALEN OCH REVISORNS ARVODE

24. ANTALET ANSTÄLLDA 31.12 ¹		
	År 2020	År 2019
Stadsledning	138,87	125,60
Stadsutvecklingsnämnden	3,80	4,00
Byggnadsnämnden	2,00	3,00
Bildningsnämnden	196,50	180,30
Kultur- och fritidsnämnden	39,98	40,30
Socialnämnden	362,04	357,70
Infrastrukturnämnden	109,27	110,00
Totalt	852,46	820,90

¹ Den deltidsarbetande personalen enligt situationen vid årets slut har omräknats till heltidsarbetande genom att deltiderna räknats ihop.

25. PERSONALKOSTNADER		
	År 2020	År 2019
Personalkostnader enl. resultaträkningen	44 420 965,28	44 317 083,36
Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar via tillverkning för eget bruk	70 664,83	49 830,80

26. ARVODEN TILL REVISOR		
	År 2020	År 2019
BDO Audiator Ab		
Revisionsarvode	28 092,00	26 873,00
Revisorsutlåtande	0,00	0,00
Övriga arvoden	10 990,00	6 153,00
Arvoden sammanlagt	39 082,00	33 026,00

27. KOMMUNENS TRANSAKTIONER MED INTRESSETER		
Kommunen har gett sitt helägda dotterbolag Mariehamns Hamn Ab följande lån:		
- 23 037 000 euro, varav 19 351 080 euro återstår 31.12.2020. Lånet gavs när dotterbolaget bildades.		
- 3 000 000 euro, varav 2 800 000 euro återstår 31.12.2020.		
- 5 000 000 euro, varav hela beloppet återstår 31.12.2020.		
- 2 500 000 euro, varav hela beloppet återstår 31.12.2020.		
Räntan på lånen är 4 %.		
Mariehamns stad har gett Stiftelsen Sjökvarteret 30 000 euro i verksamhetsbidrag.		

PRINCIPER OCH METODER FÖR UPPGÖRANDE AV KONCERNBOKSLUT

Interna transaktioner och internbidrag

Koncernsamfundens interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats. Intäkter och kostnader samt fordringar och skulder mellan koncernsamfunden och de kommunalförbund där staden är delägare har eliminerats förutom i fråga om transaktioner av ringa betydelse. Väsentliga interna bidrag har eliminerats.

Eliminering av internt innehav

Kommunens och dottersamfundens inbördes innehav har eliminerats enligt förvärvsmetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Planmässiga avskrivningar

Stadens dottersamfunds avskrivningar har inte korrigerats eftersom dotterbolagen följer koncernens avskrivningsprinciper.

Intressesamfund

Intressesamfunden har sammanställts i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmodellen.

Avskrivningsdifferenser och reserver

Dottersamfundens avskrivningsplaner har tillämpats som sådana i koncernen fr.o.m. 2015. Avskrivningsdifferenser och reserver i dottersamfundens balansräkningar har i koncernbalansräkningen uppdelats i eget kapital och latent skatteskuld och förändringar i dem har i koncernresultaträkningen uppdelats i latent skatteskuld och räkenskapsperiodens resultat. Föregående års uppgifter har gjorts jämförbara enligt samma principer per jämförelseuppgifternas läge 31.12.2020. I jämförelseuppgifterna har inte avskrivningsdifferenserna beaktats i minoritetsintresset pga. dess ringa inverkan.

Korrigerig av jämförelseuppgifter

Koncernbokslutets jämförelseuppgifter har korrigerats så att avskrivningen på interna vinster lagts till resultaträkningen. Den interna vinsten har i koncernbokslutet 2020 eliminerats mot tidigare års vinster.

Fusion av dotterbolag

Under 2019 har Mariehamns Elnät Ab och Mariehamns Energi Ab fusionerats till Mariehamns Energi Ab. De fusionerade bolagens sammanslagna bokslut har tagits med i koncernbokslutet.

28. KONCERNENS FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Mariehamns stad		
Finansiella intäkter	2020	2019
Ränteintäkter	1 146 843,48	963 850,35
Övriga finansiella intäkter	308 210,17	234 247,36
S:a finansiella intäkter	1 455 053,65	1 198 097,71
Finansiella kostnader	2020	2019
Räntekostnader	-154 594,99	-150 911,76
Övriga finansiella kostnader	-42 969,48	-45 881,05
S:a finansiella kostnader	-197 564,47	-196 792,81
Koncernen		
Finansiella intäkter	2020	2019
Ränteintäkter	18 310,81	28 333,03
Övriga finansiella intäkter	320 909,02	74 031,68
S:a finansiella intäkter	339 219,83	102 364,71
Finansiella kostnader	2020	2019
Räntekostnader	-515 789,98	-632 414,30
Övriga finansiella kostnader	-90 448,86	-89 717,17
S:a finansiella kostnader	-606 238,84	-722 131,47

29. KONCERNENS EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
	2020	2019
Extraordinära intäkter	1 712 000,00	32 964,00
Extraordinära kostnader	0,00	0,00

30. KONCERNENS ANSLUTNINGSAVGIFTER UNDER AKTIVA		
Mariehamns stad		
	2020	2019
Anslutningsavgifter (Återbäringsbara)	483 018,72	487 458,88
Elanslutn.avg. (Återbäringsbara)	120 413,78	119 633,78
Koncernen		
Anslutningsavgifter	10 356,57	10 356,57

31. KONCERNENS VÄSENTLIGA RESULTATREGLERINGAR		
	2020	2019
Väsentliga resultatregleringar aktiva		
Mariehamns Hamn Ab		
Skatteperiodisering	107 213,04	0,00
Ålands omsorgsförbund K.f.		
Kommunandelar	139 788,84 2)	3)
Landskapsbidrag	59 868,75 1)	3)
Mariehamns stad		
Semesterlöneperiodisering	5 356 607,00	6 078 210,87
Övriga löne- och lönebikostnadsperiodiseringar	0,00 1)	0,00 1)
Övriga obetalda utgifter	0,00 1)	0,00 1)
Mariehamns energi Ab		
Övriga resultatregleringar	0,00	0,00
Personalrelaterade resultatregleringar		0,00
Semesterlöneperiodisering	440 594,24	396 874,33
Skatteperiodisering	0,00	120 078,10
Ålands omsorgsförbund K.f.		
Semesterlöneperiodisering	405 082,95	432 666,51 2)
Löneskulder	141 140,93	100 683,70 2)
Övriga obetalda utgifter	78 672,68 1), 2)	
Mariehamns Hamn Ab		
På förhand uppbokade tillgångar	748 863,93	632 506,93
Ej erlagda kostnader	0,00 1)	20 000,00 1)
Semesterlöneperiodisering	88 330,31 1)	146 300,79
Marstads passiva resultatregleringar under 100 000		
1) Under 100 000		
2) Enligt ägarandel 40,99 %. Ägarandelen ändrat till 39,08 % för 2020.		
3) Inte några uppgifter från Ålands Omsorgsförbund 2019.		

32. SPECIFIKATION ÖVER KONCERNENS EGET KAPITAL		
	2020	2019
Grundkapital 1.1.	78 167 195,67	78 167 195,67
Ökningar	0,00	0,00
Minskningar	0,00	0,00
Grundkapital 31.12.	78 167 195,67	78 167 195,67
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1. 1)	68 104 058,49	58 704 448,04
Överföringar till skadefonden	0,00	0,00
Rättelser från föregående räkenskapsår, parivärde	-62 921,11	-34 242,06
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12.	59 687 096,03	58 630 218,37
Räkenskapsårets under/överskott	8 416 962,46	74 229,67
Eget kapital totalt	146 271 254,15	136 871 643,70

	Koncernbolag och -samfund		Mariehamns stad	
	2020	2019	2020	2019
Övriga långfristiga skulder				
Anslutningsavgifter	8 929 832,21	8 767 091,65	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	10 997,81	11 371,41
Övriga långfristiga skulder totalt	8 929 832,21	8 767 091,65	10 997,81	11 371,41
Övriga kortfristiga skulder				
Övriga	1 659 355,01	2 099 233,86	737 529,81	718 825,71
Övriga kortfristiga skulder totalt	1 659 355,01	2 099 233,86	737 529,81	718 825,71
Koncernen totalt	11 337 714,84	11 596 522,63		

34. KONCERNENS ANSVARSFÖRBINDELSER		
	2020	2019
Mariehamns stad		
Borgensförbindelser	14 997 647,49	15 819 942,82
Leasingansvar	383 780,43	374 372,63
Hysesgarantier	1 217 029,24	169 338,32
Koncernen		
Leasingansvar	29 722,24	29 192,53 1), 2)
Hysesgarantier	624 697,51	420 811,73 1), 2)
Skulder mot vilka inteckningar i fastigheter ställts som säkerhet	23 967 624,17	30 833 561,57
Givna panter och ansvarsförbindelser		
För egna skulder	5 914 666,48	6 410 043,64 3)
Elhandelsinstrument till gängse värde	1 939 592,70	1 592 541,74
1) Belopp för 2019 kompletterade från Södra Ålands Högstadiedistrikt. 2) Ägarandelen ändrat till 39,08% för 2020 från 40,99% år 2019 för Ålands Omsorgsförbund 3) Inteckning för outnttjad checkkredit för Mariehamns energi inte med 2020 och 2019		

Behandling av årets resultat

Stadsstyrelsens förslag med anledning av årets resultat är att överskottet på 5 713 689,03 euro förs vidare till tidigare årsöverskott på 48 154 567,80 euro.

Bokslutets undertecknande

Mariehamn 22.04.2021

Ingrid Zetterman
Ordförande

Peter Enberg
I vice-ordförande

Anna Holmström
II vice ordförande

Elias Lindström
Styrelsemedlem

Terese Åsgård
Styrelsemedlem

Ann Gottberg
Ers. styrelsemedlem

Nina Fellman
Styrelsemedlem

Henrik Löthman
Styrelsemedlem

PETER ERIKSSON
~~Ola Sundberg~~
Ers. Styrelsemedlem

Barbara Heinonen
Stadsdirektör

Revisionsanteckning

Över utförd revision har idag avgetts berättelse.

Mariehamn 23.4.2021

Andreas Holmgård
Ordförande

Margareta Flink
Ledamot

Leif Holländer
Ledamot

Edgar Öhberg
Ledamot

Produktion: Mariehamns stad
Omslagsfoto: Bostadsområdet Södra Lillängen
Fotograf: Flygfota.ax

Mariehamns stad Pb 5 AX-22101 Mariehamn Åland
Tel: +358 (0)18 5310 Fax: +358 (0) 18 531 206 E-post: info@mariehamn.ax
www.mariehamn.ax